

OPENBARE VERGADERING VAN 27 januari 2016

Voorzitter: de heer P.E.J. den Oudsten

Aanwezig: de dames K.W. van Doesen-Dijkstra (D66), W. Paulusma (D66), F. Woudstra (D66), M. van Duin (SP), L.R. van Gijlswijk (SP), C.E. Bloemhoff (PvdA), B. Enting (PvdA), P. Brouwer (GroenLinks), G. Chakor (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A.K. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) en de heren B.N. Benjamins (D66), K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), A.J. Wonink (D66), E. Zirkzee (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J.R. Honkoop (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), M. Bolle (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad) en G.J. Kelder (Partij voor de Dieren) (*t/m agendapunt 3a*)

Afwezig m.k.:

Griffier: de heer A.G.M. Dashorst

Secretaris: de heer P. Teesink

Wethouders: de heren P.S. de Rook (D66) (*vanaf agendapunt 3a*), T. Schroor (D66), J.M. van Keulen (VVD), R. van der Schaaf (PvdA) en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks)

1. Opening, mededelingen en vaststelling verslag

1.a: Vaststelling verslagen, actualiteitendebat 2 december 2015, raad 16 december 2015

De VOORZITTER: Ik begin met u mee te delen dat de heer Dashorst jarig is vandaag. (*Applaus*). Ik zal hem straks mede namens u de bloemen die hierachter liggen, overhandigen. Als ik het nu doe, dan zit hij daar de hele tijd zo mee, dat is alleen maar onhandig. Dus we zetten ze zo nog even in het water.

Wij hebben vanavond een vergadering met een aantal agendapunten met een aantal interpellaties. Ik zeg u vooraf even dat we ook insprekers hebben. De normale inspraakregelingen zijn dat bij interpellaties de insprekers zich 48 uur van tevoren hebben moeten melden en pas daarna mee mogen doen. De voorzitter mag daarvan afwijken. Aangezien geen van de insprekers zich 48 uur geleden heeft gemeld, stel ik u voor om daar vanaf te wijken en ze toch de gelegenheid te geven om hier het woord te voeren. Als we dat zo kunnen afspreken, is dat in een keer afgewikkeld.

Ten tweede, bij de eerste interpellatie over thuiszorg, stel ik u voor dat wij als eerste wethouder Schroor de gelegenheid geven iets te zeggen, omdat er vandaag nieuwe informatie is gekomen. Het college heeft de nieuwe informatie pas zojuist tot zich genomen en het leek ons goed om deze informatie in te brengen in de bespreking, voordat u daarover zelf het woord voert.

Dan hebben we nog een aantal verslagen vast te stellen. Ik stel u voor om dat zonder hoofdelijke stemming te doen. Dan besluiten wij conform.

Vervolgens hebben wij nu definitief bericht gekregen dat mevrouw Van Dijk niet meer zal terugkeren als lid van de raad. Zij is kort lid van de raad geweest en heeft om gezondheidsredenen nu echt moeten besluiten om dat raadslidmaatschap neer te leggen. Dat is altijd erg triest. Je begint aan een raadslidmaatschap, geïnspireerd door de dingen die je kunt doen voor de stad en als het je, door een reden die je zelf niet kunt beïnvloeden, niet gaat lukken, is dat altijd erg vervelend. Ze heeft zich een korte periode voor de raad ingezet en ik stel u voor dat wij namens u dan, een attentie aan haar doen toekomen.

2. Benoemingen

2.a: Installatie raadslid dhr. D. Brandenburg (SP) (vacature mw. C. van Dijk)

De VOORZITTER: Dan leidt dit tot de installatie van een nieuw raadslid. Nu heb ik, ik zei dit vanmiddag ook al in het presidium, het idee dat ik ongeveer elke raadsvergadering de heer Brandenburg installeer. Ik weet niet hoe vaak dit nu is gebeurd. Voorlopig stel ik voor dat dit nu even de laatste keer is. Komt u

maar gelijk hier, dan wikkelen wij dit gelijk af. Het moet wel even officieel. Maar het mag pas als de commissie voor de geloofsbrieven dat heeft goedgekeurd. U gaat al; dat mag ook wel staand. De commissie voor de geloofsbrieven, ik dacht dat de heer Honkoop daar even het woord over voert.

De heer HONKOOP (commissie geloofsbrieven): De commissie voor de geloofsbrieven heeft nog maar eens een blik geworpen op de geloofsbrieven. De geloofsbrieven zijn in orde en de heer Brandenbarg kan tot de raad worden toegelaten.

De VOORZITTER: Nou, hartelijk dank. Het gaat als volgt. Ik lees u de verklaring voor en dan weet u ongeveer wat u moet antwoorden.

“Ik verklaar dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

En dan zeg u mij na: “Dat verklaar en beloof ik.”

De heer BRANDENBARG (SP): Dat verklaar en beloof ik.

De VOORZITTER: Hartelijk dank. Gefeliciteerd.

(Applaus)

3. Mondelinge vragen en interpellaties

3.a: Interpellatie thuiszorg (SP en Stadspartij)

De VOORZITTER: Wethouder Schroor heeft het woord.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dank u wel. Het interpellatiedebat is aangevraagd door de SP en de Stadspartij. In de voorbereiding daarop, toen wij de vragen binnenkregen, heb ik nagedacht: wat is hier aan de hand? Er zijn signalen in de krant verschenen waarvan ik met fronsende wenkbrauwen kennis heb genomen, kan ik u zeggen, op dat moment. Ik dacht: wij gaan hier eens even heel diep naar kijken, want hoe kan het zo zijn dat dit soort signalen in de krant staan en via een interpellatiedebat op ons afkomen en wij, vanuit onze waarneming van wat wij daadwerkelijk in de praktijk zien, dat niet kunnen staven? Gisteren heb ik gebeld met de FNV, als eerste, met mevrouw Riek van Kampen. Met haar heb ik gesproken en die bevestigde nogmaals het beeld dat zij in de veronderstelling is dat er honderden mensen zonder hulp zitten. Misschien nu iets minder dan in december, dat was haar verhaal. Ik zeg het maar even zoals het gezegd is. Maar ze heeft nog steeds sterk het vermoeden dat dit het geval is. Alleen kon zij mij niet aangeven op welke manier zij die kennis had, ook vanwege vertrouwelijkheid, waarvoor alle begrip overigens. Maar ik kon op dat moment nog steeds niet de match maken tussen wat wij zagen, dat zal ik zo vertellen, en wat zij vertelde. Dus op dat moment heb ik ook gevraagd aan mijn medewerkers: “Oké, signaal A en onze eigen waarneming B, bel maar met TSN, met de directie van de partij waar wij op dit moment een contact mee hebben”, waar wij overigens ook wekelijks contact mee hebben over het door te lopen contract, “en vraag maar eens even hoe het er nu mee staat.” Dat was toch wel ontluisterend, kan ik u zeggen. Die informatie heeft mij ongeveer anderhalf uur geleden bereikt, dus vandaar deze manier om dat tot u te brengen. TSN-begeleiding geeft namelijk aan ons aan, nu voor het eerst, vandaag, dat zij de contractuele verplichtingen niet kan nakomen, omdat er onvoldoende personeel is bij TSN Thuiszorg, hun onderaannemer. Dat is in tegenspraak met eerdere berichten, dat ondersteuning geleverd blijft en verzekerd blijft gedurende de tijd dat TSN Thuiszorg surseance van betaling heeft. De gemeente is hier niet van op de hoogte gesteld. En deze week, is ons verteld, komen 150 mensen zonder hulp te zitten, zonder schoonmaakhulp, want 90% gaat over de huishoudelijke hulp als algemene voorziening. Volgende week gaan 53 mensen uit dienst. Dat was overigens wel bekend. Dat was de ontslaggolf die al eerder was aangekondigd. Maar wij krijgen ook door dat de situatie daardoor waarschijnlijk gaat verergeren en dat ook deze mensen, want het gaat ook om personeel dat daadwerkelijk thuiskomt bij mensen, geen hulp meer krijgen. Dus wij weten niet hoeveel, maar we weten wel dat het niet blijft bij die 150 mensen. Dat wat betreft TSN. Dat zijn de eerste berichten die zij aan ons geven.

Dan hebben we ook even gekeken of we dit nu konden zien. We hebben heel veel gesprekken met TSN. Zij hebben dit nooit aangegeven. We hebben hun zelfs gevraagd: “Jullie houden je aan je contract?” Nog in december. Toen hebben zij teruggegeven: “Jazeker, we houden ons aan het contract. De zorg blijft gegarandeerd. En gemeente, blijf alstublieft bij ons. Ga geen rare stappen ondernemen, want het komt in elk geval op korte termijn goed.” Wat blijkt uit onze analyse vanaf de eerste week van januari? Vanaf de eerste week hebben wij 23 TSN-gerelateerde telefoontjes gekregen, waarvan ongeveer de helft over wilde stappen, omdat TSN in hun ogen geen betrouwbare partner was. Ze wilden gewoon naar iemand anders toe. Daarin hebben we ze geholpen en die overstappen zijn ook over het algemeen goed gegaan.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, even een vraag daarover. De helft wilde overstappen omdat TSN een onbetrouwbare partner was. Waarin was TSN onbetrouwbaar?

De VOORZITTER: Nu wil ik toch even met u in overleg. Wethouder Schroor heeft nu voor het debat de gelegenheid gekregen om deze nieuwe informatie te delen. Als we nu teruggaan naar januari, wordt het eigenlijk onderdeel van het debat, denk ik. Wellicht zou u nu tot een afronding kunnen komen. Dan kunnen wij de insprekers en interpellanten gewoon aan het woord laten en dan voeren we daarna het debat.

Wethouder SCHROOR: Dat is goed, voorzitter. Wat ik wilde aangeven: daarna is het rustiger geworden. Twee weken lang zes telefoontjes, dus wij dachten: dit lijkt beheersbaar en dit gaat goed. Maar sinds gisteren kwamen er opeens vijftig telefoontjes over TSN. Dus in een keer zien wij, gisteren, dat is de nieuwe informatie, dat onze telefoonlijn overbelast raakt. Het punt is dat wij overvallen zijn door het feit dat TSN zich, zoals het nu lijkt, niet aan zijn contract houdt. Dat betekent dus dat wij in het college, zoals dat formeel ook moet, dinsdag aanstaande, het gesprek gaan voeren over hoe wij dat beoordelen. Dan zullen termen als ‘ingebrekestelling’, ook de formeel juridische term, natuurlijk op tafel moeten komen. Daarvoor hebben wij nog even de tijd nodig om ook de feiten goed en scherp op een rijtje te zetten. Dat hebben wij nu ook aan TSN gevraagd en gesommeerd: “We willen nu de feiten helder hebben en ook de namen van de mensen om wie het gaat.” En wat wij ook gaan doen, natuurlijk ligt onze eerste prioriteit bij hulpcontinuïteit, is dat het zorgloket zal worden versterkt. Wij verwachten dat er nog meer telefoontjes komen en we willen die allemaal goed kunnen behandelen. Het noodverband waar wij eerder over gesproken hebben, wat tot nu toe nog niet nodig was, gaan we nu wel aanleggen. Dat betekent dus dat wij gaan kijken, als mensen zich melden, in hoeverre er sprake is van een slechte situatie, dus waarvan wij vinden dat daar nu iemand naartoe moet. Dan zullen we dat ook regelen en dan kijken we wel hoe we dat met de kosten zullen doen. Ik ben bijna klaar hoor, voorzitter. Dus dat gaan we nu ook installeren en regelen. We gaan zelf dus de regie pakken en we zullen dus ook actief, omdat TSN dit op zijn eigen manier doet, zoals wij nu hebben gezien, de mensen die wij kennen die bij TSN zitten nu ook een bericht sturen waar zij terecht kunnen, hoe wij ze kunnen helpen en waar ze zich kunnen melden, zodat wij nu zelf weer het heft in handen krijgen en niet afhankelijk zijn van een partij die dingen doet zonder het aan ons te vertellen. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan naar de behandeling. Ik heb begrepen dat een van de insprekers de heer Hoogsteen is. Klopt dat? U krijgt het woord, mijnheer Hoogsteen, en ik zou het fijn vinden als u dat hier bij de microfoon wilt doen. Ziet u hem staan? Gaat uw gang.

De heer HOOGSTEEN (FNV): Arnoud Hoogsteen. Ik werk voor de FNV. Ik kan het kort houden: het is jammer om zo gelijk te krijgen. We hebben keer op keer aandacht gevraagd voor de kwaliteit van zorg, verlies aan werkgelegenheid, inwoners die in de steek gelaten worden. Dat was allemaal niet nodig; het was hier allemaal goed geregeld. Daar wou ik het bij laten.

De VOORZITTER: Dan de heer Alderkamp. Mevrouw Alderkamp, excuus. Nee, het is een meneer. Nou! Ja, nee, ik zie het. Het is onvergeeflijk. Gaat uw gang.

De heer ALDERKAMP (Cliëntenraad): Wij zijn blij dat de FNV met een brief het een en ander los heeft gemaakt, alleen krijgen wij een beetje de indruk dat alles bij de TSN ligt en de gemeente de hand te weinig in eigen boezem steekt. Ik weet niet of de raad bekend is met de 1 decemberbrief van de staatssecretaris? Daarin wordt duidelijk aangegeven dat de huishoudelijke hulp niet zomaar een algemene

voorziening kan worden. De wethouder refereert daar nu weer aan, maar dat is gewoon in strijd met het landelijke beleid. Dus de gemeente Groningen houdt zich daar niet aan, wat tot gevolg heeft dat heel veel mensen uit de huishoudelijke voorziening zijn gevallen.

Uiteraard – ik ben van de cliëntenraad – ben ik voor de minima. En dat is hetgeen waar wij vorig jaar mei al aan appelleerden, dat de gemeente een termijn gesteld heeft van tweeënhalf uur huishoudelijke hulp, waarvoor mensen een gedeeltelijke vergoeding zouden krijgen en per vier weken 20 euro moeten betalen. En als ze vier uur nodig hebben, dan moeten ze per week 36 euro extra betalen en dat hebben ze niet. Terwijl ook in de brief staat dat de CAK bepaalt hoe hoog de bijdrage is.

Dus wij verzoeken de gemeenteraad om alsnog het college tot voortschrijdend inzicht te brengen en ervoor te zorgen dat de minima gewoon volledig hun huishoudelijke hulp vergoed krijgen. En tevens is een ander probleem, de ombudsvrouw heeft recentelijk weer een uitspraak gedaan: de mensen die bij huishoudelijke hulp 1 bezoek hebben gehad van de gemeente, hebben dus alleen voorlichting gekregen dat het een algemeen middel werd. Er werd niet getoetst of ze wel of niet huishoudelijke hulp nodig hadden. Ze zijn er niet op gewezen dat ze recht hadden op een onafhankelijke ondersteuning. De ombudsvrouw raadt aan dat iedereen opnieuw een aanvraag kan doen, maar wij menen dat de gemeente dit moet oppakken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan krijgen de interpellanten nu het woord.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Voorzitter, wij zouden graag een korte schorsing willen aanvragen.

De VOORZITTER: Ja, dat kan. Hoe kort? Vijf minuten? Dan krijgt u vijf minuten. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 16.50 uur - 16.57 uur)

De VOORZITTER: De vergadering is heropend. Eerst de heer Dijk, dan mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, dank u, voorzitter. Wij moesten even de informatie van de wethouder verwerken.

De VOORZITTER: Moment. Vertelt u het, mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dank u wel. Wij moesten de informatie even verwerken, in mijn woordvoering. En zodoende.

De VOORZITTER: Dat begrijp ik. En dat is nu gebeurd, hoop ik. Nou, u krijgt straks van mij het woord en dan zullen we het horen.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan het college voor de actuele informatie. Ik had een woordvoering geschreven; die kan nu eigenlijk wel de prullenbak in. Dat lijkt me ook wel logisch. Dus het wordt een beetje improviseren. Ik had opgeschreven: “Er zullen wel fracties zijn geweest die hadden gedacht: Weer een debat over de thuiszorg! Daar komt de SP weer”. Dat dacht ik ook, toen ik eerst het bericht van de FNV doorkreeg. Het zal toch niet waar zijn? Het zal toch niet kloppen dat het zo is? U mag ook gerust weten dat ik een tijdje heb getwijfeld om een debat aan te vragen. Wij hebben een leus in onze partij: zonder onderzoek geen recht van spreken. Dus eerst maar eens even onze contacten in de thuiszorg opbellen. 50 cliënten, thuiszorgmedewerkers: “Klopt het verhaal?” De berichten waren heel wisselend. Enerzijds hadden ze allemaal van het gerucht gehoord, dat het inderdaad klopte. Aan de andere kant was er een aantal mensen dat inderdaad geen huishoudelijke hulp 1 meer kreeg. Nou, dat was bij ons bekend. Maar vooral de geruchten gaven mij toch reden om dit debat wel aan te vragen, om meer informatie te krijgen. Toen werd ik dit weekend toch gebeld door drie mensen, die inderdaad de huishoudelijke hulp 2 al vanaf januari niet meer hadden gekregen. Nou, des te meer reden om een debat aan te vragen. En dan komt dit soort informatie tot je. Dan vraag je je wel af hoe het kan, zoals wethouder Schroor ook zei, dat een krant of de FNV dit soort signalen wel krijgt en de gemeente niet. Ik vind dat

eigenlijk de belangrijkste vraag, maar ook wel een tekortkoming van de gemeente en in het verlengde ervan, ook van dit college. Zeg niet dat mensen niet hebben gewaarschuwd dat dit soort dingen kunnen gebeuren. Ik weet dat u het niet expres doet, dat zal allemaal best, maar het gaat hier wel, wat ik heb gehoord, om 150 mensen in ieder geval, die geen thuiszorg meer hebben gekregen, of het de komende weken niet meer krijgen of gegarandeerd hebben. Als ik dan woorden heb gehoord, bij het actualiteitendebat in november of december, ik weet het niet meer, als: “We gaan de zorgcontinuïteit garanderen. Er staan 23 zorgpartijen klaar om het allemaal over te nemen”, dan wil ik ook dat dit morgen gebeurt. Dus niet dat er een collegevergadering overheen gaat, dat die mensen heel lang moeten wachten totdat ze weten wanneer er weer een thuiszorgmedewerker bij hen over de vloer komt om te kijken hoe het gaat, maar ook om het huis schoon te houden. Dan wil ik dat morgen die mensen allemaal gebeld worden. Dus niet die 150 mensen die nu misschien in de picture zijn, maar eigenlijk alle mensen die recht hebben op thuiszorg. Alle mensen die het misschien ook zouden moeten krijgen. Bellen, niet een brief, vrijdag, maar bellen: “Hoe gaat het met u? Zijn er mensen langs geweest? Krijgt u ze nog? Kunnen wij een andere partij aanbieden, naar keuze?” En dan kunt u een brief naar die mensen sturen, zodat die mensen zelf een keuze kunnen maken uit uw 23 aanbieders die er over zijn. En ik verwacht dat dit zo snel mogelijk gaat gebeuren en dat er niet een week of drie of vier dagen overheen gaat. Maar morgen die mensen bellen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, het is maandagochtend half acht en ik zit klaarwakker op het randje van mijn bed te wachten totdat de wijkverpleegkundige, die elk moment kan komen om mij te helpen douchen en aankleden, komt. Ik heb het expres op een maandag gepland, want dan is de doucheruimte nog nat en kan hij, als de huishoudelijke hulp komt, direct schoongemaakt en droog getrokken worden. Dat scheelt de zuster weer tijd. Zaterdag had ik al geld gepind bij de geldautomaat, 500 m verderop, omdat mijn hulp contant geld nodig heeft om boodschappen voor mij te kunnen doen. Ik heb namelijk mijn arm op drie plaatsen gebroken gehad door een lelijke val, hier voor de flat. Dat heeft geresulteerd in het feit dat ik hem niet veel hoger kan tillen dan dit.

Mijn hulp komt altijd om 10.00 uur. Ik heb al een uurtje enig voorwerk gedaan, om het haar zo makkelijk mogelijk te maken, omdat zij tegenwoordig in plaats van drie uur, nog slechts anderhalf uur de tijd heeft. Klaar met het voorwerk zit ik in mijn stoel en ik wacht. En ik wacht en ik wacht. De klok tikt voorbij en ik word nerveus en ik blijf maar op de klok kijken. Rond 9.20 uur word ik ongeduldig en bel ik naar TSN. Eerst krijg ik een bandje met een algemeen nummer. Vervolgens word ik doorverbonden en doorverbonden. Maar niemand kan die onduidelijkheid waar mijn hulp blijft, wegnemen. En de zuster, die voor mij ook nog een poging doet om TSN te bellen, ook niet. Ik kan niet zonder mijn hulp. En voorzitter, dit is een bestaand verhaal en ik had niet verwacht dat, toen ik hier zou staan, het zo urgent zou zijn met 150 mensen. Alle nieuwsberichten maken het er ook niet makkelijk op en de onzekerheden die zich afspelen ook niet. Maar ik had mij niet nu gerealiseerd dat het voor 150 mensen echt zo'n groot probleem zou zijn. Net als bij haar, zijn voor een ouder iemand 3 aspecten enorm van belang om thuis te kunnen blijven wonen: structuur, duidelijkheid en continuïteit. En dat laatste is iets wezenlijks, wat wij iedereen eigenlijk zo graag gunnen. Daarom blijven we er aandacht voor vragen.

Voorzitter, ik vind het dan ook een tekortkoming, net zoals mijn voorganger, dat de wethouder niet op de hoogte was dat er rond december, januari, 150 mensen geen huishoudelijke hulp hebben ontvangen. En ook: waar zijn de afwegingen in gemaakt om TSN wel weer te contracteren voor 2016? En waar zit nou de oplossing? U zegt: “een noodverband”. Ik zou daar graag meer van willen horen. Wat mij betreft worden die mensen ook zo snel mogelijk opgebeld om die onduidelijkheden en onzekerheden zo snel mogelijk weg te nemen. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Schroor.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, een paar dingen toevoegend. De SP zegt: “de krant wel en de gemeente niet” en de kernvraag is: had je dat niet moeten of kunnen weten? Een terechte vraag, uiteraard. Die vraag hebben wij natuurlijk ook gesteld: hadden we dit niet moeten zien aankomen? Ik denk in alle eerlijkheid dat wij dit gewoon niet hadden kunnen zien aankomen. Misschien wel vanuit de theorie, want laten we eerlijk zijn: als je zo bezuinigt op de thuiszorg, zoals dat gebeurd is in Nederland, met zoveel korting, dan is het natuurlijk evident dat dit gepaard gaat met verlies aan werkgelegenheid. Dat zal niemand ontkennen, dat is ook gewoon zo. Alleen, waar ik mij van heb verzekerd in december, en het college ook, is dat wij aan een in surseance van betaling verkerend bedrijf, TSN, hebben gevraagd, zowel

mondeling op het hoogste niveau met de curatoren, als ook schriftelijk: “Gaat u de zorg garanderen en hulp leveren die wij met u hebben vastgelegd?” Dat betekent dus de HH2 en natuurlijk in algemene voorzieningen ook de HH1, die mensen zelf weliswaar tot hun verantwoordelijkheid rekenen sinds 1 januari, maar waarvan wij wel willen weten of dat ook goed gaat. Daarop is ons verzekerd: “ja” en ten tweede: “blijf bij ons en neem geen gekke stappen”, want dat zou een faillissement misschien wel versnellen, vanuit een surseance van betaling. En ten derde: “Wilt u vast vooruitbetalen, want dan kunnen wij ook onze medewerkers blijven betalen?” Dat zijn alle drie de vragen die wij vanuit TSN hebben gekregen. Op basis daarvan hebben wij dat gedaan. Wij willen die werkgelegenheid, die u ook heel belangrijk vindt, in elk geval zo lang mogelijk in de benen houden, zodat er ook gewerkt kan worden aan een oplossing. We hebben die vooruitbetaling gedaan en wij hebben gekeken bij ons zorgloket of we nu een substantieel verschil zien. Komen er meer telefoontjes binnen dan wij hadden verwacht? Nou, de eerste week waren dat er 23. De verklaringen hebben we er ook bij. Die moeten echt gezocht worden in mensen die zeggen dat ze willen overstappen, want een bedrijf in surseance vertrouwen ze niet. In de meeste van die gevallen zijn die mensen ook begeleid naar een andere partij of hebben wij hun aangegeven hoe ze dat zelf kunnen doen. Dat dit niet in alle gevallen goed gaat, neem ik ter harte en daarvan hebben wij ook gezegd: “Dat gaan wij beter doen”. Ik ken ook de berichten van individuele gevallen, waarvan ik denk: volgens mij gaat dat niet goed. Dus ook daar hebben we actie op gezet. De week daarna hebben we gekeken: blijft dat nou op dat niveau van 23? Of zien we een groei of zien we een daling? En in een keer waren het 6 telefoontjes, TSN gerelateerd. De week erop ook 6. Dus op dat moment is onze analyse, ook met de toezegging die wij hebben gehad van het bedrijf: “Oké, het zit goed. Het lijkt rustig en er is niets aan de hand.” En die 150 waren niet in december, zeg ik richting de Stadspartij, al zonder hulp, dat is sinds deze week. En de week is nu woensdag. Gisteren hebben wij dus die informatie gevraagd en vandaag hebben wij die gekregen. We stellen dat het college zich, laat ik het heel voorzichtig uitdrukken, erg ongemakkelijk voelt bij de handelingswijze van TSN. Maar ook uiterst ongemakkelijk voelt in het feit dat dit gebeurt en wij feitelijk niet hebben kunnen anticiperen op dit probleem.

Nou, wat wij gaan doen, en dan kom ik even terug op de vraag van de heer Dijk: alle mensen bellen, ja, dat zijn er tweeduizend. Als we die morgen gaan bellen, is dat ingewikkeld, logistiek gezien.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Laat ik het dan even een beetje verduidelijken. Dat is misschien de improvisatie, waar ik het over had. Het gaat inderdaad om die 150, die u zei, en de mensen die de komende week, dan had u het nog over, zonder thuishulp dreigen te komen zitten.

Wethouder SCHROOR: Oké. Dan is uw vraag volstrekt helder en dan ga ik u ook bevestigend antwoorden. We hebben nu gevraagd om naam en rugnummer bij TSN. Wij kennen natuurlijk onze mensen ook. Wij hebben die bestanden, dus als wij weten wie het zijn, kunnen wij die mensen benaderen. Wat mij betreft gaan wij gelijk morgen van start met het benaderen van de groep van 150 en ook de mensen bij wie dreigt dat de thuishulp bij wijze van spreken morgen of volgende week gaat stoppen. Daar zetten we nu even prioriteit op en dat gaan we ook actief doen. Daarnaast zeg ik u ook toe, want dat vind ik ook belangrijk, naar de toekomst geredeneerd, dat alle mensen die op dit moment thuishulp ontvangen, ook van ons bericht krijgen waar zij terecht kunnen als er in de toekomst ook een probleem ontstaat.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Even over “berichten”, “bericht krijgen”, “bericht geven”: ik noemde daarnet heel doelbewust: “bellen”.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): En daarna een briefje.

Wethouder SCHROOR: Wij gaan deze mensen bellen. Die 150 en ook de mensen, van wie we de namen krijgen, die op korte termijn in de problemen komen, die gaan we bellen.

Ik zeg u wel een ding. Wij gaan wel even kijken in hoeverre het leidt tot onmenselijke situaties. Het kan best zo zijn dat er bij iemand al een noodoplossing bedacht is. We gaan natuurlijk wel eerst even kijken waar onwenselijke schrijnende situaties aanwezig zijn. Daar zullen we ruimhartig mee omgaan, kan ik u ook gelijk toezeggen. We gaan geen strengheid bedenken, maar we moeten wel wat prioriteren, dat zult u ook begrijpen. Want daar waar dat ontstaat, dat heb ik u ook direct toegezegd, zullen we zorgen met

andere partijen, dat er direct iemand naartoe gaat. Zo simpel is het leven ook wel weer. De kosten nemen we eerst wel even zelf en we kijken later wel waar we die rekening naartoe sturen. Dat gaan we doen, maar dat betekent niet dat we dat maar even collectief voor alle 2000 mensen doen, want dat is, dat snap je ook, ondoenlijk. Maar we gaan wel alle 2000 mensen benaderen. De reden waarom we het eerst niet gedaan hebben, was dat wij dat verzoek hebben gekregen om dat niet te doen, want dat versnelt wellicht een overstap van mensen naar andere partijen. Maar ik kan u zeggen: er staan 29 partijen klaar om mensen op te vangen. Wat onverlet laat dat het werkgelegenheidseffect nog wel een punt van aandacht is. En ook daarin willen wij als college, als het aan de orde komt, maar daar moeten wij dinsdag eerst met het college goed over spreken, kijken hoe wij omgaan met het fenomeen werkgelegenheid in de sector en het eventueel begeleiden van overgangssituaties. Maar daar kan ik u, dat snapt u ook, op dit moment even geen toezegging op doen.

De VOORZITTER: Akkoord. Mevrouw Woldhuis, u mag gelijk reageren, in de breedte.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Nou, ik had nog gevraagd naar dat 'noodverband'. Dat is mij nog niet helemaal helder.

Wethouder SCHROOR: Nou, voorzitter, dit is het noodverband. Dus wij gaan, dat is de aanvulling door de heer Dijk gedaan, bellen. We bellen de mensen van wie wij nu weten dat het weggevallen is. En het tweede deel van het noodverband bestaat uit het feit dat waar die gevallen ontstaan, dan hebben we het vaak over de situaties huishoudelijke hulp inclusief lichte ondersteuning want daar is ook een aantal gevallen van, of bij de oude HH1, waarvan wij zeggen dat het veel te lang duurt, wij ook daadwerkelijk gaan zorgen dat er hulp komt. Dus dat is het tweede onderdeel van het noodverband. Dus eerst mensen aanschrijven, dan ten tweede mensen helpen die het op dit moment nodig hebben en ten derde de hele groep aanschrijven, om mensen te laten weten waar ze terecht kunnen, als er problemen ontstaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan wij nu weer terug naar de raad en dan krijgen als eerste mevrouw Woldhuis en de heer Dijk het woord en daarna de overige fracties. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dus als ik het goed begrijp, wordt het noodverband nu in werking gesteld en de gevolgen van TSN, want in principe hebben ze ons een soort van streek geleverd, komen na dinsdag bij ons, met een brief of iets dergelijks. Dan worden wij daarover geïnformeerd. Begrijp ik dat goed?

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wij nu eerst even de termijn afmaken en dat de wethouder in een keer antwoordt. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja voorzitter, er blijft eigenlijk een vraag over. Bedankt voor de reactie trouwens, en ook de toezegging. Maar dan komt meteen de volgende vraag boven, want u zei net "53 mensen" en iedereen weet volgens mij dat het niet zo lekker gaat bij TSN. Understatement van de week, van het jaar misschien wel. Maar wat kunt u doen als over 2 weken blijkt dat alle andere cliënten ook zonder zorg komen te zitten? En dan misschien ook wel voor een paar weken, omdat TSN het niet meer kan leveren? Gelden dan dezelfde regels als voor deze groep nu?

De VOORZITTER: Akkoord. De andere fracties. Wie mag ik het woord geven? Ja, mevrouw Paulusma.

Mevrouw PAULUSMA (D66): Dank, voorzitter. Ook de fractie van D66 is enorm geschrokken door de signalen die binnen zijn gekomen en niet eens eerst via de gemeente, maar via het nieuws. Waar wij wellicht nog meer van geschrokken zijn, en de Stadspartij refereerde daar ook wel even aan, is dat wij altijd spreken over zorgcontinuïteit. Volgens mij is dat een woord waar ook een afspraak en belofte aan vast zitten. En dan verbaas ik mij, en verbaas is nog heel positief, ik kan even niet op het andere woord komen, dat er een partij is die zich gecontracteerd heeft en die gezegd heeft: "Wij gaan dit doen voor deze stad", die zich gewoon eenzijdig aan de afspraken onttrekt. En dan ben ik ook wel verbaasd door de inspreker van de FNV, die zegt: "Wij hadden hiervoor gewaarschuwd." Volgens mij hebben we hier helemaal niet voor gewaarschuwd. We hebben ervoor gewaarschuwd dat er wellicht mensen geen zorg zouden krijgen, maar niet dat een partij zich niet aan de afspraak zou houden. Dus ik heb ook wel vraagtekens bij de betrouwbaarheid van deze gecontracteerde partij. Dank.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik nog meer het woord geven? Ja, mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Dank, voorzitter. Ja, wij baalden wel van het bericht dat TSN mogelijk mensen in de kou laat staan, zonder zorg, zonder hulp. Het college neemt heel duidelijke stappen, waar wij heel erg blij mee zijn, om ervoor te zorgen dat de mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben. Het is belangrijk dat dit ook zo snel mogelijk gebeurt. Goed dat iedereen benaderd wordt, of het nu middels de telefoon is, voor de 150 mensen of anders, voor de mensen die mogelijk geen zorgen krijgen, en de 2000 mensen. Dat vinden we een belangrijke stap die gezet wordt en daar zijn we blij mee.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Enting.

Mevrouw ENTING (PvdA): Dank u wel, voorzitter. wij vinden het ook ernstig om te constateren dat er meer dan 150 mensen op dit moment zonder zorg zitten. We zijn ook blij dat het college nu stappen zet om zo snel mogelijk te zorgen dat die mensen zorg krijgen en dat het college dus ook de mensen benadert die nu eventueel bij TSN zijn en misschien in de toekomst ook geen zorg krijgen. We zijn heel blij met dit noodplan. Verder vragen we ons af hoe het toch kan dat wij als gemeente dit soort signalen niet oppakken en wat we er in de toekomst aan zouden kunnen doen. Wij zijn ook heel benieuwd naar de onderhandelingen met de buurtzorg op dit moment. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Bijzonder ernstig, wat wij vandaag horen. Bijzonder ernstig, ook vooral natuurlijk voor de mensen zelf, de mensen die geen zorg ontvangen of niet de juiste zorg, onvoldoende zorg. Maar ook bijzonder ernstig om te zien dat er een vertrouwensbreuk ontstaat, wat ons betreft in ieder geval, met TSN. Wij vinden het goed om te horen dat het college enerzijds met vaart nu wil kijken hoe de problemen in de stad en met de verzorging kunnen worden opgepakt, maar we zijn ook erg benieuwd wat nu uiteindelijk de verklaring is voor deze vertrouwensbreuk en voor het feit dat TSN niet levert wat wel afgesproken is.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Kelder.

De heer KELDER (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ook wij schrokken van de berichtgeving. Ik ben ook blij dat beide partijen dit hebben aangekaart in dit actualiteitendebat. Ik heb echter wel vertrouwen in het college, na de toezeggingen. Het college staat op scherp. Ik verwacht eigenlijk dat de problemen binnenkort wel opgelost zullen zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER: Geen andere meer? Dan gaan we naar de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Ja, wanneer verdere informatie over de volgende stappen en het vervolg? Even in combinatie met de vraag van mevrouw Enting over de buurtzorgonderhandelingen. Dat is wel een dilemma. We hebben hier te maken met een partij, ik doe het even op basis van de informatie die ik nu heb gekregen van de directie van de werkmaatschappij waar wij een contract mee hebben, waarvan ik op dit moment niet van op aan kan. Zeker niet, gelet op het feit dat wij de informatie niet krijgen die wij essentieel noodzakelijk achten om hier in de stad goed te kunnen opereren. Wij zijn op dit moment aan het controleren en aan het kijken in hoeverre de curatoren dit wisten of weten, of dit ook de lijn is die daar gehanteerd wordt. En wij zijn ook aan het kijken wat het aanbod is dat zo meteen vanuit de curatoren naar ons toekomt, ook als het gaat om buurtzorg. Dan zullen wij in het college natuurlijk het gesprek moeten voeren, en uiteindelijk ook met u: is dit een partij waarbij wij het vertrouwen hebben dat het in een onderaannemerschap bijvoorbeeld, waarover we gesproken hebben in de commissie, dat het goed komt? Dat is wel een veel prangender vraagstuk nu, gelet op de huidige situatie, dan daarvoor het geval is geweest. Dus daar zullen we rustig over moeten praten. Daar moeten we ook echt nog wat meer informatie voor hebben, vind ik. Dit is wat we nu weten en dat klopt, maar hoe dat in de strategische sfeer van het in surseance van betaling verkerende bedrijf zit, gelet op de langere termijn, is nog wel een vraagstuk waar ik nog geen antwoord op heb en waar we dus in het college echt nog over moeten praten, met elkaar. Dat zullen we dinsdag doen.

Wanneer meer informatie? Wij hebben volgende week woensdag een commissie O en W, met een mondeling halfuurtje. Ik zorg ervoor dat wij, wat wij kunnen vertellen aan u, aan aanvullende informatie,

maar ook wat er de afgelopen dagen is gebeurd rondom de belletjes en zo, dat gewoon met elkaar delen woensdag. Dan kunt u dan kijken of er nog vragen overblijven waar wij nog op kunnen ingaan. Volgens mij heb ik ook wat gezegd over de betrouwbaarheid van deze partij. Die staat wat ons betreft wel op de agenda en daar zullen we u ook zo snel als mogelijk over berichten, hoe we hiermee omgaan en hoe we hier naar kijken.

Wat te doen als alle cliënten zonder hulp komen te zitten? Eigenlijk is dat het scenario van totale overname door 29 andere partijen. Dat scenario is niet uit te sluiten. We hebben dat op verzoek van TSN tot nu toe niet gedaan, maar met deze stand van zaken en de huidige berichtgeving sluit ik niet uit dat dit scenario zo maar eens versneld zou kunnen plaatsvinden.

De VOORZITTER: Ik beschouw deze interpellatie als afgerond. Bent u het daarmee eens? Dank u wel.

3.b: Interpellatie Noorderkerk (SP en Stadspartij)

De VOORZITTER: Er is een insprekerster en dat is mevrouw Erasmus. U krijgt als eerste het woord, mevrouw.

De heer VAN OMMEN: Ik zou oorspronkelijk het woord voeren, maar mevrouw Erasmus neemt het over.

De VOORZITTER: En u steunt?

De heer VAN OMMEN: Ja, ik steun.

De VOORZITTER: Heel goed.

Mevrouw ERASMUS (Werkgroep Noorderkerk): We willen de wethouder nog even wat overhandigen.

De heer VAN OMMEN: Ja, we hebben namelijk een hoofdpijnpakketje voor het hoofdpijndossier waar wij mee geconfronteerd worden. Aspirine voor de wethouder. Dat willen we overhandigen.

De VOORZITTER: Ja. Nou, weet u, als wij nou zorgen dat er een bode is die dat even van u aan kan nemen?

Ja, nu ga ik even ingrijpen. Ik leg even de vergadering stil, want u doet iets nu wat niet de bedoeling is. Daar heeft iedereen het gezien, volgens mij. Dus nou, stopt u de bordjes weer weg en dan gaan wij even door. Kijk, iedereen moet hier vrij het woord kunnen voeren in de raad, of men nu voor- of tegenstander is. En er moet, noch in geluid, noch in het zicht van protestborden, beïnvloeding plaatsvinden. Dat is eigenlijk de bedoeling van dit regeltje.

Mevrouw, gaat uw gang.

Mevrouw ERASMUS (Werkgroep Noorderkerk): Dank u wel. Waarde raadsleden, geachte wethouder, beste aanwezige ambtenaren, bedankt voor een moment van uw tijd. Om zo snel mogelijk tot de kern van de zaak te komen, spreek ik in namens praktisch alle omwonenden van de Noorderkerk en de bijgebouwen. Dat zijn ruim veertig woningen die direct aan de kerk grenzen en nog tal van woningen die op de kerk uitkijken. Wij wonen daar al jaren met veel plezier. We hebben de buurt mede gebouwd en de buurt zien ontwikkelen. Daarom is het des te jammerder dat ons, ondanks onze pogingen daartoe sinds 2013, geen enkele invloed of zeggenschap gegeven is over een dusdanig grote ontwikkeling in onze buurt. Niemand van alle omwonenden zit op deze ontwikkeling te wachten. Sterker nog: wij vrezen een grote ontwrichting van de balans, een toename van geluidsoverlast en een vermindering van privacy. Terwijl er nu juist zo veel zou kunnen met de kerk waar we allemaal wel gelukkig van zouden worden. Helaas is er nooit een poging gedaan om samen met ons alternatieven te onderzoeken.

Wij willen als buurt eigenlijk maar drie dingen: waarborgen voor minimale kwaliteit, minimale groottes van de woningen en maximale aantallen. Als de raad het wil, kan dit ook nu nog.

Totdat er een onherroepelijke vergunning is, stoppen met alle bouwactiviteiten. We hebben bewijzen genoeg dat de ontwikkelaar illegaal bouwt. Waarom de gemeente dat niet kan constateren, is ons een raadsel. Hoe kan het anders dat er studio's worden opgeleverd, zonder dat er een vergunning voor is?

Goede, adequate informatie vanuit de gemeente en een meedenkende houding. Tot nu toe lijken de ambtenaren hun gesprekken met ons niet echt serieus te nemen. De ontwikkelingen van de afgelopen

weken wekken in ieder geval niet de indruk van openheid en transparantie. Want weet u nog dat de wethouder de belofte deed dat de kwaliteit hoog zou zijn? Dat er variëteit zou zijn? Dat de woningen tegen de 50 m² zouden zijn? Dat hij het had over vijftig tot negentig woningen? Dat de wethouder zei dat de kerk niet volgestopt zou moeten worden met kleine hokjes? Dat de wethouder zei dat de gemeente er alles aan zou doen om te zorgen dat er rekening gehouden wordt met de belangen en meningen van de omwonenden? Dat de wethouder ruim drie maanden geleden zei dat de gemeente in overleg met de ontwikkelaar de vergunning voor de bijgebouwen had ingetrokken? Dat het college schreef dat de vergunning voor de kerk ook werd ingetrokken? Dat de wethouder excuses maakte voor alle fouten en onzorgvuldigheden en beterschap beloofde? Dat de wethouder iedereen verzekerde dat de gemeente voldoende capabele mensen in dienst heeft om dit proces vlot te trekken? Dit is allemaal niet waar. De werkelijkheid van nu is dat wij zelf ontdekken dat de gemeente ons, ondanks herhaaldelijke verzoeken, in de afgelopen maanden niet heeft geïnformeerd over wat er nu precies aan de hand is met de vergunningen rond de Noorderkerk. Voor ons is volkomen onduidelijk waarom de gemeente deze informatie heeft achtergehouden. Ik zou de heer Castelein nogmaals willen herinneren aan zijn verhelderende vraag tijdens het debat over het bestemmingsplan: het zouden toch woningen tussen 32 m² en 70 m² worden? Nee! Er wordt geprocedeerd tegen de vergunning van de bijgebouwen en er wordt gebouwd met de vergunning voor de kerk. U als gemeenteraad moet op uw wethouder kunnen vertrouwen. De wethouder moet op zijn beurt op zijn ambtenaren kunnen bouwen. Hoe kunnen wij met deze gang van zaken op ons bestuur vertrouwen? In plaats van in overleg, belanden we in juridische gevechten. De toon verhardt zich. Degene met de beste advocaat of met de beste trukendoos wint. Dat is geen bestuur. Dat is niet verantwoordelijkheid en regie nemen. Wij begrijpen de verschillende belangen. We staan hier niet om maar onze zin te krijgen. We willen een constructief overleg, waarin de belangen van projectontwikkelaar, van gemeente en van de buurt en omwonenden gerespecteerd worden. Een overleg dat moet en kan leiden tot een resultaat waar iedereen tevreden mee kan zijn. Leg de bouw stil, zodat er ruimte komt voor overleg. Dat is wat we u vragen. Wij hopen dat u ingrijpt. Spreek de wethouder aan op zijn rol en onzorgvuldig handelen van de ambtenaren. In control lijkt het zeker niet. Stop de bouw, verbeter de plannen, praat met ons.

(Applaus)

De VOORZITTER: Nee, nee, u mag straks buiten applaudisseren. Mevrouw Van Duin krijgt het woord en daarna mevrouw Woldhuis.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, dank u wel. Een bijna onvoorstelbare gang van zaken omtrent de Noorderkerk, waarover omwonenden noch raad zijn geïnformeerd. Het is dat omwonenden zelf aandrongen op informatie en het is dat de rechtbank erop stond dat omwonenden de kans kregen in te spreken in de rechtszaak. Hoe lang had het anders geduurd voordat het bekend was geworden? De SP vindt dat de wethouder een puinhoop heeft gemaakt van dit dossier, en dit terwijl we hier in oktober nog een debat over hebben gevoerd, waar beterschap was beloofd. Voorzitter, hoe bestaat het dat de omwonenden niet zijn ingelicht, ondanks nauw contact tussen omwonenden en het college? Hoe kan het zijn dat het college de keuze maakte om een rechtszaak zonder zitting af te doen, zonder aan de belangen van de omwonenden recht te doen? De SP-fractie was eigenlijk verbijsterd toen zij dit verhaal hoorde. Wij verwachten van een wethouder dat hij de belangen van bewoners behartigt, tegenover ontwikkelaars die de mening van de beurt aan hun laars lappen. Als de wethouder stelt dit te doen, vraag ik mij af: heeft de wethouder wel overzicht en controle over zijn portefeuille? En daarbij: heeft de wethouder wel enig idee hoe erg het vertrouwen van mensen wordt geschaad als er op deze manier met betrokken Stadgers wordt omgegaan? En als dit dossier al onder een vergrootglas ligt, hoe groot is de chaos dan wel niet op andere plekken in de stad, waarvan wij nu niets weten? Met excuses komt het college niet weg. Wij willen daden zien. We eisen daarom een bouwstop totdat alles helder is en wij verwachten een plan om dit in de toekomst anders te doen. We hebben een aantal moties om dit voor elkaar te krijgen en we willen daarbij graag antwoorden op onze vragen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, de heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Is mevrouw Van Duin het met mij eens dat wij als raad zelf de verbouw van de Noorderkerk hebben mogelijk gemaakt, door de vaststelling van het bestemmingsplan, waar ook u mee hebt ingestemd?

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, deze vraag vind ik eigenlijk heel ernstig van de PvdA-fractie, want het geeft aan dat de heer Van der Laan totaal niet doorheeft waar deze discussie over gaat. Dit gaat niet over de inhoud van die kerk. Het gaat over de fouten die opgestapeld worden door dit college.

De VOORZITTER: Gaat u de moties nu bij mij afgeven? Dank u wel. Ik zou u zo meteen deelgenoot maken van het aantal moties en de besluiten die worden gevraagd. Mevrouw Woldhuis.

Motie 1: Analyseren, informeren en leren (SP, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 27 januari, besprekende het interpellatiedebat over de Noorderkerk,

constaterende dat:

- na het actualiteitendebat van 14 oktober 2015 meerdere dingen mis zijn gegaan in het dossier 'Bouwplannen Noorderkerk';
- door het college is erkend dat de Noorderkerk onder een vergrootglas ligt, in oktober beterschap is toegezegd en er is toegezegd om het contact met omwonenden en ontwikkelaar op te zoeken om het proces goed 'over' te doen;
- er nauw contact bestaat tussen de omwonenden van de Noorderkerk en de gemeente;

overwegende dat:

- ondanks de toezeggingen en het nauwe contact er dingen mis blijven gaan;

verzoekt het college:

- een brief op te stellen waarin het op papier zet wat er vanaf het actualiteitendebat rondom de Noorderkerk is gebeurd. Dit betreft zowel informatie over de vergunningen, de rechtszaak, bouwwerkzaamheden, bouwinspectie, als afspraken met de ontwikkelaar en eigenaar, enzovoort;
- in de voornoemde brief een overzicht en analyse te geven over wat er niet is gemeld aan de omwonenden en de raad en waarom dit niet is gebeurd;
- daarbij aan te geven wat er precies mis is gegaan en waarom;
- een plan te presenteren over hoe dit in de toekomst op structurele wijze wordt verbeterd om herhaling te voorkomen;
- deze brief binnen een maand na indiening van deze motie aan de raad en de betrokken omwonenden te doen toekomen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 2: Bouwstop (SP, Stadspartij)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 27 januari 2016, besprekende de interpellatie Noorderkerk,

constaterende dat:

- er inzake het bouwplan Noorderkerk sprake is van onduidelijkheid over het al dan niet bestaan van vergunningen en onduidelijkheid is over procedures;
- er ondanks tussenkomst van bouwinspecteurs door wordt gegaan met bouwactiviteiten;

overwegende dat:

- het college de omwonenden en de raad over een aantal belangrijke zaken niet heeft geïnformeerd;
- dit er onder andere toe leidt dat de onduidelijkheid over vergunningen, bouwwerkzaamheden en (rechts-)procedures toeneemt;
- het college heeft toegezegd zorgvuldig met dit dossier om te gaan en contact met omwonenden te onderhouden;
- het van belang is dat er eerst opheldering komt over de stand van zaken voordat er door gebouwd wordt;

verzoekt het college:

- onmiddellijk een bouwstop in te stellen totdat er voor alle betrokkenen volledige duidelijkheid is over de status van vergunningen, procedures en toegestane bouwactiviteiten;

en gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, dank u wel. Laat ik direct tot de kern komen en er niet omheen draaien, dat gebeurt namelijk al genoeg in dit dossier. Op het spel staat de geloofwaardigheid van het lokaal bestuur. Het kan niet zo zijn dat er zorgvuldigheid beloofd wordt en dat er vervolgens fout op fout gestapeld wordt. Welke indruk heb je als omwonende van de Noorderkerk van de kwaliteit van het

bestuur als er geen enkele transparantie is, wat betreft de status van vergunningen, procedures, rechtspraak en mogelijke bouwactiviteiten? En als klap op de vuurpijl erkent de gemeente, die geacht wordt de situatie te kennen en toe te lichten, aan bewoners dat zij het zelf ook niet helemaal begrijpt. Daarom nogmaals de vraag: welke indruk krijg je dan als bewoners van je lokale bestuur? Dit soort zaken stralen af op het imago van zowel het bestuur als op de politiek in het algemeen. Dus college, uw onvermogen of wellicht zelfs falen om zorgvuldig om te gaan met alle belangen rond dit bouwplan schaadt het aanzien van het hele bestuur en van de lokale politiek. Ik als raadslid in mijn controlerende functie, voel mij gewoon niet meer serieus genomen worden als wij het na de behandeling van een bestemmingsplan, een bewonersavond, schriftelijke vragen, een commissievergadering en een actualiteitendebat, nog steeds over dit dossier moeten hebben en over de fouten die hier keer op keer worden gemaakt. Laten we helder zijn: fouten maken mag en toegeven ook. Maar, voorzitter, als de wethouder ons vorige keer ook al beloofd heeft uiterst zorgvuldig te zijn en dat nalaat, dan maken we ons zorgen of de betekenis van dit woord en de intenties van de wethouder, die de vorige keer het boetekleed aantrok en zorgvuldigheid beloofde, wel ten ore komen bij de ambtenaren. Want we kunnen helaas niet anders dan constateren dat de bewijzen die hier nu voor ons op tafel liggen, een opstapeling zijn van een puinzooi.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, mevrouw Woldhuis heeft een oordeel over de zorgvuldigheid van het college in dit dossier. Het zal u niet verbazen dat ik u oordeel niet deel.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Nou, dat verbaast mij enigszins wel.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, zorgvuldigheid is er ook ten aanzien van het politieke proces, terwijl er een rechtszaak loopt. Mijn vraag is aan mevrouw Woldhuis: hoe zorgvuldig vindt zij het om een actualiteitendebat aan te vragen terwijl er nog geen rechtspraak is geweest?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik ben benieuwd naar de interpretatie van de heer Castelein van zorgvuldigheid. Wilt u deze hele procedure en alle fouten die het college heeft gemaakt, zorgvuldig noemen? Is dat wat u wilt beweren? Dan mag u dat straks gaan uitleggen aan de bewoners.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik heb mevrouw Woldhuis een vraag gesteld. Ik krijg geen antwoord op de vraag, maar ik krijg een suggestie tot het geven van een mening. Ik wil graag een antwoord op mijn vraag.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Nogmaals: het gaat hier om zorgvuldigheid en geloofwaardigheid.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dat gaat het zeker.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, en wij vinden op dit dossier de zorgvuldigheid zo nalatig, dat de geloofwaardigheid op dit dossier aan de orde is. En daar gaat deze discussie over.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dat is uw instelling. Nogmaals de vraag. Er is een rechtszaak; u ziet dat zelf in uw stukken. De rechtszaak loopt nog en u gaat een politiek proces voeren. Hoe zorgvuldig vindt u het om het proces in de rechtszaak te beïnvloeden met alle oordelen over zorgvuldigheid?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dan begrijpt u volgens mij niet helemaal waar de discussie over gaat. Dat wil ik u heel graag nog een keer uitleggen, maar dat lijkt me gewoon niet zinvol.

De VOORZITTER: Ik denk dat wij dit als afgerond kunnen beschouwen.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Een puinzooi. Of, zoals de bewoners zelf zeggen: "een chaos". Dat is een uitstraling die wij niet zouden moeten willen als gemeente. Dankzij de proactieve houding van de bewoners, waarvoor ik ze echt nog van harte wil bedanken overigens, komt deze puinzooi ook daadwerkelijk boven tafel. Maar ook dat baart mij zorgen. Als het mij al duizelt van fouten op slechts één dossier, hoe staat het dan met de kwaliteit van de rest?

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb mevrouw Woldhuis nu al 25 keer het woord 'puinzooi' horen gebruiken en het verliest onderhand wat aan waarde. Dus wil ik haar vragen: wat is dan volgens u concreet fout gegaan?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Zal ik er even een lijstje bij pakken, mijnheer Van der Laan? Onduidelijkheid over vergunningen, onduidelijkheden over de bouwactiviteiten, de bewoners zijn niet op de hoogte gesteld, wij zijn niet op de hoogte gesteld. We hebben dit verscheidene keren aan de kaak gesteld en zelfs daarna werden ons weer fouten medegedeeld, door middel van de actualiteiten van de brief. Wat is voor u dan de interpretatie van zorgvuldig en geloofwaardig handelen, mijnheer Van der Laan?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Als u kennelijk uw oordeel daar al over klaar hebt, waarom stelt u dan nu nog vragen aan het college?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ik vraag om beterschap. Ik vraag om de geloofwaardigheid weer terug te krijgen in het lokale bestuur. Dat is waar hier de discussie over gaat.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat mevrouw Woldhuis nu haar betoog afrondt.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, dank u wel. Daarom willen wij ervoor zorgen dat alle betrokkenen volledige duidelijkheid krijgen hoe het zit met vergunningen, toegestane bouwactiviteiten en mogelijke procedures voordat er verder gebouwd wordt. Want fouten maken mag, nu echt wat gaan doen ook.

De VOORZITTER: Dank u wel. Er zijn twee moties ingediend, beide door de SP en de Stadspartij. Deze twee moties maken deel uit van de beraadslagingen en worden straks in stemming gebracht. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Ik wou even beginnen, voordat ik mijn reactie op de gestelde vragen en opmerkingen en alle beweringen geef, met twee zaken vooraf. Het eerste, en dat is buitengewoon toevallig, is om even te melden dat in de vele procedures, want daar heeft iedereen gelijk in, die betrekking hebben op het project Noorderkerk, vanochtend een belangrijke uitspraak is gedaan. De Raad van State heeft namelijk in het hoger beroep dat diende tegen het bestemmingsplan Noorderplantsoenbuurt-Oranjebuurt een uitspraak gedaan. Uit het hoger beroep is gebleken dat het bestemmingsplan dat u in 2014 inderdaad hebt vastgesteld, volledig overeind is gebleven, inclusief de bezwaren die er zijn gemaakt over de Noorderkerk en de Kerklaan. Dus dat even vooraf. Het tweede punt vooraf is, en dat is ook al door de heer Castelein aangegeven, dat we ons wel goed moeten realiseren dat dit de tweede keer is dat wij een actualiteiten- of een interpellatiedebat hebben over de Noorderkerk tijdens het vergunningenproces en procedures die daarbij lopen. Er zijn meerdere belanghebbende partijen. De bezwaarmakers, de eigenaar-aanvrager en uiteraard ook de gemeente. En we moeten ons ook wel heel goed realiseren dat alles wat hier gedeeld wordt, natuurlijk het verloop van deze zaak kan beïnvloeden. Het is niet voor niets daarom een goede gewoonte om heel terughoudend te zijn met het bespreken van kwesties die juist in juridische procedure zitten. Maar het staat hier op de agenda, u hebt uw punten gemaakt en die vragen ook om een reactie van het college en die zal ik u ook geven.

Het bestemmingplan, en dat geldt ook voor de Noorderkerk uiteraard, is het plan waarop uw raad inhoudelijke kaders aangeeft op wat er qua bebouwing gewenst is, mogelijk is en wat niet. Wat betreft de Noorderkerk, en dat moeten we ons wel heel goed realiseren, hebben we in 2014 over dat bestemmingsplan, net dus door de Raad van State bevestigd dat het klopt, een uitgebreide discussie gevoerd. Het is niet even ertussendoor geschoten, nee, er is heel bewust over gesproken. Ook toen al hebben de bezwaarmakers hun punt gemaakt, dat zij het niet eens waren met wat in de bestemmingsplanregels stond, omdat ze een aantal ontwikkelingen vreesden die daaruit voort zouden komen, die ze niet wilden. Dat is ook een goed recht. Daar hebben ze ook argumenten voor. We hebben met elkaar, college en raad, een discussie over dat punt gevoerd en met uitzondering van Student en Stad, die overigens om een andere reden tegen dat bestemmingsplan heeft gestemd, hebt u allemaal, inclusief de SP en Stadspartij, voor dat bestemmingsplan gestemd. U hebt zelfs niet eens een poging ondernomen om dat bestemmingsplan op dat punt te veranderen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, voordat de wethouder al zijn tijd gaat gebruiken om over dat bestemmingsplan en de vaststelling ervan te spreken: inderdaad, we hebben het toen vastgesteld. En er is ook gebleken dat de invulling, zoals die nu door de ontwikkelaar wordt gedaan, mag, juridisch gezien. Dat het bestemmingsplan blijkbaar overeind is gebleven. Maar daar gaat het hier niet over. Daarom verbaast het mij ook dat u daarover begint. Het gaat hier over het hele proces. En daarbij wil ik nog wel de opmerking maken dat er wordt gezegd dat wij nooit een poging hebben gedaan om dat te veranderen. Er zijn toen toezeggingen gedaan, die staan zwart op wit. Ik zag zonet de wethouder ‘nee’ knikken terwijl de inspreker aan het woord was over de dingen die toen zijn gezegd. Het staat zwart op wit.

De VOORZITTER: De wethouder vervolgt zijn betoog.

Wethouder VAN DER SCHAAF: De vraag is mij niet helemaal duidelijk.

De VOORZITTER: Er is geen vraag gesteld. Mevrouw Woldhuis nog en daarna vervolgt de wethouder zijn betoog.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik wil mijn voorgangster even bijvallen. U zegt: “uitgebreide discussie”. Het ligt dus onder een vergrootglas. Dan vind ik het des te kwalijker dat die zorgvuldigheid blijkbaar elke keer in het geding komt. En dat is waar de discussie hier over gaat.

De VOORZITTER: Volgens mij is het punt duidelijk. De wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Weest u gerust, ik ga daar uitgebreid op in. Maar ik geef het wel even aan, omdat de insprekers ook daar met name een punt van hebben gemaakt, dat zij de ontwikkeling ongewenst vinden. En die is een gevolg van het bestemmingsplan.

Wij zullen dus ook als college, en dat geldt voor alle ingediende omgevingsvergunningen, niet alleen voor de Noorderkerk maar voor alles, moeten toetsen aan het bestemmingsplan. Wij zullen dus ook vergunningen die niet voldoen aan dat bestemmingsplan weigeren. Wij kunnen niet anders en willen ook niet anders, want u hebt als raad tenslotte dat bestemmingsplan vastgesteld, bij volle bewustzijn. Dus wie ook maar het college wil verwijten dat er nu omgevingsvergunningen worden verleend, of mogelijk worden verleend, waar de omwonenden niet tevreden over zijn, zal toch echt naar zichzelf moeten kijken. U hebt dat bestemmingsplan vastgesteld.

Dan gaan we verder over de omgeving, en kom ik ook op uw punten en de vragen die u hebt gesteld. Het is u al bekend, het heeft geen zin om dat nu weer te herhalen, dat wij destijds over het hoofd hebben gezien dat voor de trappen voor de eerste omgevingsvergunningen, voor het Bethesdagebouw en de Noorderkerk, een vrijstelling nodig was. Dat is ook het enige punt waar ik mijn excuses voor heb aangeboden, voor het feit dat wij dat over het hoofd hebben gezien dat wij toen niet volgens het bestemmingsplan die vergunning hebben verleend, niet voor allerlei andere zaken, wat nu ook wordt gesuggereerd. We hadden de mogelijkheid om dat eenvoudig met een vrijstelling te corrigeren, maar dat hebben we juist niet gedaan. Daar zat ook, wat ik zelf noemde “een geluk bij een ongeluk” bij, namelijk de mogelijkheid voor de omwonenden om opnieuw te kijken met de ontwikkelaar of het tot dan toe slechte overleg, nieuw leven ingeblazen kon worden. En ik heb ook toegezegd daar wat aan te doen. U moet zich heel goed realiseren dat ook op ons besluit om geen vrijstelling voor die trappen te gaan verlenen, weer bezwaar mogelijk is. In dit geval bezwaar van de aanvrager. En dat heeft hij ook gedaan. Dat is, voor alle duidelijkheid, zijn goed recht. Het is daarom dat wij al die vervolgstappen, juist om fouten te voorkomen, juist om te zorgen dat wij de procedure ‘in the end’ niet verliezen en de aanvrager mogelijk zijn zin zou krijgen, dat wel die vergunning met trappen zou mogen worden gerealiseerd, in dat licht hebben genomen. De stappen richting de rechtbank, waar u naar verwijst, en ook de stappen waar u in uw brief naar verwijst, naar de omwonenden, want er was hier een brief binnengekomen met het bezwaar tegen vergunning 2, om hen uit te nodigen, om dat in formele zin te doen. Juist om te voorkomen dat we uiteindelijk het risico zouden lopen om op een vormfout nat te gaan. We hebben juist precies het tegenovergestelde gedaan: we hebben juist heel zorgvuldig gehandeld. En we hebben ook, voor alle duidelijkheid, want daar vraagt u ook naar – “waarom hebt u de bewoners niet geïnformeerd?” – over dat punt van die vergunning voor de kerk, in november uitgebreid contact met de bewoners gehad. Anders hadden ze dat natuurlijk ook niet gedaan. Over het punt van de rechtbank, voor alle duidelijkheid: wij

hebben vorige week, nog voordat de brandbrief bij ons binnenkwam, een afspraak met de bewoners gemaakt om vanavond de hele gang van zaken toe te lichten. Die afspraak gaat wat mij betreft ook nog steeds gewoon door. De rechtbank heeft op dat punt ook nog niet eens een uitspraak gedaan. Kortom, we hebben precies die stappen gezet; de bewoners geïnformeerd over de stappen die we gezet hebben, met maar één doel, namelijk het doel dat we met elkaar hebben afgesproken en wat ik heb gezegd: het niet door laten gaan van vergunningen met die afwijking. Om dat te bewerkstelligen. Dat doen we dus ook op de koninklijke weg. Binnenkort zal de bezwaarschriftencommissie die beide vergunningen behandelen. Dan blijft het standpunt van de gemeente gewoon staan, dat we die twee vergunningen niet zullen toekennen. Dat we ze zullen weigeren, zullen intrekken. Dat betekent ook dat we daarmee het risico aanmerkelijk verminderen om in een later stadium op een vormfout nat te gaan. Kortom, onze hele handelswijze is juist gericht op het voorkomen van fouten. We gaan uiterst zorgvuldig te werk. Het is gericht op het in stand houden en effectueren van ons besluit om die twee vergunningen te weigeren. We hebben de bezwaarmakers hierover in november geïnformeerd. En over de laatste stap hadden we vorige week een afspraak gemaakt, die vanavond zou plaatsvinden.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja voorzitter, even over die vergunningen. De tweede vergunning, voor fase 2, voor de kerk zelf: hoe kan het dat wij vanuit de gemeente de informatie krijgen dat die vergunning nog bestaat? Dus dat die niet geweigerd is, zoals eerder aan ons gemeld is, met een brief van 14 oktober? En dat op basis van die bestaande vergunning nu doorgebouwd mag worden? En daarbij, ja, wat zorgvuldig handelen: de wethouder keert het heel handig om.

De VOORZITTER: Zullen we deze vraag eerst even doen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, over het laatste punt: ik keer het niet om. Ik denk dat wij gewoon een heel verschillende duiding hebben van wat er gebeurd is. Ik kan ook zeggen dat u het allemaal heel handig omdraait. We hebben gewoon een heel verschillende opvatting. Ik geef onze analyse en onze weergave van de feiten. U kunt daar anders over denken, maar zo is het.

Ik ga even op het punt in van de raad en dan kom ik ook bij uw vraag. U vraagt ook aan ons waarom de raad over al wat hier gebeurd is niet is ingelicht en u gebruikt daarvoor nogal heel zware woorden in uw woordvoering, nog wel steviger woorden dan in uw brief. Ik wil daar met kracht afstand van nemen. Het suggereert iets waar absoluut geen sprake van is. Wij doen juist precies wat er met u is afgesproken. We nemen het bestemmingsplan als uitgangspunt. We nemen dat ook als uitgangspunt in onze toetsing. We zitten middenin juridische trajecten, waar we precies datgene wat we met u hebben afgesproken, proberen te realiseren. En dan op uw vraag waarom wij daar niet allerlei brieven over naar de raad gestuurd hebben, dan kom ik bij mijn eerste punt. Het is over het algemeen hoogst ongebruikelijk en ook heel ongewenst in dit soort situaties, stappen zetten, beleidsnota's indienen, dat wij daar publiekelijk allerlei discussies over hebben of meldingen van doen. Dat hebben wij ook helemaal niet met elkaar afgesproken, ook niet wat betreft de Noorderkerk. Wat wel van belang is, en daar kunt u ons aan houden, is dat wij binnen de kaders blijven die wij met elkaar hebben afgesproken. Op het moment dat er bijvoorbeeld een nieuwe vergunning wordt verleend of op het moment dat er in een juridische procedure tot een conclusie gekomen is, dan informeren wij u uiteraard. Uw punt dat wij besloten hebben om die vergunning te weigeren, staat nog steeds. Alleen zit daar ook een proces aan vast. Daar kan ook bezwaar tegen worden gemaakt. En willen we dat uiteindelijk effectueren, dan zullen we ons dus ook moeten wapenen tegen eventuele bezwaren van een andere belanghebbende dan de aanvrager. Juist in die zorgvuldigheid hebben wij deze stappen gezet en dat hebben we ook wel degelijk met de bewoners gedeeld.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Wat ik wel aan uw raad heb toegezegd ...

De VOORZITTER: Nee, eerst mevrouw Van Duin nog. Of niet? Het hoeft niet. Sorry, ik dacht dat u wilde interrumperen. U moet niet op mij reageren door te zeggen: "Nou, als ik toch het woord krijg dan wil ik nog wat zeggen."

Mevrouw VAN DUIN (SP): Dan wil ik nog wel even iets zeggen over het punt ...

De VOORZITTER: Ja, zie je wel. Dat bedoel ik nou juist niet. Dat moet u nou juist niet doen. Nou, een korte interpellatie.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Dan wil ik nog wel even iets zeggen over het feit dat wij niet zijn geïnformeerd. Kijk, dit was natuurlijk in oktober ook een punt waar behoorlijk veel ophef over is gemaakt. Er zijn nu dingen gebeurd die voor omwonenden heel onduidelijk zijn geweest, bijvoorbeeld dat er een rechtszaak is aangespannen en dat de gemeente de eiser gelijk geeft over dat die vergunning niet goed is ingetrokken. Wij hebben natuurlijk veel vaker contact gehad over dit onderwerp en ik neem het dit college kwalijk dat wij niet zijn ingelicht, maar vooral dat omwonenden niet zijn ingelicht.

De VOORZITTER: Helder. U hebt straks nog een termijn. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het laatste punt, daar neem ik krachtig afstand van. Ik heb u al gewezen op de afspraak die wij hier vorige week gemaakt hebben.

Wat ik wel aan uw raad heb toegezegd, en dat is denk ik wel goed om dat even met elkaar te delen, dan heb ik het over het actualiteitendebat, maar ook over de periode daarvoor, is dat het college zich zal inspannen om het overleg tussen de eigenaar en bezwaarmakers te verbeteren. Wat als u het over ophef hebt, dan hebben we het daar vooral over. Ook die toezegging zijn wij nagekomen. Wij hebben in november 2015 een overleg gepland, in aanwezigheid van de gemeente, tussen de eigenaar en de bewoners. En wat ik in de raadscommissie in december ook al heb aangegeven: het zijn de bewoners zelf geweest die deze afspraak hebben afgezegd met de ontwikkelaar. Ze hebben daar ook een reden voor gegeven, namelijk dat de eigenaar intussen voor Bethesda een nieuwe aanvraag heeft ingediend. Dat is hun goed recht, maar u kunt niet zeggen dat wij als college die toezegging niet zijn nagekomen. We hebben toen desalniettemin een goed gesprek met de bewoners gehad, waarin wij ook hebben aangegeven wat onze positie is, als het gaat om het bestemmingsplan. We hebben ook aangegeven dat wij het niet verstandig vonden om juist in deze fase, namelijk geen definitieve vergunning, niet met de aanvrager te gaan praten en de keuze om daarmee te wachten tot alle procedures zijn verlopen niet verstandig te vinden. Maar dat is hun goed recht. Dat is aan hen. Maar u kunt ons niet verwijten dat wij die inspanning niet hebben gedaan. Sterker nog, wij hebben de inspanning gedaan en dat is ons in die zin gelukt, omdat het overleg tot stand is gekomen.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, de wethouder ...

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja maar de wethouder mist wederom ...

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin, u krijgt het woord als ik u het woord geef.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Dank u wel, voorzitter. De wethouder mist wederom het punt dat wij hebben gemaakt. Het gaat niet om het punt, dat hebt u inderdaad toegezegd, dat er een overleg gepland zou worden tussen de omwonenden en de ontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft vlak voor dat overleg een plan ingediend. Dat overleg zou juist gepland worden om over die invulling te gaan. En hij heeft juist een plan ingediend. Nou ja.

De VOORZITTER: De wethouder heeft het woord. Volgens mij is uw punt helder. Nu krijgt u het woord niet meer. De wethouder krijgt het woord.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja voorzitter, dan nog ...

De VOORZITTER: Nee, de wethouder krijgt het woord.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, ik begrijp wel wat mevrouw Van Duin wil zeggen. Namelijk dat vlak daarvoor, een week daarvoor dacht ik, een nieuw plan is ingediend en de bewoners dat als reden hebben aangegeven om het niet te doen. Maar dat neemt niet weg dat het daarmee nog steeds wel verstandig is, want een aangevraagde vergunning is nog geen verleende vergunning. En het overleg, voor alle duidelijkheid, gaat ook over al die andere zaken, die we ook in 2014 hebben benoemd. De positionering van dakterrassen bijvoorbeeld, dat is een vraag die u ook stelt. Dat is bij uitstek iets wat je

in zo'n overleg met elkaar tot de conclusie kunt brengen, want wij kunnen dat niet op basis van het bestemmingsplan dat u zelf het vastgesteld, op voorhand weigeren. Daar is het overleg voor en daar ging het ook over.

Tot slot nog iets over de bouwactiviteiten die er nu plaatsvinden en de bewoning. We zijn op verzoek van de bewoners, voor alle duidelijkheid, van alle omwonenden, meerdere keren per week bij de kerk geweest om te kijken of er illegale bouwactiviteiten zijn geconstateerd. Dat is in één geval geconstateerd. Dat was bij een dakkapel in november. En die hebben we ook stilgelegd. In alle andere situaties, en daar hebben we ook veelvuldig over gecommuniceerd, hebben we alleen zogenaamde vergunningsvrije bouwactiviteiten geconstateerd; sloopwerkzaamheden, en daarvoor heeft de eigenaar een geaccepteerde sloopmelding gedaan. En we zien dus ook voor een bouwstop op dit moment geen aanleiding en ook geen grond. Overigens zeg ik dan weer wel: er is geen aanleiding om te denken dat door bouwactiviteiten een voldongen feit wordt gecreëerd. Totdat vergunningen onherroepelijk zijn, is het bouwen voor eigen risico van de eigenaar.

Ik noemde net al het overleg met de omwonenden en het feit dat zij gezegd hebben niet met de ontwikkelaar te willen praten omdat hij een nieuwe aanvraag heeft ingediend. Het uitgangspunt van ons college is steeds geweest – dat is ook de afspraak die wij gemaakt hebben in het actualiteitendebat in oktober – dat wij het bestemmingsplan als uitgangspunt nemen en dat wij daarin uiterste zorgvuldigheid toepassen. Wij toetsen op basis van het bestemmingsplan. Dat heeft ook de eigenaar zich goed gerealiseerd, want hij heeft nieuwe omgevingsvergunningen aangevraagd die, hoopt hij, wel binnen het bestemmingsplan passen. Het gaat om één en de tweede is in voorbereiding. De ene, waar net ook door mevrouw Van Duin aan werd gerefereerd, gaat over het Bethesdagebouw. Voor 8 februari moeten wij daar een besluit over nemen, maar ik kan u wel vertellen dat wij, en dat hebben we ook met de bewoners gedeeld en daar zullen we vanavond ook verder over spreken, op het punt staan om die vergunning te verlenen. Simpelweg omdat zij aan uw bestemmingsplan voldoet. Wat betreft de Noorderkerk zelf geldt hetzelfde, in die zin dat ook de aanvrager daar bezig is met het voorbereiden van een bouwaanvraag die past binnen het bestemmingsplan. En om even aan te geven dat er helemaal geen sprake is van misinformatie of dat wij de bewoners zouden regeren, zoals gesuggereerd wordt: we hebben juist met de bewoners afgesproken dat op het moment dat de tekeningen er zijn, dat weten ze ook, wij dat ook gewoon met hen delen.

U hebt ook nog een vraag gesteld over de bewoning. Het klopt dat er in het Bethesdapand een aantal mensen wonen. Voor alle duidelijkheid: dat was al het geval voor 8 oktober, naar onze informatie. Dus voordat de vergunning werd geweigerd, c.q. ingetrokken. U moet niet vergeten dat Bethesda daarvoor ook al als woonbouw is bestemd. Dat geldt ook voor de Noorderkerk zelf trouwens. Dan is altijd de vraag: het zijn appartementen waarbij aan het eind mogelijk blijkt dat ze niet volgens de bouwvergunning zijn gebouwd. Wat doe je dan met de mensen die erin wonen? Laten we vooropstellen: de procedure loopt nog. Zoals u weet wordt er gewerkt aan een nieuwe vergunning. Het is niet redelijk voor de mensen die erin wonen, en ik denk ook niet dat dit stand zal houden bij een rechter, wanneer wij als gemeente nu een procedure zouden starten om die bewoners uit die woningen te halen. Dus dat is het antwoord op uw vraag.

Kortom, om nu definitief af te ronden: het college respecteert het door u vastgestelde bestemmingsplan, voert diverse procedures ook met dat doel uit. We hebben de bewoners de kans geboden om met de ontwikkelaar in gesprek te gaan. Wij doen wat wij met u hebben afgesproken. Ik besef heel goed dat de bewaarmakers niet blij zijn met het aantal jongerenwoningen dat in de Noorderkerk wordt gerealiseerd. Maar ik constateer ook dat in de stad en breed in uw raad, wordt gevraagd om nieuwe appartementen voor studenten en jongeren als alternatief voor kleine, goedkope kamers, die er ook inderdaad in de Plantsoenbuurt in grote getale zijn. En dat uw raad ook breed de wens hierover heeft uitgesproken daarvoor ook leegstaande kantoren en andere gebouwen te benutten. En dat gebeurt hier. En ik zeg nogmaals, ook tegen de SP en de Stadspartij, als u dat niet had gewild, had u het bestemmingsplan anders moeten vaststellen. Het past niet om de onvrede bij bewoners over dat besluit in de schoenen te schuiven van het college.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin, u krijgt de gelegenheid voor een termijn.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, dank u wel. Ja, ik raakte zojuist even van mijn à propos, omdat hij zoveel dingen zegt waar ik het echt compleet niet mee eens ben. En waar ik ook zoveel verbazing over heb dat dit hier met droge ogen uitgesproken wordt.

De VOORZITTER: Ik geloof dat u ook van uw à propos raakt met diezelfde droge ogen.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, waar het mij om ging: er is zoveel contact geweest tussen de gemeente en omwonenden. En alsnog is het college niet in staat om de omwonenden de duidelijkheid te geven die zij graag willen over al die procedures. Over de status van die vergunningen is gewoon zoveel onduidelijkheid. En daarbij heeft het college nooit de moeite genomen om de bewoners bijvoorbeeld te betrekken bij de rechtszaak, waar zij als derde belanghebbenden gewoon bij betrokken behoren te worden.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik verbaas mij even, nu ook, over de vraag die mevrouw Van Duin stelt. Ik ken mevrouw Van Duin als juriste, maar moet nu een bestuursorgaan, dat partij is in een rechtszaak, een andere partij uitnodigen voor die rechtszaak?

Mevrouw VAN DUIN (SP): Absoluut. Het gaat hier om een derde belanghebbende, de omwonenden. En zij hebben op dit dossier zoveel contact met het college gehad dat zij op zijn minst geïnformeerd hadden moeten worden als belanghebbenden bij deze rechtszaak.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, hiervan kijk ik op. Ik wist dat het wereldbeeld van de SP en mijn partij wel heel erg verschilt, maar ik wist niet dat het wereldbeeld van de juriste zover van de juridische werkelijkheid af zou liggen.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Voorzitter, ik zit hier als volksvertegenwoordiger en niet als jurist. Het college had even de moeite kunnen nemen om de omwonenden, in al die gesprekken die ze hebben gevoerd, in te lichten over wat er nu eigenlijk aan de hand is. In plaats daarvan hebben ze daar achter moeten komen via de rechtbank en via herhaaldelijk informatie vragen bij de gemeente. En alsnog is er geen duidelijkheid. Dus ik zou in ieder geval de wethouder willen verzoeken om alles op papier te zetten wat hier gebeurd is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stads partij): Voorzitter, dank u wel. Het duizelt mij ook even aan informatie en feiten. Wat je eigenlijk kunt concluderen, is dat het een beetje een welles-nietes-spelletje wordt. Ik denk dat we ons daar in dit debat ver van moeten houden. Ik ben het volledig met mevrouw Van Duin eens. Ik zou heel graag alle feiten en informatie op papier willen hebben, want ook ik ben het niet eens met het standpunt van het college hierin. Wat ik betreurt is dat de inhoud van het debat niet zozeer gaat over leegstaande panden wel of niet willen verbouwen. Daar gaat het hier helemaal niet over. Die vergelijking zie ik niet zozeer. Dus dat betreurt ik echt. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Waar wilt u het dan wel over hebben?

Mevrouw WOLDHUIS (Stads partij): Als u dat nou nog niet duidelijk is, vraag ik mij af wat u hier doet.

De VOORZITTER: Het woord is aan de andere fracties in de raad. Wie mag ik het woord geven? De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik zou er graag aan herinneren dat wij als raad de regels hebben vastgesteld in het bestemmingsplan. Daarin is de verbouw van de Noorderkerk toegestaan. Het college heeft de bevoegdheid om deze regels toe te passen en daarbij hoort ook de afhandeling van het al dan niet toekennen van vergunningen. Bij het loket Bouwen en wonen passeren wekelijks tientallen vergunningen en wij zijn blij dat het college ons niet bij iedere stap in iedere vergunningsverlening een brief stuurt, omdat anders voor ons de informatiestroom veel te groot zou zijn. We gaan ervan uit dat het college, zoals wethouder Van der Schaaf al zei, binnen de kaders van het bestemmingsplan blijft opereren. Wij kunnen dat eigenlijk alleen aan het einde van het proces toetsen.

Wat ons betreft is het daarom ook een onzinnige discussie, die hier door de indieners is gestart. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen nog? Niet? Ja, de heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie begrijpt de emoties van de omwonenden. Er is door alle juridische stappen een ingewikkelde situatie ontstaan. Juist het feit dat het nu onder de rechter is, maakt het voor ons als raad ook ingewikkeld om hierover te praten.

Dan de reactie van de wethouder. We hebben de indruk dat het college actief heeft geïnvesteerd in de communicatie met de ontwikkelaar en we volgen de lijn van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Van der Glas. U zegt dat u de emoties van de omwonenden begrijpt. Kunt u mij dan uitleggen wat precies die emoties zijn?

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, volgens mij is dat wel helder gemaakt door de insprekers en door uw partij en de SP.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Bent u het dan met mij eens dat er in dit dossier een behoorlijke onduidelijkheid is? En dat dit dan eigenlijk de strekking is van de emoties van de bewoners?

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, ik denk dat hier juridisch en bestemmingsplantechnisch zorgvuldig is gehandeld. Wij hebben ingestemd met het bestemmingsplan. De discussie gaat over een ander gevoel dat hier onderhuids zit en dan is de vraag: heeft het college voldoende gecommuniceerd of niet? En na de toelichting van de wethouder moet ik die vraag positief beantwoorden.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik vind het spijtig dat de omwonenden het gevoel hebben zoals zij dit naar voren brengen. Ik dank het college voor de inzet tot nu toe en ik wens het veel succes in het vervolg ermee. De discussie gaat een beetje over duidelijkheid en de duidelijkheid die de SP en de Stadspartij trachten te geven met dit debat, is mij totaal onduidelijk. Ook over, gezien mijn interrupties, de bevoegdheden en taken die zij aan de verschillende organen toebedelen. Ik weet niet of de omwonenden, die duidelijkheid wilden met dit debat, zoals ze in de media lieten blijken, nou echt gebaat zijn bij deze handelwijze. Rest mij enkel de wethouder veel succes te wensen vanavond, bij het overleg. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Ja, voorzitter, ik heb even afgewacht. Dit was wel een bijzondere vorm om deze discussie te houden. Misschien waren schriftelijke vragen toch verstandiger geweest, omdat het een heel technische bedoening wordt. Er wordt zware kritiek geuit en mij is niet heel duidelijk geworden wat er nou concreet mis is gegaan. Het lijkt mij verstandig dat er vanavond nog wordt gepraat. Het is mooi dat die afspraak is gemaakt. Ik ben het natuurlijk wel met de wethouder eens dat, als er een juridische procedure loopt, het nadelig kan zijn om de raad allerlei brieven te gaan sturen op dat moment. Dus, voorzitter, dat is het enige wat ik hier op dit moment over kan zeggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Hoewel wij dachten, vanaf de zijlijn, want wij zitten natuurlijk niet middenin het spel dat gaande is, dat er toch wel wat slordig gehandeld is, dat komt ook door al die juridische complexiteiten en procedures, geeft de wethouder aan dat hij wel de procedures gevolgd heeft en juist heeft bedoeld om zaken te voorkomen. Dat maakt het lastig om dit geheel af te wegen. Maar wat wel een beetje bij mij blijft hangen, u hebt beiden aangegeven wat er aan de hand is, is dat die onduidelijkheid blijft bestaan en dat er een soort mist zit tussen de bewoners en u. Het lijkt me toch heel goed dat u in ieder geval toezegt dat het voor de bewoners duidelijk wordt en dat u zoveel als mogelijk daar uw best voor doet. Dat zou ik nog graag willen toevoegen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Waardering voor de beantwoording van de wethouder. We denken dat hij een heldere uiteenzetting heeft gehouden en wij volgen zijn lijn dan ook. We hebben wel bewaar tegen het voeren van dit soort discussies tijdens juridische procedures die lopen. We zijn er niet voor om dit soort exercities vaker uit te voeren. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Duin.

Mevrouw VAN DUIN (SP): Ja, voorzitter, ik heb het eerst maar even laten gaan. Maar ik wil er nu toch even iets over zeggen. Wij vragen ook de fractie van de VVD om een reactie op hoe de procedure is gegaan. We vragen niet om inhoudelijk de rechtszaak te bespreken. Daar zou ik graag een antwoord op willen zien van de fractie van de VVD. Dank u wel.

De VOORZITTER: Oké. De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ja, ik snap niet dat u voorbijgaat aan die juridische procedures die lopen. Daar wou ik het maar bij houden.

De VOORZITTER: Ja. Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. We kunnen ons voor een groot deel aansluiten bij wat mevrouw Jongman net zei, die mist. Ergens lijkt er een gat te zitten tussen de juridische procedures die de wethouder netjes volgt en het begint bij de bewoners. Dat is jammer. Juist bij dit soort projecten is het belangrijk dat er draagvlak in de wijken is en dat hebben we ook als raad eerder met elkaar uitgesproken. Dus wat dat betreft hopen we ook dat er vanavond meer duidelijkheid komt, ook voor de omwonenden. Goed dat die bijeenkomst is gepland. Is die dan net iets te laat? Ja goed, dat laat ik aan uw oordeel over. Voor ons is een puntje van zorg inderdaad die mensen die er nu al wonen. We moeten wel uitkijken dat zij niet de dupe worden van dit juridische gesteggel over die vergunning. Ze moeten goede contracten krijgen, ze hebben recht op goede huurbescherming en ze moeten er niet zomaar uitgezet kunnen worden. Dus als de wethouder ons dat kan garanderen, is het wat ons betreft prima.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dit was denk ik de bijdrage vanuit de raad. De wethouder krijgt het laatste woord.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook voor uw reacties uit de raad. Tot slot nog even een paar zaken. Kijk, de vraag van mevrouw Jongman is evident. Het is evident dat wij als college de verplichting hebben om in juridische procedures, waar we in zitten, waar overigens de bezwaarmakers zelf ook partij in zijn, ze zo goed mogelijk, op het moment dat wij stappen zetten, daarover te informeren en inderdaad geen mist te creëren. Dat is ook precies wat wij beogen en wat wij ook doen. Vandaar ook de afspraak die gepland is, waar ik overigens zelf niet bij ben, om geen misverstand te laten bestaan, want ik zit natuurlijk bij u, bij de raad. Die afspraak met de bewoners was overigens al vorige week gepland, voor de brandbrief. Ik neem het zeker ter harte dat wij dit nooit genoeg kunnen doen. Dus we zullen de bewoners op allerlei manieren blijven informeren over waarom wij dingen doen. Ik herhaal nogmaals dat alles wat wij doen qua procedures, bedoeld is om uw bestemmingsplan te realiseren. Daar kunt u echt op vertrouwen, dat dit onze inzet is. En op het moment dat dit tot uitkomsten leidt of nieuwe vergunningen, dan zullen wij u daarover informeren.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wij over de moties gaan stemmen.

Motie 1, getiteld 'Analyseren, informeren en leren'. De heer Kelder heeft de vergadering verlaten. Hij zal ook niet meer terugkeren vanavond.

13 voor, 25 tegen. De motie is verworpen.

Motie 2, getiteld 'Bouwstop'. 9 voor, 29 tegen. Ook deze motie is verworpen. Daarmee beschouwen de interpellatie als afgerond.

Ik stel u voor dat wij even een paar minuten pauzeren. Dan kan de publieke tribune even beoordelen of zij wil blijven of vertrekken. Dan gaan we daarna proberen om de vergadering toch zoveel mogelijk te vervolgen voor het eten. We pauzeren vijf minuten.

(Schorsing 18.08 uur – 18.15 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? Dat is inmiddels gebeurd. Dan vervolg ik de vergadering.

4. Initiatiefvoorstellen (n.v.t.)

5. Ingekomen stukken

5.a: Lijst van ingekomen collegebrieven

Nr. raad	Onderwerp	Ontvangen d.d.	afhandeling	cie. datum
1	Uitvaartcentrum en crematorium Algemeen Belang, locatie Hoendiep	11-12-2015	via cie. R&W	6-1-2016, 13-1-2016
2	Beleidsregels individuele inkomens toeslag Participatiewet	11-12-2015	via cie. W&I	20-1-2016
3	Openbare verlichting	16-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016
4	Windenergie in de Stad	17-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016
5	Evaluatie doelsoortenbeleid en monitoring stadsnatuur	17-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016
6	Bomen Effectanalyse Helperzoomtunnel	17-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016
7	Opzet rapportagemodel sociaal domein	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016, 3-2-2016
8	Werken in Duitsland	17-12-2015	via cie. W&I	20-1-2016
9	Inspectierapport Veilig Thuis	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
10	Aanbesteding publiek vervoer	17-12-2015	via cie. B&V, O&W	6-1-2015, 20-1-2016
11	Kwaliteit en Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en Jeugdwet	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
12	Intensiveringsmiddelen Wonen	17-12-2015	via cie. R&W	6-1-2016, 13-1-2016
13	Conceptvisie inkomensdienstverlening 2016-2018 'Een vertrouwd gezicht'	17-12-2015	via cie. W&I	20-1-2016
14	Gunning inkoop zorg en ondersteuning 2016-2017	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
15	Motie inzet werkzoekende bouwvakkers in aardbevingsgebied	17-12-2015	via cie. W&I	20-1-2016
16	Uitvoering Wmo en Jeugdwet 3e kwartaal 2015	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
17	Actieplan Gezinnen met Geringe Sociale Redzaamheid	17-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
18	Motie Vrijwilligers in de spotlights voor iedereen	17-12-2015	via cie. W&I	20-1-2016
19	Jaarkalender grote evenementen 2016	17-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016

20	Uitwerkingsplan Reitdiep 2015	17-12-2015	via cie. R&W	6-1-2016, 13-1-2016
21	Stand van zaken fietsprojecten	18-12-2015	via cie. B&V	20-1-2016
22	Nieuwe adviesstructuur sociaal domein	18-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
23	Aankoop Martinikerkhof 11 en Sint Jansstraat 3	18-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
24	Herstel woningmarkt in de gemeente Groningen	18-12-2015	via cie. R&W	6-1-2016, 13-1-2016
25	Concept Meerjarenprogramma sport en bewegen	18-12-2015	via cie. O&W	6-1-2016
26	Evaluatie ICT-visie	18-12-2015	via cie. F&V	6-1-2016
27	Bouwplannen Haddingestraat 17	18-12-2015	via cie. R&W	6-1-2016, 11-1-2016
28	Instemming meerjarenprogramma aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen	22-12-2015	via cie. F&V	3-2-2016
29	Strategische verkenning toekomst GAE (Groninger Airport Eelde)	5-1-2016	via cie. W&I	3-2-2016
30	Begroting 2016 Groninger Airport Eelde NV	5-1-2016	via cie. W&I	3-2-2016
31	Adviesgroep programmering evenementen	7-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
32	Verlening busconcessie Groningen Drenthe	7-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
33	Bomen Effectanalyse Vuursteenstraat	7-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
34	Innovatie schuldhelpverlening voortzetting pilot 2016 (voortgang openstaande motie Goede Gieren)	8-1-2016	via cie. W&I	10-2-2016
35	Nota standplaatsen Euroborg	8-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
36	Paddepoel Zuidoost BEA woningen ZON II	8-1-2016	via cie. B&V, via cie. R&W	20-1-2016, 3-2-2016
37	Bomen Effect Analyse slimme route Park-Selwerd	8-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
38	Aanleg fietspad langs het spoor	8-1-2016	via cie. B&V	20-1-2016
39	Evaluatie 'De levendige stad ook op zondagen'	8-1-2016	via cie. W&I	20-1-2016
40	Bestemmingsplan Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat	13-1-2016	via cie. R&W	3-2-2016
41	Pilot Open Spending	14-1-2016	via cie. F&V	3-2-2016
42	Afspraken Rijk, bonden en VNG	15-1-2016	via cie. W&I	10-2-2016
43	Actualisatie Voortgangsrapportage 2015-II	15-1-2016	via cie. F&V	3-2-2016
44	Toezegging raadscommissie 14 oktober 2015 voortgangsrapportage	20-1-2016	via cie. F&V	3-2-2016

45	Bomen Effect Analyse Zernike Complex Zuid-Oost Groningen	21-1-2016	via cie. B&V	10-2-2016
46	Hondenbeleid	21-1-2016	via cie. B&V	10-2-2016
47	Ontwerp bestemmingsplan Facetherziening Parkeren	21-1-2016	via cie. B&V	10-2-2016
48	Ontwerp bestemmingsplan Friesestraatweg 145	21-1-2016	via cie. R&W	9-3-2016
49	Overname personeel VZN (Veiligheidszorg Noord) en toezicht en handhaving koopzondag	21-1-2016	via cie. F&V	3-2-2016
50	Project electronic-HRM	21-1-2016	via cie. F&V	3-2-2016

5.b: Lijst van overig ingekomen stukken

1.	Fracties PvdA, GroenLinks, CU gemeente Haren	Persbericht bestuurlijke toekomst Haren	17-12-2015	Tkn.
2.	Burgers	Zienswijze nieuw prostitutiebeleid	17-12-2015	Tkn.
3.	Burger	Vaststellen van (nieuwe) Bomeneffectenanalyse vanwege omgevingsvergunning Helperzoomtunnel	17-12-2015	Tkn.
4.	Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	Kamerbrief over moties en toezeggingen op wetsvoorstel bundeling en aanpassing van regels op het terrein van cultureel erfgoed	17-12-2015	Tkn.
5.	Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Circulaire wijzigingen in de Gemeentewet	17-12-2015	Tkn.
6.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Begroting 2016, repressief toezicht	17-12-2015	Tkn.
7.	Natuur & Milieu	Maatschappelijk verantwoord inkopen van mobiliteit	17-12-2015	Tkn.
8.	O2G2	Basisschool de Expeditie	22-12-2015	Tkn.
9.	Stichting Vrienden van de Stad Groningen	Opmerkingen bij voorontwerp-bestemmingsplan Stationsgebied	22-12-2015	Tkn.
10.	Burger	Extreem rechts in Europa	22-12-2015	Tkn.
11.	Plas Bossinade advocaten notarissen	Zienswijze nieuw prostitutiebeleid	22-12-2015	Tkn.
12.	College	Excusbrief aan burgers over aanhef brief Meerkostenregeling		Tkn.
13.	Raad voor het Openbaar Bestuur	Advies Wisselwerking	4-1-2016	Tkn.
14.	Bewoners van het Juffer Margarethagasthuis e.a. omwonenden	Voorgenomen vergunningverlening Haddingestraat 17	4-1-2016	Toegevoegd aan agenda cie. R&W 6-1-'15, punt B1
15.	WMO platform Groningen	Reactie op nota Naar een nieuwe adviesstructuur voor het Sociaal Domein	4-1-2016	Toegevoegd aan agenda cie. O&W 6-1-'15, punt B3
16.	De KWM	Statushouders op weg naar integratie Hoe krijgt uw gemeente dat voor elkaar?	4-1-2016	Tkn.

17.	Burger	Reactie op inspraak bij commissie F&V in december 2015	4-1-2016	Tkn.
18.	Burger	Wob verzoek vluchtelingen	5-1-2016	Tkn.
19.	Adviesraad voor het gehandicaptenbeleid	Reactie op nota Adviesstructuur december 2015	6-1-2016	Toegevoegd aan agenda cie. O&W 6-1-15, punt B3
20.	Bewonersorganisatie de Wijert i.o. en Groningen Verdient Beter	Ringweg Zuid	8-1-2016	Tkn.
21.	Raadslid Bloemhoff	Verzoek tijdelijk ontslag i.v.m. zwangerschap	11-1-2016	Tkn.
22.	Raadslid Zondag (gemeente Veendam)	Verzoek medeondertekening Petitie aan VNG m.b.t. plaatsing van 6000 Megawatt windenergie op land	11-1-2016	Tkn.
23.	Burger	Luchthaven Eelde	11-1-2016	Tkn.
24.	Burger	Vragen over ingezonden e-mail n.a.v. voorlichtingsbijeenkomst AZC	11-1-2016	Tkn.
25.	Bewonersorganisatie A-kwartier	Afschrift van reactie aan College m.b.t. voorontwerpbestemmingsplan Herziening bestemmingsregels wonen	11-1-2016	Tkn.
26.	ANBO bestuur Stad Groningen	Voortzetting belangenbehartiging ouderen door de ANBO	12-1-2016	Tkn.
27.	Raadslid C. van Dijk	Beëindiging raadlidmaatschap	12-1-2016	Tkn.
28.	Projectleider Groningen Spoorzone	Beslisboom Groningen Spoorzone	12-1-2016	Toegevoegd aan cie. B&V 20-1, punt B1
29.	College	Afschrift van brief Gedeputeerde Staten aan college B&W m.b.t. Concept Meerjarenprogramma Aardbevingbestendig en Kansrijk Groningen	14-1-2016	Te betrekken bij raad 27-1-'16, Punt 8b
30.	Gedeputeerde Staten Provincie Groningen	Bestuurlijke organisatie, stand van zaken gemeentelijke herindeling en taak- en roldiscussie	14-1-2016	Tkn.
31.	Werkgroep Noorderkerk	Afschrift van brief aan college m.b.t. verzoek om handhaving bouwstop Noorderkerk Bethesda	18-1-2016	Tkn.
32.	Woonschepencomit�e	Horecaterras op dek woonboot mag	15-1-2016	Tkn.
33.	Burger	Kosten project organisator Zuidelijke Ringweg	18-1-2016	Tkn.
34.	O2G2	Begroting 2016	18-1-2016	Tkn.
35.	Groningen Verdient Beter	Ringweg Zuid	18-1-2016	Tkn.
36.	Stichting Leefomgeving Zuidelijke Ringweg	Doorstroming Zuidelijke Ringweg n.a.v. vragen CDA	18-1-2016	Tkn.
37.	Belangenvereniging verkeer	Verkeersveiligheid en verkeersknelpunten t.b.v. cie. B&V 20-1	18-1-2016	Tkn.
38.	Burger	Gele steentjes	21-1-2016	Tkn.
39.	FNV	Beleid m.b.t. huishoudelijke ondersteuning WMO 2015	21-1-2016	Tkn.

40.	Centraal Stembureau	Benoeming mw. Brouwer als vervangend raadslid	21-1-2016	Tkn.
41.	Gemeente Appingedam	Motie regeling waardevermeerdering	21-1-2016	Tkn.
42.	Omwonenden	Afschrift van bezwaren veranderingen Park Coendersborg	22-1-2016	Tkn.
43.	Werkgroep Noorderkerk	Brandbrief Noorderkerk – de chaos is compleet	22-1-2016	Tkn.
44.	Werkgroep Onafhankelijk Meten Effecten Mijnbouw	Afschrift van brief aan de Tweede Kamer – Tilt metingen dringend nodig	25-1-2016	Tkn.
45.	Burger	Voor leden Raden en Staten m.b.t. BO MIRT	25-1-2016	Tkn.
46.	Centraal Stembureau	Benoeming van de heer Brandenburg als raadslid	25-1-2016	Tkn.
47.	Gemeente De Marne	Motie vreemd aan de orde van de dag waardevermeerderingsregel	25-1-2016	Tkn.
48.	Burger	Thuiszorgproblemen	26-1-2016	<i>Te betrekken bij agenda raad, punt 3a</i>
49.	Groningen Verdient Beter	Afschrift brief aan weth. de Rook m.b.t. Zuidelijke Ringweg	26-1-2016	Tkn.
50.	De Nachburgemeester	Binnenstadsvisie	26-1-2016	Via cie. B&V 10 februari, punt B1
51.	Burger	Kamervragen over houtrookoverlast	26-1-2016	Tkn.

De VOORZITTER: Ik stel voor om conform te besluiten.

6. Conformstukken

De VOORZITTER: Het gaat over de volgende stukken:

6.a: Nacalculatie en aanvullend krediet Renovatie Kardingse fase 2 (raadsvoorstel 11 december 2015, 5428937)

6.b: Papiermolen Renovatie Voorbereidingskrediet (raadsvoorstel 17 december 2015, 5439462)

6.c: Begroting 2016 en jaarrekening 2014 Groninger Archieven (raadsvoorstel 3 december 2015, 5413887)

6.d: Wijzigen gemeenschappelijke regelingen (raadsvoorstel 18 december 2015, 5444954)

De VOORZITTER: Ik stel voor om in een keer conform te besluiten. Dan doen we dat bij dezen.

7. 1-minuut interventies (n.v.t.)

8. Discussiestukken

8.a: Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties (collegebrief 12 november 2015) + Meerjarenprogramma structuurvisie wonen 2016 (raadsvoorstel 12 november 2015, 5373977)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, in de nieuwe Woonwet is de positie van de gemeente versterkt. De prestatieafspraken zijn niet langer vrijblijvend, maar zijn bindend en de corporaties zijn aan te spreken op hun volkshuisvestingstaak. Gemeenten hebben informatierecht gekregen over bouw, verkoop, de liberalisatie, duurzaamheid en de hoogte van de huren. Geschillen tussen corporaties, huurders en de gemeente kunnen voorgelegd worden aan de minister en dat geeft de gemeenteraad en de huurders kansen. Kansen om het voorliggende concept, prestatieafspraken aan te scherpen en concreter te maken. Ik doe daar een aantal pogingen toe.

Wonen is een grondrecht en in onze grondwet staat in artikel 22 opgenomen dat “de bevordering van voldoende woongelegenheden voorwerp is van zorg der overheid”. Ik kan het er niet meer mee eens zijn.

Voorzitter, de SP trekt vaak de buurten en de wijken in, om te spreken met bewoners over hun wijk en over hun huis. Dat is de afgelopen week ook gedaan onder de huurders en daaruit bleek dat 45% van de huurders steeds vaker moeite heeft met het betalen van de huur en dat ongeveer 65% steeds vaker moet kiezen tussen het betalen van de verschillende rekeningen, waardoor achterstanden ontstaan en oplopen. Gezien het feit dat D66 in de commissie aangaf een maximale huurverhoging met de inflatie redelijk te vinden, en de VVD net als D66 al jaren hamert op lastenverlichting, en het coalitieprogramma Voor de verandering stelt dat de stijging van de woonlasten beperkt blijft op maximaal de loon- en prijscompensatie, reken ik op de steun van deze partijen. De steun van mijn sociale volkshuisvestelijke makers van de PvdA en GroenLinks lijkt me een vanzelfsprekendheid, zeker omdat deze partijen ook het coalitieprogramma steunen. Toch?

Voorzitter, wanneer wij SP'ers de buurten ingaan, komen we steeds vaker achterstallig onderhoud en slecht geïsoleerde woningen tegen. Vocht, tocht en kou zijn problemen die je dan vaak ziet. Al lang strijdt de SP, u hebt het laatst ook gezien aan de Westindischekade, voor betere isolatie en verwarming. Maar ook bij het lopende buurtonderzoek van de SP in Selwerd, komen we schimmel, vocht en tocht weer tegen. Een aantal weken geleden werd ik ook weer gebeld vanuit de Kamperfoeliestraat en de Nachtegaalstraat. Ook mensen bij wie we problemen met schimmel en vocht zien. En deze huurders hebben telkens iets met elkaar gemeen. Ze hebben vaak hoge energierekeningen, door een tekort aan isolatie. Hier is nog een wereld te winnen, zowel voor de huurders als voor het milieu. Laten we daarom nou eens met die huurders en de corporaties gaan beginnen met het verduurzamen. Daarvoor dien ik ook een motie in.

Dan de beschikbaarheid. Het aantal beschikbare sociale huurwoningen is de afgelopen jaren landelijk verminderd van 45% naar 19% in 2012. Ook in Groningen zien we dat er druk ontstaat op de sociale huurvoorraad en dat die ook toeneemt. Daarom moeten we stoppen met slopen en verkopen. Natuurlijk zijn er situaties waarin sloop of verkoop echt de enige optie is die overblijft, maar wat de SP betreft is dat alleen mogelijk wanneer we er meer voor terugbouwen dan dat we ervoor afbreken. Daarvoor dienen we ook een motie in.

De positie van huurders is bij de invoering van de Woonwet ook flink versterkt. Huurders hebben recht op gelijkwaardige informatievoorziening ten opzichte van corporatiebesturen en verdienen een volwaardige rol bij het maken van prestatieafspraken. Dat kan en moet het komende jaar ten opzichte van het afgelopen jaar echt een heel stuk beter gaan, vindt de SP. Ook daarvoor dienen we samen met de PvdA en de Stadspartij een motie in.

Voorzitter, als een-na-laatste: Woningnet. Woningzoekenden moeten zich inschrijven via Woningnet. Dit kost € 20,50 per jaar. Toen ik in Groningen ging studeren, was het nog € 12,50. Groningen stad kent circa 41.000 woningzoekenden die ingeschreven staan. Daarmee betalen woningzoekenden gezamenlijk bijna 850.000 euro aan Woningnet per jaar. Dus niet een keer, nee: per jaar. Voorzitter, wat de SP-fractie betreft is dit veel te veel en twijfelen wij ontzettend of dit wel überhaupt kostendekkend is. Daarvoor dienen wij dan ook een motie in.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, zonder onderzoek geen recht van spreken. Kan de heer Dijk mij aantonen waar zijn twijfel over kostendekkendheid voor Woningnet vandaan komt?

De heer DIJK (SP): 850.000 euro lijkt me heel erg veel. U bent volgens mij ook geen informaticadeskundige, dus ik kan het wel gaan onderzoeken, maar dat is niet mijn sterkste punt. Maar 850.000 euro lijkt mij heel veel. In die motie vragen wij ook aan het college om ons te informeren waar dat aan uitgegeven wordt en hoe dat zit. Ook een vorm van onderzoek.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dat de heer Dijk niet goed kan onderzoeken, dat waardeoordeel laat ik aan hem. Maar het was heel simpel: een mailtje sturen. De kostendekkend: in 2014 was het bedrag 14 euro per jaar. In de tussenliggende periode is die met de inflatiecijfers geïndexeerd tot een bedrag van € 20,50 per jaar. Dat wordt met een verdeelsleutel over de corporaties verdeeld, die betalen dat. Met de conclusie dat het kostendekkend is. Ik weet niet waar uw twijfel vandaan komt. Ik roep de SP alleen op een beetje beter onderzoek te doen

De VOORZITTER: Volgens mij is het helder. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): U vindt 850.000 euro blijkbaar niet te veel voor een website waarvoor je je moet aanmelden en daarvoor ieder jaar weer € 20,50 moet betalen om ingeschreven te staan. Dat is helder. Een groot verschil tussen u en mij.

Voorzitter, tot slot. Nu de rol van de huurders en van de gemeente op het gebied van volkshuisvesting is uitgebreid, moeten we daar ook gebruik van maken. Dit is de kans om als raad de prestatieafspraken aan te scherpen en concreter te maken. Laten we dat dan ook gaan doen. Ik roep de andere fracties op om dat ook te gaan doen.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik had nog even een vraag over de huren. Wil de SP nou de huren bevriezen of niet?

De heer DIJK (SP): Nou kijk, weet u, wat mij betreft zetten we inderdaad in op 0%. Maar u was in de commissie een beetje eigenwijs tegen mij en u zei: "Vindt u het niet veel redelijker om dat met de inflatie te doen?" Nou, dat vind ik een hartstikke mooi compromis en daarvoor dienen wij een motie in, om dat inderdaad met het inflatiepercentage te doen.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, de huren bevriezen. Dat is een interessant punt. Ik wil haast het memorabele punt aanstippen dat de SP haar socialistische veren nu dan toch echt verliest. Het PBL heeft in 2015 een onderzoek uitgebracht, waaruit blijkt dat het bevriezen van de huren verre van sociaal is, verre van betalingsrisico's oplost en echt alleen de corporaties onder druk zet.

De heer DIJK (SP): Ik snap dat u dat onderzoek erbij pakt. Dat begrijp ik hartstikke goed, want uw partij was ontzettend voor het liberaliseren van ongeveer alles wat er maar bestaat, dus ook de woningmarkt. Wij kijken daar inderdaad heel anders tegenaan. Wij vinden dat huurders beschermd mogen worden en als u zich nou eens gaat inzetten voor huurders, en dat die op lastenverlichting kunnen gaan rekenen, in plaats van alleen maar de ozb en huiseigenaren, dan kunnen we elkaar ergens tegemoet treden. En daarom dien ik een motie in om de lasten van huurders alleen maar met de inflatie, wat uw wil, te verhogen.

De VOORZITTER: Een laatste korte opmerking. Kort.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik stel de heer Dijk een vraag en ik krijg geen antwoord op die vraag. Dus voor de heer Dijk: ik markeer alleen dit punt.

De VOORZITTER: Dit was een korte opmerking. De heer Ubbens.

Motie 3: Beperk stijgende lasten huurders (SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties,

constaterende dat:

- huurders de afgelopen jaren de huren steeds verder hebben zien stijgen;
- steeds meer huurders te maken hebben met betalingsachterstanden en -problemen;
- corporaties in gesprek met gemeenteraadsleden aan hebben gegeven weer meer investeringsruimte te hebben;
- het coalitieprogramma 'Voor de verandering' stelt dat "De stijging van de woonlasten wordt beperkt tot maximaal de loon- en prijscompensatie";

overwegende dat:

- de opeenstapeling van stijgende vaste lasten (zoals woonlasten en zorgkosten) tot steeds grotere problemen voor huurders leiden;
- huurders door betalingsachterstanden en -problemen niet in hun primaire levensbehoeften bedreigd mogen worden;

verzoekt het college:

- in de prestatieafspraken met huurders en corporaties op te nemen dat de huren in 2016 niet meer mogen stijgen dan maximaal de loon- en prijscompensatie;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 4: Geen sloop en verkoop zonder nieuwbouw (SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties,

constaterende dat:

- de voorraad sociale huurwoningen onder druk staat door de groeiende wachtlijsten en -tijden voor betaalbare huurwoningen;
- in de prestatieafspraken met huurders en corporaties weinig ruimte lijkt te zijn voor nieuw te bouwen betaalbare sociale huurwoningen;

overwegende dat:

- de beschikbaarheid van sociale huurwoningen een steeds groter probleem is geworden;
- sloop en verkoop de voorraad sociale huurwoningen doen afnemen;

verzoekt het college:

- in de prestatieafspraken met huurders en corporaties op te nemen dat sloop of verkoop van sociale huurwoningen alleen plaatsvindt wanneer er meer sociale huurwoningen voor terug worden gebouwd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 5: Brede verduurzaming (SP, Partij voor de Dieren)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties,

constaterende dat:

- verduurzaming van de woningvoorraad leidt tot energiebesparing, minder milieubelasting en lagere energiekosten voor huurders;
- energiekosten een steeds belangrijkere rol spelen in de totale woonlasten van huurders;
- in het coalitieprogramma 'Voor de verandering' staat: "Wij willen (...) samen met bewoners en andere partijen een plan voor gebiedsgerichte verduurzaming van woningen. De afspraken moeten in ieder geval leiden tot energiezuinige, kwalitatief goede woningen met lage woonlasten";

overwegende dat:

- de verduurzaming van de (sociale) woningvoorraad zoveel mogelijk huurders ten goede moet komen;
- isolatie en verduurzaming van de (sociale) woningvoorraad de gezondheid van huurders ten goede komen;
- dit leidt tot een duurzamere en energiezuinigere (sociale) woningvoorraad;
- dit leidt tot minder energieverstopping en dus minder milieuvervuiling;
- dit leidt tot lagere woonlasten voor meer huurders;

verzoekt het college:

- in de prestatieafspraken met huurders en corporaties op te nemen dat bij verduurzaming van de (sociale) woningvoorraad wordt begonnen met het aanpakken van de laagste energie labels door middel van isolatie en andere quick wins;

en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6: Versterk zeggenschap huurders (SP, PvdA, Stadspartij)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties,

constaterende dat:

- de nieuwe Woonwet meer ruimte biedt voor meer zeggenschap voor huurders, zowel over hun woningbouwcorporaties als de afspraken die huurdersorganisaties maken met gemeente en corporaties;
- er vanuit de huurdersorganisaties is aangegeven dat de manier waarop zij het afgelopen jaar door corporaties en gemeente zijn betrokken onvoldoende was;

overwegende dat:

- het goed adviseren en controleren van het functioneren van woningbouwcorporaties door hun huurders van grote waarde is;

- het beter betrekken van huurdersorganisaties door corporaties en gemeente bij de prestatieafspraken de komende jaren op een vroegtijdig moment en op een betere en volwaardige manier moet gebeuren;
- onafhankelijke ondersteuning en middelen de huurdersorganisaties hierbij kunnen helpen;

verzoekt het college:

- een plan te maken om huurdersorganisaties in een eerder stadium en op een goede, volwaardige manier bij de totstandkoming van de prestatieafspraken te betrekken;
- binnen de middelen die beschikbaar zijn voor de prestatieafspraken de mogelijkheden te onderzoeken voor een fonds waaruit huurdersorganisaties kunnen putten om onafhankelijk advies en ondersteuning in te huren;
- de raad hierover voor 1 juli 2016 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer UBBENS (CDA): Ik ga het met name hebben over de prestatieafspraken. Als ik nu op zoek moest naar een sociale huurwoning, omdat er iets veranderde in mijn leven en ik een sociale huurwoning nodig had, is er dan op redelijke termijn een woning beschikbaar? Nee, dan zou ik daar minstens 3 jaar op moeten wachten en collega Bolle, met zijn gezin, zou er minstens 8 tot 10 jaar op moeten wachten. Voor de gemiddelde sociale huurwoning zijn in Groningen 84 punten nodig. Dat is 7 jaar wachten. Ik verbaas me erover hoe er met dit grote probleem wordt omgegaan in Groningen. In de prestatieafspraken verdwijnt het nu in een veelvoud aan prestatiedoelen en dat is volgens ons niet goed. Zeker als je in het meerjarenprogramma Wonen leest, dat de druk op de sociale huurwoningen in de toekomst ook nog eens zal toenemen. In de discussie over de huisvesting van asielzoekers wordt ook nog eens het verband gelegd met het gebrek aan huisvesting voor autochtonen. En is dat dan onterecht? Nee, ik denk het niet. Want leg het maar eens uit dat vluchtelingen met voorrang een woning kunnen krijgen, terwijl anderen al jaren wachten op een woning. En natuurlijk: ik heb die oplossing daarvoor ook niet klaar. Maar laten we in ieder geval beginnen met het benoemen van het probleem en daar prioriteit aan geven. Er is een groot gebrek aan betaalbare woningen voor lage inkomens en de wachtlijsten zijn veel te lang. Wij zijn helemaal voor duurzame woningen. Maar op dit moment niet, als het ten koste gaat van beschikbaarheid. Bijvoorbeeld ook groene daken. Ze kunnen de stad mooier maken en dragen bij aan ecologische doelen, maar zijn van ondergeschikt belang als de wachtlijsten zo lang zijn als nu. De focus op keuzevrijheid is wat ons betreft ook al niet te begrijpen. Dat je dan 8 jaar moet wachten op een sociale huurwoning, maar dan tenminste na die 8 jaar nog wel wat te kiezen hebt, leg het maar uit. In de prestatieafspraken ontbreekt de focus op het grootste probleem en de originele doelstelling van de corporaties: het zorgen voor fatsoenlijke woonruimte voor de mensen die anders geen woonruimte kunnen vinden. Ook in het meerjarenprogramma staan volgens ons tegenstrijdige verhalen. Enerzijds zal de vraag naar sociale huurwoningen de komende jaren sneller groeien dan het aanbod van sociale huurwoningen, maar tegelijkertijd wordt er gesproken over de mogelijkheid om sociale huurwoningen te gaan omvormen tot vrijesectorwoningen, waardoor de voorraad nog verder afneemt. Dat kunnen we niet begrijpen. Het zou alleen maar te begrijpen zijn als het gepaard zou gaan met stevig beleid op het gebied van doorstroming en het bestrijden van scheefwonen. Ook daar zal stevig op moeten worden ingezet.

Motie 7: Meer focus op beschikbaarheid (CDA, Stadspartij, SP)

De raad van de gemeente Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties,

constaterende dat:

- de voorraad sociale huurwoningen onder druk staat door de groeiende wachtlijsten en -tijden voor betaalbare huurwoningen;
- in de prestatieafspraken met huurders en corporaties weinig ruimte lijkt te zijn voor nieuw te bouwen betaalbare sociale huurwoningen;
- 85 tot 190 nieuwe sociale huurwoningen nodig zijn maar de uitvoering zal slechts 50 zijn;

overwegende dat:

- de beschikbaarheid van sociale huurwoningen een steeds groter probleem is geworden;
- in de kerncijfer Woonruimteverdeling Groningen de gemiddelde wachttijd in de afgelopen jaren is toegenomen van 2,7 jaar tot 3,3 jaar;
- er gemiddeld 84 punten nodig zijn voordat een woning toegewezen kan worden, dat is 7 jaar wachttijd voordat er een woning beschikbaar is;

verzoekt het college:

- beschikbaarheid van sociale huurwoningen hoger te prioriteren in de prestatieafspraken gemeente en woningbouwcorporaties;
- minimaal 85 sociale huurwoningen als doelstelling op te nemen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik geef eerst de heer Van der Glas het woord. De heer Van der Glas heeft het woord, maar pas nadat ik heb aangekondigd dat ik voorzie dat wij na dit agendapunt gaan eten. Gaat uw gang.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nou, dat is mooi. Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een ambitieus verhaal van de prestatieafspraken. GroenLinks realiseert zich dat de corporaties sinds de verhuurdersheffing weinig armslag hebben. Mijn fractie hoopt toch op een inspanning qua beschikbaarheid, betaalbaarheid en verduurzaming. Wat betreft het laatste punt, de verduurzaming, mag voor mijn fractie die lat wel heel hoog liggen. Wat hier staat is wat ons betreft de onderkant en in toekomstige prestatieafspraken zal daar wat mijn fractie betreft wel een schepje bovenop mogen. De kunst is te zoeken naar de combinatie. Zo leidt een duurzamer huis tot lagere energielasten. Hierbij bereiken we een dubbele doelstelling. Met name in het iets duurdere segment worden stappen gezet, en juist bij de goedkoopste sociale huurwoning is de prikkel om te investeren niet hoog. Huurders geven aan dat ze niet zeker weten of de energierekening omlaaggaat. In den landen is daar ervaring opgedaan met het bieden van meer zekerheid. Daarom dienen wij een motie in, samen met de PvdA, SP en Partij voor de Dieren.

Daarnaast is GroenLinks de afgelopen tijd benaderd door diverse huurders die hun woning graag zelf willen verduurzamen, zelfs eigen geld daar in willen steken, maar in contact met de corporaties nul op het rekest krijgen. Dat zou wat mijn fractie betreft niet moeten. Huurders die willen, zouden ook de ruimte moeten krijgen. Is de wethouder het hierin met mij eens? Verder zien wij ons geconfronteerd met een nieuwe werkelijkheid, namelijk die van een toestroom van vluchtelingen en in de toekomst waarschijnlijk van een toename van het aantal statushouders. We kunnen dus ook voorzien dat er in de komende tijd dus voor hen veel woningen gebouwd moeten worden. Er ligt een bestuursafpraak, waarin middelen van het Rijk vrijgemaakt worden voor de bouw van een sobere, tijdelijke woningen. Maar, voorzitter, de stad gaat de komende tijd groeien, en de vraag naar voldoende kwalitatief goede huurwoningen blijft. Is het dan niet logischer om ook deze middelen in te zetten voor de daadwerkelijk gewenste voorraad sociale huurwoningen? Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ik zou graag horen van GroenLinks hoe zij dat ziet. Men wil alles. Men wil mooie woningen, het moeten geen sobere woningen worden, het moeten duurzame woningen worden. Maar hoe wil je dat met elkaar rijmen als de beschikbaarheid ook een belangrijke prioriteit is? Dan zul je toch ook daar het meeste geld in moeten stoppen? Dat gaat ten koste van andere doelen. Dan wil ik graag van u weten welke doelen er dan minder belangrijk worden.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Voorzitter, over een paar jaar moeten wij wettelijk gezien nul-energiewoningen bouwen. Als wij nu een keuze maken om woningen te bouwen die energetisch slecht zijn, maar die alleen maar de beschikbaarheid ten goede komen, dan bouwen wij straks woningen waar geen vraag naar is en waar wij over twintig jaar wellicht problemen mee krijgen. Daar past mijn fractie voor.

De heer UBBENS (CDA): Oké, prima. Dan stel ik dus vast dat u ervoor kiest om de wachtlijsten lang te houden en misschien wel langer te laten worden, maar liever duurzame woningen bouwt.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ik zie in de prestatieafspraken een opgave voor nieuwbouw en dat is nieuwbouw die we in lange tijd niet gekend hebben in die omvang. En daar ben ik hoopvol over.

De heer UBBENS (CDA): Ja, maar in de prestatieafspraken wordt 50 woningen als prestatienorm gebruikt per jaar, terwijl er 85 tot 190 woningen per jaar nodig zijn.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Voorzitter, we kunnen nu nog geen inschatting maken van het aantal statushouders, waar ik ook al aan refereerde. We hebben geen inzicht in de middelen die aangegeven worden. Als we investeren in nieuwe huurwoningen, moeten dat wat mijn fractie betreft kwalitatief goede huurwoningen zijn.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, ik ben wel een beetje teleurgesteld in GroenLinks op dit punt. Onze strijdmakkers voor sociale volkshuisvesting. Geen voorstel om leegstand tegen te gaan, geen voorstel om meer te bouwen. Louter vijftig woningen. Als we kijken naar de wachtlijsten en, laten we wel wezen, ook naar wat ons te wachten staat: is dit nu wat wij de komende tijd van GroenLinks kunnen verwachten als het om volkshuisvesting gaat?

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Nee, dat is niet wat u van GroenLinks kunt verwachten.

De heer DIJK (SP): Waarom is dat dan nu wel zo, voorzitter?

De VOORZITTER: Volgens mij moet u nu even tijd geven voor een antwoord.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Volgens mij heb ik gezegd dat wij investeren in kwalitatief goede, duurzame woningen, wat ook de energielasten omlaag brengt, wat dus ook de totale huurlasten voor huurders omlaag brengt. Dat zou de SP toch heel erg moeten aanspreken.

De VOORZITTER: Dank u.

Motie 8: Meer zekerheid bieden aan huurders (GroenLinks, PvdA, SP, Partij voor de Dieren)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties,

overwegende dat:

- de gemeente Groningen de ambitie heeft energieneutraal te zijn in 2035;
- energiebesparing een belangrijke pijler is uit ‘Groningen geeft Energie’;
- door slecht geïsoleerde woningen sommige huurders erg hoge energielasten ten opzichte van de hoogte van hun huur hebben (energiearmoede);
- huurders aangeven weinig te zien in energiebesparende maatregelen¹;
- er praktijkervaringen zijn waaruit blijkt dat garanties gewaardeerd worden zoals blijkt uit het recente project stroomversnelling aan de Voermanstraat²;

concludeert dat:

- het bieden van garanties op verlaging van de woonlasten van sociale huurwoningen de drempel verlaagt voor het investeren in energiebesparende maatregelen;

verzoekt het college:

- in overleg met de corporaties te onderzoeken wat mogelijkheden zijn om huurders van sociale huurwoningen meer zekerheid te geven over lagere energielasten;

en gaat over tot de orde van de dag.

¹: “Ondanks ons enthousiasme merken we dat het draagvlak voor ingrijpende energetische verbeteringen onder huurders en huurdervertegenwoordigers niet altijd groot is. Bewoners verlangen garanties vooraf en zijn vooral geïnteresseerd in wooncomfort, naast kostenverlaging.” Citaat prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties.

²: <https://www.lefrier.nl/Mlib/website/Projecten/Verbetervoorstel/Groningen/Def/2011.pdf>

De VOORZITTER: Mevrouw Klein Schaarsberg. Gaat uw gang.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Voorzitter, dank u wel. Groningen is de jongste stad van Nederland, dat hebt u mij hier vaak horen zeggen en dat weten we allemaal. En over de vraag hoe wij jongeren in deze stad een plek kunnen geven, debatteren wij dan ook vaak. U weet dat het de wens is van mijn partij om elke jongere die dat wil, in deze stad een kwalitatief goed dak boven het hoofd te bieden, tegen een normale prijs. Bij het vaststellen van de nieuwe woonvisie stelt het college dat er op de jongerenhuisvestingsmarkt geen spanning is, dat de vraag dus niet groter is dan het aanbod. Verbaasd lezen wij dan ook dat het Kenniscentrum voor jongerenhuisvesting van het ministerie van Binnenlandse

Zaken stelt dat die spanning er de afgelopen twee jaar wel degelijk was. Voorzitter, deze onderzoeken gebruikt het college ook zelf, in het voorliggende meerjarenprogramma bijvoorbeeld. Want als gemeente meten en weten wij ook zelf niet hoe groot de vraag is van jongeren, studenten en starters die niet in de stad wonen op dit moment, maar die binnen een halfjaar wel graag naar de stad zouden verhuizen. Wij onderzoeken als gemeente namelijk alleen de woonwensen van hen die hier al wonen en hoelang zij er over hebben gedaan om hier een plekje te vinden. Het zegt dus niets over de jongeren die een verhuiscens hebben om naar de stad toe te komen. Kences onderzoekt dit wel en stelt dat dit er het afgelopen jaar 2300 waren. De vraag is dan of er op dit moment ruim 2000 kamers leegstaan. Kences stelt van niet. Dit tekort ontstaat dus niet in de toekomst, als er niet wordt bijgebouwd, maar dit tekort is er nu. Het is ook geen kwantitatief tekort voor meer kwaliteit, zoals de wethouder zo mooi probeerde te verwoorden in de commissie, dit is simpelweg een tekort dat er op dit moment is. Deze 2000 jongeren kunnen pas een kamer in de stad vinden wanneer studenten die er nu wonen, door kunnen verhuizen naar zelfstandige eenheden of zelfstandige woningen. Studio's die vaak nog gebouwd moeten worden, zoals we ook in de prestatieafspraken gelukkig wel zien. Pas als alle woonwensen van deze jongeren die nu al in de stad wonen, worden ingewilligd, ontstaat er een overschot aan kamers, volgens Kences. Het college doet het voorkomen alsof dat overschot er nu al is. De Kences-cijfers bevestigen dus niet het ingezette beleid van dit college, zoals de wethouder ons voorhoudt, maar spreekt dat tegen. Voor ons betekent dit dat er beleid is vastgesteld op verkeerde uitgangspunten. Dit is geen semantische discussie over termen of definities, zoals mij werd verweten in de commissie. Dit zijn cijfers die je wel of niet aanneemt. Je kunt een beetje debatteren over de manier waarop die cijfers tot stand zijn gekomen, over de manier waarop Kences dat onderzoek doet. Maar de vraag is uiteindelijk: vertrouw je die cijfers, ja of nee? En als het antwoord ja is, moet het college toegeven dat er op dit moment een kwantitatieve vraag is. En als het antwoord nee is, is er geen mogelijkheid, hebben we simpelweg op dit moment de meetinstrumenten niet in handen om vast te stellen wat die kwantitatieve vraag dan wel is.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, het verbaast mij enigszins dat Student en Stad weer een discussie over het ene cijfertje en het andere cijfertje wil voeren. In de commissie kwamen we ook tot een conclusie, namelijk: het doel moet centraal staan. Mijn vraag is aan Student en Stad of zij deelt dat er een opgave ligt in Groningen voor kwalitatief goede jongerenhuisvesting, waarop we moeten inzetten de komende jaren?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, die deel ik.

De heer CASTELEIN (D66): Maar, voorzitter, dat is heel bijzonder. Nu begint u weer allemaal cijfertjes te noemen om dus eigenlijk aan te tonen of wel of niet. Maar in ieder geval: dat is het doel. Daar hebt u in de woonvisie tegengesteld. Nu probeert u met cijfertjes te onderbouwen dat het beleid in die woonvisie verkeerd is. U deelt de analyse dat we in moeten zetten op kwaliteit, dan verbaast mij dit standpunt van Student en Stad zeer.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Mijn standpunt is dat de woonvisie is vastgesteld op het beeld dat er geen kwantitatieve vraag is. En dat dus de maatregelen, die op dit moment in de wijken genomen worden, dan gaat het om die bestaande voorraad, dan heb ik het niet over wat er in de toekomst bijgebouwd moet worden, te rechtvaardigen zijn, omdat er op dit moment geen jongeren op straat staan of naar de stad kunnen komen, terwijl ze het wel zouden willen. Dat is mijn punt. Dat we kwalitatief bij moeten bouwen, ben ik met u eens. Maar wat mij betreft gooien wij die wijken ook open, want deze jongeren staan nu te wachten en niet over drie, vier, vijf jaar, wanneer uw studio's een keer klaar zijn.

Voorzitter, als wij Kences niet aannemen, als wij die cijfers betwisten, als het college dat doet, heeft mijn partij in ieder geval behoefte aan aanvullend onderzoek. Maar Kences blijft wel leidend, vertelde de wethouder in de commissie, als het gaat om de effecten van het leenstelsel. Dus op dat punt gaat het college wel met Kences mee. Voorzitter, als het college Kences genoeg vertrouwt als het gaat om de vraag over jongeren die naar de stad willen verhuizen en als het gaat over de effecten van het leenstelsel, de prognoses in elk geval, dan kunnen wij daarin meegaan. Maar als dat niet zo is, zoals ik net al zei, willen wij ook graag, als het gaat om die effecten van het leenstelsel, aanvullend onderzoek. Ik begrijp dat dit misschien een brug te ver is, dus daarom dien ik een motie in om in elk geval de onderzoeken die er nu liggen en de prognoses die er nu al wel zijn, dus niet door ons als gemeente zelf uitgevoerd, te gaan

analyseren en te analyseren wat de effecten zijn van het leenstelsel voor onze stad. Daartoe dien ik samen met de Stadspartij een motie in.

De VOORZITTER: Een korte opmerking nog. Een vraag het liefst, mijnheer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, wat dient een motie ten opzichte van de zin die al in het meerjarenprogramma staat, om het leenstelsel mee te nemen in de analyse van het meerjarenprogramma 2016 in het Kences-rapport? Wat is uw motie meer dan dat?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ik wil weten wat de effecten daarvan zijn. Als we die prognoses en die cijfers aannemen, dan is dat een eerste. Maar wat betekent dat uiteindelijk voor de stad? Dat wil ik weten.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, in aanvulling daarop: ook kijken we daar naar de effecten van het leenstelsel die in het onderzoek zijn meegenomen.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Als dat zo is, dan hoor ik dat zo meteen graag in een toezegging van de wethouder. Dan is wat mij betreft de motie ook overbodig.

De VOORZITTER: Maar ze wordt eerst ingediend, voordat ze overbodig verklaard kan worden, hè? Zo gaat het met moties.

Motie 9: Gevolgen leenstelsel (Stadspartij, Student en Stad)

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 27 januari, besprekende het Meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen 2016,

constaterende dat:

- sinds dit jaar studenten geen beurs meer krijgen maar een lening moeten afsluiten om hun studie te bekostigen;
- Groningen een stad is waar gemiddeld veel jongeren uitwonend zijn;
- de eerste prognoses zijn dat de effecten in Groningen van het leenstelsel onevenredig zwaar zullen zijn in verhouding met andere studentensteden;

overwegende dat:

- het nog niet bekend is wat deze prognoses precies voor de stad betekenen;
- wanneer de prijs-kwaliteitverhouding van jongerenhuisvesting slecht is, jongeren er voor kunnen kiezen thuis te blijven wonen;
- het niet bekend is hoeveel jongeren niet naar Groningen verhuizen omdat de woningen niet aan hun wensen voldoen;
- de gemeente niet zelf onderzoekt hoeveel jongeren die nu niet in de stad wonen graag binnen een half jaar naar de stad willen verhuizen;
- wanneer het aantal jongeren en studenten in Groningen afneemt, dit gevolgen kan hebben voor de economie, de werkgelegenheid en de levendigheid in de stad;

verzoekt het college:

- de raad inzicht te verschaffen in de effecten van de prognoses die beschikbaar zijn vanuit verschillende kennisinstellingen over de gevolgen van het leenstelsel voor Groningen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Ja voorzitter, dank u wel. Waardering voor de afspraken met de corporaties en ook goed dat er meer mogelijkheden komen om te monitoren en te toetsen. Maar wel raar dat sommige eenvoudige gegevens niet nu al gepresenteerd kunnen worden. Ik bedoel als voorbeeld dan het niet in kaart hebben van de wachttijden per categorie huurwoning. Er wordt gesproken over een gemiddelde wachttijd van twee jaar, maar dat gaat dus over alle categorieën en volgens ons moeten de corporaties dit toch als parate data ter beschikking hebben. Hoe kun je anders prioriteiten stellen?

We zijn blij met het nadrukkelijk noemen van de marktpartijen. De corporaties kunnen het niet alleen en alle partijen die kunnen meedenken en -helpen om naar de vraag te bouwen, zijn wat ons betreft welkom. Verder noemt u in de brief dat een ambitie die niet binnen de begroting past, voor 15 december 2015

moet zijn aangeleverd. Het is vandaag 27 januari 2016 en wij zijn wel benieuwd wat er na de brief nog aan individuele biedingen door de corporaties aangeleverd is aan de minister. We hebben de vraag aan het college of daar een beeld van is.

Dan nog wat anders. U stelt dat er in de bouwopgave gefocust is op de Oosterhamrikzone en de Eemskanaalzone en dat daardoor de dynamiek in die gebieden er goed in zit. Dat mag dan gelden voor de Oosterhamrikzone en de Eemskanaal Zuidzijde, maar de Eemskanaal Noordzijde blijft toch wat achter. De dynamiek bestaat daar vooral uit in brand staande gebouwen van EMG Faktors en het uitrukken daarbij van de brandweer. Toegegeven: dat is ook dynamiek. Maar kunt u ons ook een indicatie geven van wanneer daar ontwikkeling valt te verwachten? Volgens ons zit daar toch wel een mooi potentieel. En dan als laatste: tot onze grote vreugde noemt u ook het Suiker Unierrein als aanvullende mogelijkheid woningbouw. U kent ons standpunt daarover. Wij hebben dat telkenmale als kansrijke optie onder de aandacht gebracht en we denken graag met u mee over de mogelijkheden. Wij zijn blij met uw open mind. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, de heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Kan de heer Blom mij vertellen hoe hoog de ozb-verhoging was in 2014?

De heer BLOM (VVD): Dat kan ik u niet uit mijn hoofd vertellen.

De heer DIJK (SP): Kan de heer Blom mij vertellen hoe hoog in 2014 de huurverhoging was, gemiddeld werkoperatie?

De VOORZITTER: Ja, hoeveel van dit soort voorbeelden hebt u?

De heer BLOM (VVD): Dat kan ik u ook niet zo vertellen.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, de VVD maakt altijd een ontzettend punt van lokale woonlasten. Dan vraag je ze om lokale woonlasten, als het om huurders en woningbezitters gaat, en dan weten ze het niet. Het was 1,5% in 2014 en bij de corporaties 4%. En u vindt dat gewoon prima. Geen enkel woord over de betaalbaarheid van huurwoningen. Geen enkel woord over woonlasten. Nou, kom maar op: lastenverlichting. Ik hoor het graag.

De heer BLOM (VVD): Dank voor uw constatering.

De heer DIJK (SP): Sorry, voorzitter, dat verstond ik niet.

De VOORZITTER: Hier zult u het mee moeten doen. Wie kan ik verder nog het woord geven? De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in een tijd waarin veel mensen op zoek zijn naar een huis, of meer misschien, een plek om zich thuis te voelen, is het mooi een positief verhaal te hebben. Een verhaal over groeien, kansen en mogelijkheden. Het meerjarenprogramma Wonen heeft voor Groningen dit verhaal. De stad groeit en blijft groeien. De woningmarkt is verbeterd en blijft verbeteren en hierdoor ontstaan kansen. Kansen die inwoners pakken, door huizen te kopen, te verkopen, te huren en te verhuren. En voorzitter, het meerjarenprogramma biedt ons als raad de mogelijkheid om terug te kijken, maar ook vooruit te kijken en eigenlijk een oordeel te vellen over het beleid op de woningmarkt. In een tijd met veel veranderingen in de markt, veranderingen op wetgevingsgebied en veranderingen in de stad, komt mijn fractie tot een positief oordeel. We hebben als gemeente de juiste keuzes gemaakt. We bieden als gemeente de bewoners en toekomstige bewoners kansen, spelen als gemeente met ons beleid op een goede manier in op de ontwikkeling en de groei. En dit alles betekent niet dat wij klaar zijn en kunnen stoppen. We moeten opgaven blijven stellen en kansen blijven bieden en mogelijkheden blijven scheppen. Het is daarom goed dat prestatieafspraken worden vertaald in een uitvoeringsprogramma en worden toebedeeld aan de verschillende corporaties. En ook is het goed dat het meerjarenprogramma wijzigt in vorm en positie. Zo kunnen we als raad beter anticiperen op de ontwikkelingen en opgaven blijven formuleren. Want die zijn er. De hoeveelheid kwalitatief goede woningen voor jongeren. Het programma BouwJong komt op stoom, maar ook nog steeds meer internationale jongeren of studenten komen in Groningen wonen en die mogen we niet verliezen en vergeten. De woonmogelijkheden voor

inwoners met een middeninkomen, waarbij wij moeten zorgen dat zij niet vast komen te zitten in de leegte tussen een sociale huurwoning en een koopwoning. De sociale huurwoningen, en we moeten bij het bepalen van de opgave in deze markt niet alleen kijken naar de hoeveelheid huizen of de hoeveelheid mogelijke bewoners, maar vooral ook naar het bestaande gebruik van de voorraad sociale huurwoningen. En om deze indicator mee te nemen in het beleid, zal ik zo dadelijk een motie van mijn fractie indienen. En voorzitter, de veranderende rol van de corporaties. De gevolgen van de Woningwet moeten soms nog blijken, maar als er voldoende nationale maatregelen zijn, is een Gronings bod in de ogen van D66 misschien niet altijd het juiste middel om te staan voor de investeringsmogelijkheden van de corporaties en die investeringsmogelijkheden te vergroten. Voorzitter, deze en meer opgaven moeten ervoor zorgen dat er voldoende huizen in Groningen zijn, waardoor iedereen die dat wil zich thuis kan voelen in onze stad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, de heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Bedankt, voorzitter. Ik zou nog graag van D66 horen hoe zij aankijkt tegen de constatering in de prestatieafspraken en in het meerjarenprogramma dat er dus onvoldoende sociale huurwoningen bijgebouwd worden. Ik hoor u zeggen: "Dat lossen we op door op een andere manier te kijken naar, ik neem aan, doorstroming." Acht u dat voldoende?

De heer CASTELEIN (D66): Kijk, voorzitter, deze discussie hebben we ook wel in de commissie gehad, dus ik ga de heer Ubbens hetzelfde antwoord geven als ik in de commissie heb gedaan. Het interpretatieverschil over het bouwen van sociale huurwoningen tussen uw partij en de mijne is dat u die opgave volledig bij de corporaties neerlegt. Ik lees ook het meerjarenprogramma dat er andere verbanden worden gezocht om die huurwoningen te bouwen. Die omarming, die stimuleer ik. En dat is een van de mogelijkheden om alsnog aan die voorwaarde te voldoen.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, de heer Castelein interrumpeerde mij in de commissie toentertijd. Ik zei al: in het coalitieprogramma, voornamelijk van de grootste partij, D66, staat ook dat de maximale stijging van de woonlasten beperkt moet worden tot de loon- en prijscompensatie. Geldt dat ook voor huurders? Of tellen die niet mee op dat gebied voor D66?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik merk al welke kant de heer Dijk op wil gaan. Een huur is niet enkel de woonlasten. Dus in die zin moet het per situatie worden bekeken.

De heer DIJK (SP): Nee, dat klopt dus niet. Enkel de woonlasten, maar ik zie geen ozb-verhoging van 4%. U wel?

De heer CASTELEIN (D66): Kijk, ik zie ook geen Socialistische Partij die zegt dat ze sociaal is en toch de huren wil bevriezen.

De heer DIJK (SP): Nee, u kunt hem terugkaatsen, maar ik vraag het aan u. U gaat ook verkiezingen in met lastenverlichting. En dan komt er gewoon 4% bij de huur. Hoeveel is dat waard voor een huurder, als ze een D66'er hier zien staan in de gemeenteraad, die zegt dat hij pleit voor lastenverlichting voor de verkiezingen, maar die daarna 4% aan zijn broek krijgt?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, hier blijkt weer de beperkte visie van de SP op woonlasten. Huur is niet enkel de woonlasten. De energielasten zijn daar een onderdeel van, de gemeentelijke lasten zijn daar een onderdeel van. Dus ik verwerp dat.

De heer DIJK (SP): Dus, voorzitter, ik kan erop rekenen dat er bij de voorjaarsnota een voorstel komt voor de afvalstoffenheffing? Zodat een huurder gemiddeld niet meer hoeft te betalen dan prijs- en looncompensatie?

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, ik wil niet de hele discussie over de afvalstoffenheffing hier weer gaan doen.

De heer DIJK (SP): U begint erover, ik niet.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, er ligt een heel mooi voorstel voor de afvalstoffenheffing, om die naar draagkracht en draagvlak te verdelen. Uw partij was daar echter tegen.

De heer DIJK (SP): Geef nou eens antwoord op de vraag, mijnheer Castelein. Blijf maar even staan wat ik ben nog niet klaar.

De VOORZITTER: Nou, nou, nou.

De heer DIJK (SP): Ja, hij loopt gewoon weg. We zitten hier nog een debatje te voeren.

De VOORZITTER: Ik heb zelf de indruk dat de techniek van het terugkaatsen door meerderen wordt beheerst dan alleen maar degene die nu het woord heeft.

De heer DIJK (SP): Dan moet je mensen er ook aan houden. Dat klopt.

De VOORZITTER: Ja oké.

Motie 10: Dashboard (D66)

De gemeenteraad van Groningen in vergadering bijeen op 27 januari 2016, besprekende de Kader prestatieafspraken Groningen 2015, het Uitvoeringsprogramma 2016 en het Meerjarenprogramma Structuurvisie Wonen 2016,

constaterende dat:

- het college en de woningbouwcorporaties in de voorliggende stukken aankondigen een zogenoemd dashboard te gaan ontwikkelen;
- dit instrument wordt ontwikkeld om beter inzicht te krijgen in de ontwikkelingen op de woningmarkt, maar ook op de realisatie van de doelen uit de Woonvisie 'Wonen in stad';
- dit monitorsysteem begin 2016 wordt ontwikkeld en de raad hierover voor de zomer wordt geïnformeerd;

overwegende dat:

- een van de doelstellingen uit de Woonvisie een voldoende aanbod van betaalbare woningen in de stad is;
- om inzicht te krijgen in het behalen van deze doelstelling niet enkel de hoeveelheid woningen, of de hoeveelheid mogelijke bewoners van belang is, maar juist ook het gebruik van de bestaande voorraad sociale huurwoningen een belangrijke indicator is;
- deze indicator op dit moment in de opzet van het dashboard, voor zover bij de raad bekend, ontbreekt;

roept het college op:

- de indicator: 'gebruik van de bestaande voorraad sociale huurwoningen' mee te nemen in de opzet van het dashboard;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven, nog? Ja, de heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank, mijnheer de voorzitter. Allereerst over de zeggenschap van huurders. Met de komst van de nieuwe Woningwet worden huurders een partij in de prestatieafspraken. Dat is nu nieuw en wat ons betreft moeten we ons dan ook inzetten om de positie van deze huurders te verbeteren. Het gaat om hun eigen woningen en wij vinden zeggenschap erg belangrijk. Ik hoor van de heer Dijk dat we nu weer "makkers" zijn, erg fijn. Daarom dienen we ook samen met hem die motie in. Ten tweede zien wij graag dat de doorstroom van sociale huurwoningen verbetert. In die zin kunnen wij het pleidooi van D66 delen. Aan de andere kant zien we dat de vraag naar sociale huurwoningen nog steeds stijgt. Totdat we dat doorstroomvraagstuk hebben opgelost, moeten we dan daarom ook echt inzetten op het vergroten van de voorraad sociale huurwoningen. Dat brengt mij bij mijn derde punt. We zouden graag van de wethouder een stand van zaken willen hebben omtrent de huisvesting van statushouders. Idealiter verstoort de komst van statushouders het reguliere aanbod niet. Wel is het zo dat

deze nieuwe situatie wat ons betreft vraagt om daadkracht en we steunen daarom ook van harte het idee van de gemeente om buiten de corporaties om extra sociale huurwoningen te realiseren.

Tot slot: het sociaal leenstelsel zorgt voor een heleboel wijzigingen en daarom kunnen wij ons aansluiten bij D66 en Student en Stad, of het nu met of zonder motie moet, over een onderzoek naar het sociaal leenstelsel. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, wij hadden ooit BouwJong. Volgens mij was het op een gegeven moment Bouw Campus of Campus Groningen. Ja inderdaad, dank u wel. Dat heeft de wachttijd voor jongeren onder de 22 jaar verkort tot 1 jaar en 8 maanden. Maar als we kijken naar andere de categorieën, is dat gemiddeld 3,3 jaar en er zitten uitschieters tussen met 5 jaar. Vindt u dat de gemeente Groningen en dit college ook een soort bouwoffensief zouden moeten starten? Niet BouwJong, maar gewoon bouw huur? Gewoon heel veel huurwoningen gaan bouwen.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja prachtig, inderdaad. In de commissie en bij de rekening heb ik ook volgens mij al tweemaal genoemd dat wij voorstander zijn van een plan waarbij de gemeente vijf locaties aanwijst, waarbij de corporaties daar dan sociale huurwoningen bouwen. In plaats van dat de gemeente gaat helpen, bijvoorbeeld met projectfinanciering. En volgens mij, maar misschien moet het college mij daar nog even aan herinneren, hebben we daar de vorige keer ook een toezegging op gehad.

De VOORZITTER: Oké, dank u wel. Ik kijk nog even verder rond. Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, vrienden zijn we zeker, mijnheer Van der Laan, want wij staan ook met elkaar op een motie die gaat over de nieuwe woonwijk, die meer ruimte biedt voor zeggenschap van huurders. Daar zijn wij ook groot voorstander van, zowel over hun woningbouwcorporatie als over afspraken die huurorganisaties maken met de gemeente en met corporaties. Dat ten eerste. Daar zijn we heel erg blij om en daarom ook deze motie.

Punt 2 ten aanzien van de brief: wij willen ook graag meer sociale huurwoningen, die beschikbaar zijn voor de doelgroepen. En welke doelgroepen voorrang krijgen op de markt, die discussie moeten we eigenlijk nog voeren. We richten ons voorlopig op de bandbreedte van 85 tot 190 netto extra sociale huurwoningen, zelfstandige eenheden per jaar. Deze worden gerealiseerd door zowel de Groninger corporaties als marktpartijen. Als je je echter realiseert dat er afgelopen jaren slechts 50 sociale huurwoningen bij zijn gekomen, en de verwachting is dat het niet snel meer wordt, dan vraag je je wel af wat die bandbreedte nou feitelijk inhoudt. Wellicht is het college bereid naar wegen te zoeken die leiden naar een hoger aantal te realiseren sociale huurwoningen? Graag reactie daarop. Maar afspraken maken waarvan je bij voorbaat al weet dat ze niet haalbaar zijn, is natuurlijk zinloos. Voldoende woningen is wat ons betreft prioriteit 1. Zaken als verduurzaming komen wat ons betreft pas daarna. En dan punt 3: het leenstelsel kan van grote invloed zijn op de prestatieafspraken omtrent jongerenhuisvesting, maar ook de woningmarkt kan dat. Daarom staan wij ook op de motie van Student en Stad.

De VOORZITTER: De heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Voorzitter, ik zou mevrouw Woldhuis willen vragen: ziet u verduurzaming van woningen als een luxeproduct, dat alleen in tijden dat de bomen de hemel in groeien, uitgevoerd mag worden?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Die vraag had ik al wel een beetje verwacht. Als wij moeten kiezen tussen óf iedereen een dak boven het hoofd óf verduurzaming, dan kiezen wij voor het eerste.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Maar bent u het niet eens met GroenLinks dat mensen in woningen willen wonen met lage energielasten? Dus dat we straks woningen gaan bouwen waar mensen helemaal niet op zitten te wachten?

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Uiteraard. In een mooi plaatje zou dat allemaal heel goed samen kunnen. Wat ons betreft zal het ook zo zijn, als er voldoende geld beschikbaar zou zijn en er voldoende

woningen beschikbaar zouden zijn. Maar nogmaals, voorzitter, als wij moeten kiezen: iedereen een dak boven zijn hoofd of verduurzaming, dan kiezen wij voor het eerste. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijn voorstel is om niet eerst de uitgebreide beantwoording door de wethouder te krijgen en daarna te schorsen, maar om dat nu te doen. Nu schorsen, dan gaan we eten. 20.00 uur terug? De vergadering is geschorst tot 20.00 uur.

(Schorsing 19.00 uur – 20.00 uur)

De VOORZITTER: Mag ik de leden van de raad verzoeken hun plaatsen weer in te nemen? We hebben aan de orde de Prestatieafspraken tussen de gemeente en de woningbouwcorporaties. De raad heeft zijn eerste termijn gehad en de wethouder kan nu beginnen aan de beantwoording van zijn eerste termijn.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dank u wel, voorzitter. Iedereen heeft zo langzamerhand zijn plek weer ingenomen. De Prestatieafspraken en het Meerjarenprogramma wonen. Er is een aantal thema's door u benoemd. Vandaar dat het denk ik goed is om, voordat wij op de moties ingaan, die op zich ook alle thema's behoorlijk dekken, even op een aantal specifieke vragen in te gaan.

Wat opvallend is, en ik kan dat ook wel beamen, is dat het thema beschikbaarheid van sociale huurwoningen, dus de totale voorraad, "Is er voldoende?" – onder andere de heer Ubbens sprak daar heel nadrukkelijk over – de afgelopen jaren in Groningen veel meer een issue aan het worden is. De afgelopen jaren constateerden we dat de wachtlijsten en beschikbaarheid redelijk in evenwicht waren. Vooral de problemen bij de jongerenhuisvesting kennen we allemaal, maar in de breedte viel het relatief mee. Nog steeds is het zo, dan kom ik bijvoorbeeld op het punt van de statushouders en de effecten daarvan, dat we het in Groningen, over het algemeen, als je het met andere steden in de Randstad bijvoorbeeld vergelijkt, nog heel aardig doen. Maar je ziet wel een oplopende trend. En onze verwachting is, en dat hebben we ook wel een paar keer eerder uitgesproken, dat de komende jaren met de ontwikkelingen die op ons afkomen, de groei van de stad, ook uit de prognoses blijkt dat, even los nog van het vraagstuk van de statushouders, een groei van de sociale huurvoorraad de komende jaren ook weer nodig is om de totale groei van de woningvoorraad bij te benen. We zitten natuurlijk wel in een tijd waarin dat lastig is, omdat we aan de ene kant minder investeringsruimte van corporaties hebben en natuurlijk ook nog een aantal andere ambities. We hebben niet voor niets in onze woonvisie, en ook terugkomend in de prestatieafspraken, de betaalbaarheid van woningen direct gekoppeld aan de verduurzaming van woningen, het besparen van energielasten van huurders. Dat is als een buitengewoon belangrijk thema benoemd. En ook iets wat juist op de langere termijn ervoor zorgt dat de huren betaalbaar blijven. En natuurlijk, niet onbelangrijk, ook onze energiebesparing en duurzaamheidsdoelstellingen halen. Sommige partijen zien dat vooral als een tegenstelling. Moeten we nou investeren in meer woningen of moeten we nou investeren in goedkopere of betaalbare woningen? Het is altijd zo dat je bij prestatieafspraken een evenwicht zoekt. Ik zou er niet voor zijn om te zeggen: "We gaan nu meer sociale huurwoningen bouwen en dat moet maar ten koste gaan van de verduurzaming". Dat moeten we, denk ik, niet doen, omdat je dan op langere termijn de betaalbaarheid bedreigt. Maar ook omdat ik ervan overtuigd ben, en dat gesprek heb ik vorige week ook met de corporaties gevoerd, dat er de komende jaren ook voor de woningbouwcorporaties, naast de marktpartijen die ook in segmenten opereren, ruimte is om het aantal investeringen weer te laten toenemen. Ik denk dat het heel goed zou zijn dat we aan de ene kant kijken naar de betaalbaarheid, de verduurzaming op te schroeven en tegelijkertijd een wat offensievere benadering gaan kiezen om het aantal sociale huurwoningen, niet alleen als het om jongerenhuisvesting gaat, te laten toenemen. Dat is niet een-twee-drie geregeld. Er zijn een paar suggesties gedaan. Je zou een aantal plekken kunnen aanwijzen om eens te kijken of we gezamenlijk met corporaties een aantal woningen sneller kunnen ontwikkelen. Maar die afspraak hebben we de afgelopen week ook gemaakt, dat we daarvoor met een voorstel komen. Dat zou dan bijna een soort Gronings bod kunnen zijn, maar dan een ander Gronings bod. Geen bod van "Den Haag, doe iets voor ons", nee: wat kunnen we zelf doen? Ik denk echt dat die tijd weer gekomen is. We zullen dan ook in de loop van dit jaar, daarmee ook vooruitlopend op de prestatieafspraken van volgend jaar, met voorstellen op dat punt komen. Er zit natuurlijk ook een ruimtelijke component aan. Waar zitten de mogelijkheden om dat te doen? De heer Blom noemde al het Eemskanaal Noordzijde, een plek waar op dit moment nog niet zoveel ontwikkeling plaatsvindt, maar waar wel heel veel potentie zit. Dat is bijvoorbeeld een mogelijkheid. Maar er zijn meer gebieden; op langere termijn wellicht ook het Suiker Unieterrein. Kortom, er liggen mogelijkheden in de stad. We praten natuurlijk ook over onze nieuwe omgevingsvisie, the next city. Dan praten we natuurlijk over locaties waar een en ander wel of niet kan gebeuren. Kortom, de komende tijd zal die discussie met u

gevoerd worden en die zal ook aan urgentie winnen. Het is ook geen kwestie van lange adem. Nee, op korte termijn zullen we met voorstellen komen.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dank. Voorzitter, betekent het dan ook dat de doelstellingen zullen worden aangepast, in ieder geval volgend jaar? Dat we niet naar die vijftig kijken, maar dat we omhoog kunnen kijken?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik wou daar bij uw motie op terugkomen, maar het zou inderdaad als logische consequentie hebben, voor dit jaar is het gewoon te kort dag en die ruimte is er ook niet, maar het jaar erop, dat we inderdaad in overleg met de corporaties de doelstelling toevoegen om nieuwe sociale huurwoningen substantieel te laten toenemen. Dus het antwoord daarop is ja.

Dan is het thema jongerenhuisvesting naar voren gekomen. Mevrouw Klein Schaarsberg heeft het daar ook al in de commissie over gehad. We kunnen natuurlijk een hele brede discussie voeren over het gebruik van de juiste cijfers, maar volgens mij zijn we het wel met elkaar eens dat er op dat punt een stevige opgave ligt. Ook op het gebied van de jongerenhuisvesting hebben we de komende jaren gewoon groei nodig. Wel groei in kwaliteit, maar dus ook kwantiteit. Dat is niet iets wat nog moet gebeuren, dat is wat nu gebeurt. De afgelopen jaren hebben we al heel veel jongerenhuisvesting opgeleverd. Er wordt op dit moment gebouwd. De trefkoellocatie gaat binnenkort van start, 450 nieuwe eenheden in Paddepoel, die ook, en dan kom ik even op het punt van de internationalisering, de internationale studenten, verhuurd zullen gaan worden door de SSH. Dus dat betekent een enorme kwaliteitsverbetering in de kwaliteit van huisvesting van internationale studenten. En we hebben nog meer van dat soort bewegingen op het programma. Ik ben het er ook helemaal mee eens dat dit ook een plek moet krijgen in de prestatieafspraken, dus we kunnen ook in ieder geval procesmatig, want zover zijn we op dit moment, daar in het definitieve zin een tekst over opnemen. Tegelijkertijd is het wel zo dat in technische zin de SSH natuurlijk, zo heb ik ook al op eerdere moties van D66 gereageerd, geen corporatie is in de zin dat ze hier bezit hebben. Maar het is wel evident dat we ook met de SSH afspraken maken over betere en meer toegepaste woningen voor internationale studenten en dat zullen we ook doen in het Meerjarenprogramma wonen. En die mogelijkheden en afspraken liggen er dus ook.

Dan is een aantal partijen, de SP en de PvdA onder andere ...

De VOORZITTER: Moment even. Mevrouw Klein Schaarsberg.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, voorzitter, nog even terug naar die cijfertjes. Ik heb in mijn woordvoering de vraag opgeworpen: wat vindt u van die Kences-cijfers? Neemt u die aan of neemt u die niet aan? Als het gaat om het leenstelsel zegt u dat dit eigenlijk de informatie is waarmee wij het doen en die u ook vertrouwt, maar als het gaat om de harde cijfers die zij neerzetten over die kwantitatieve vraag die er op dit moment is, zegt u: "Nee, dat is een kwalitatieve vraag". En dan neemt u die cijfers weer eigenlijk niet serieus, terwijl u er geen andere cijfers tegenover zet die wij als gemeente zouden hebben, die hebben we gewoon niet, over de vraag van de jongeren die nog niet in de stad wonen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Kijk, deze discussie hebben we natuurlijk ook gehad in de commissie. Daar hebben we ook antwoord gegeven op schriftelijke vragen van u. Je kunt verschillend aankijken tegen wat Kences zegt. Onze bewering dat er een overschot is aan kleine, goedkope kamers, wordt gewoon bevestigd door het Kences-onderzoek. Wil dat tekort werkelijk optreden, dan hebt u gelijk: die kamers staan nu niet leeg, dan zullen we dus meer jongerenhuisvesting moeten toevoegen. Dat doen we ook, maar dat doen we wel zoals het moet, namelijk door nieuwbouw van goede studentenwoningen in het kader van BouwJong. Niet door het weer toevoegen, met alle problemen van dien, van kleine kamertjes in bestaande woningen.

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): U geeft dus wel toe dat die kamers er op dit moment niet zijn en dat die in elk geval nog niet leegstaan en dat voor iedereen die nu naar de stad wil, dat overschot er op dit moment nog niet is?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Het is maar net hoe u dat wilt zeggen. Ik geef toe, en dat is ook niet zo ingewikkeld, want anders zagen we die kamers wel leegstaan, dat het voorspelde overschot, verschil tussen vraag en aanbod, op dit moment er niet is, omdat die studenten niet naar een betere kamer kunnen.

Dan blijven ze daar natuurlijk ook wonen. Dat zou ik ook doen. Maar de oplossing om dat probleem op te lossen, zit hem niet in zoals u voorstelt, om nu de wijken en de bestaande woningen open te gooien, maar zit hem in het inzetten op nieuw- en verbouw voor deze groep jongeren. Dus we zijn het misschien wel eens over de analyse, maar we denken verschillend over de oplossing.

Verder, ik noemde het net al, hebben de SP en PvdA aandacht gevraagd voor de positie van huurders. En meer. Ik dacht ook D66 en ik vergeet vast een paar partijen die dat ook gedaan hebben. Ik ben het daar helemaal mee eens. De positie van huurders is in de nieuwe Woningwet steviger verankerd. Dat stelt ons wel voor een aantal praktische problemen. Ik wil helemaal niets negatiefs zeggen over de bestaande huurdersorganisaties van corporaties, want die doen heel hard hun best, maar er is op dit moment nog geen echt stedelijk platform of een stedelijk overleg, dat is misschien een beter woord, waarop wij echt op dat niveau, dat tripartite niveau, met huurdersorganisaties praten. Verschillende huurorganisaties kijken daar ook verschillend tegenaan. De een wil dat heel graag, de ander zegt: “Nee, ik wil mij eigenlijk beperken tot mijn eigen corporatie”. We voeren daar ook gesprekken over met huurdersorganisaties. En de motie, daar kom ik zo meteen op terug, die aangeeft: “Ga eens kijken of je daar niet wat verbeteringen in aan kunt brengen”, dat gaan we zeker met de corporaties en met de huurdersorganisaties bekijken. Dus wij steunen die oproep om daar meer energie in te steken. Het is ook een verantwoordelijkheid van de gemeente en uiteindelijk ook een verantwoordelijkheid van de huurdersorganisatie zelf. Maar die nieuwe wet en ook de behoefte, ook bij u denk ik, verplicht ons wel om daar energie in te steken en dat doen we dus ook al.

Dan is er nog een aantal vragen gesteld op het gebied van cijfers. D66 kwam met een voorstel om het dashboard uit te breiden, daar kom ik zo bij de behandeling van de motie op terug. De VVD, de heer Blom, heeft aangegeven dat je eigenlijk in die data van de corporaties meer inzicht zou moeten kunnen krijgen in de aard van de wachtlijsten en de aard van de wachttijden. Daar zullen we met het dashboard dat we gaan presenteren bij de monitor, halverwege dit jaar, op terugkomen. Dus dan zullen we kijken of we aan uw vraag kunnen voldoen.

Dan het punt van de duurdere huurwoningen en in relatie daarmee, ook de discussie over scheefwonen, die mogelijk gevoerd zou kunnen worden. De heer Castelein vraagt daar onder andere aandacht voor. Laat ik in zijn algemeenheid beginnen: het is in Nederland zo, en dat geldt in Groningen ook, dat de dure huursector eigenlijk door de geschiedenis een onderontwikkelde sector is. In het verleden en nu ook nog. We hebben natuurlijk de gesubsidieerde en gefaciliteerde en sociale huursector. We hebben de koopsector die, ik zou mij goed uitdrukken, fiscaal wordt gefaciliteerd. En we hebben de duurdere huursector die eigenlijk van geen van beide bewegingen profiteert. Dus je ziet gewoon, als je het in internationaal perspectief bekijkt, dat er eigenlijk weinig aanbod is. We zien ook dat door veranderingen in het beleid ten opzichte van de corporaties, maar ook door maatschappelijke veranderingen in de breedte, de behoefte aan dit soort woningen tussen de 750 en 1000 euro, zeker in steden als Groningen, enorm aan het toenemen is. Je hoort veel mensen die in dat soort woningen willen wonen, die niet in aanmerking komen voor een sociale huurwoning, geen behoefte hebben of geen mogelijkheid hebben om te kopen. En zij willen ook graag in de stad wonen. Dat is echt iets wat de komende tijd zal moeten groeien. Daar hebben we beleggers voor nodig, daar hebben we investeerders voor nodig. Daar doen we ontzettend ons best voor, om die naar Groningen te krijgen. We zien de laatste tijd ook een heel aantal kansrijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld in het Europapark, waar een partij mee bezig is en wellicht ook nog op andere plekken in de stad. Dus dat pleidooi ondersteun ik van harte. Daaraan vast zit natuurlijk de vraag in welke mate de beschikbaarheid van sociale huurwoningen voor de doelgroep wordt belemmerd door mensen die er nu in wonen, die eigenlijk te veel verdienen. Het zogenaamde scheefwonen. Het pleidooi van D66 om op zijn minst in een dashboard inzichtelijk te hebben hoe dat nou precies zit, kunnen we ondersteunen. Dat kan nooit kwaad. De passendheidstoets die ingevoerd is, biedt ons ook automatisch veel meer cijfers, waardoor we dat inzichtelijk kunnen maken. Dus we kunnen daar meer cijfers van leveren. De vraag blijft natuurlijk wel wat de omvang van het scheefwonen is in Groningen. Hoe erg vinden we dat? Maar dat is meer een politieke discussie. En wat is de aard van de mensen die scheefwonen? Groningen is natuurlijk een stad met veel jonge mensen. Veel mensen die in een sociale huurwoning wonen, vervolgens hun eerste baan krijgen en dan misschien al heel snel op papier scheefwonen, maar vaak nog een paar jaar wachten voordat ze dus de stap naar een koopwoning maken. De vraag is of dat erg is.

De VOORZITTER: De heer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Ja, dat zou ik u inderdaad willen vragen, of het erg is als mensen bijvoorbeeld zeven of acht jaar moeten wachten op een sociale huurwoning. Vindt u dat erg? Als die woning wellicht beschikbaar zou zijn als die scheefwoner daar niet zou wonen.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dan gaat u er automatisch van uit dat het scheefwonen er de oorzaak van is dat we een tekort aan huurwoningen hebben. En dat is even de analyse die wij met elkaar moeten maken. En pas dan zou je, denk ik, zo'n conclusie kunnen trekken.

De heer UBBENS (CDA): Ja, kunt u even de moeite nemen om heel kort uit te leggen hoe dat niet zo zou kunnen zijn, als iemand in een sociale huurwoning woont, die eigenlijk te veel verdient en er is iemand anders die die sociale huurwoning nodig heeft? Heeft dat volgens u niets met elkaar te maken?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dat zou heel weinig met elkaar te maken kunnen hebben. Dan moet je echt inzichtelijk hebben wat de oorzaak van het scheefwonen is. Kijk, we weten allemaal dat zeker jonge mensen nogal snel fluctueren in hun inkomen. Het kan best zijn dat iemand in 2015 scheefwoont en het jaar daarop niet meer scheefwoont. Het lijkt me heel onwenselijk als wij precies op zo'n moment zouden sturen dat zodra je ook maar even te veel verdient, je gelijk je sociale huurwoning uit moet, terwijl je een jaar later misschien wel weer in de positie terechtkomt. Kijk, als er sprake van zou zijn dat langdurig grote groepen mensen, om wat voor reden dan ook, in een sociale huurwoning blijven zitten, die veel meer verdienen, en als dit echt een substantieel onderdeel is, dan hebt u gelijk. En dat is een situatie die in een aantal steden in de Randstad absoluut het geval is. Het gaat mij nog te ver, en in het verleden hebben we daar ook onderzoek naar gedaan, om die conclusie voor Groningen al te trekken.

De VOORZITTER: Laatste opmerking van uw kant.

De heer UBBENS (CDA): Ik begrijp uw eerste punt zeker. Als mensen tijdelijk fluctueren, valt daar inderdaad wat voor te zeggen. Maar uw argument dat het misschien om een kleine groep mensen zou gaan, die al jarenlang structureel scheef woont, en dat daarom niet het aanpakken waard is, vind ik een vreemde redenering.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, is de wethouder het met de SP-fractie eens dat scheefwonen betekent dat je een inkomen van net iets boven de 34.000 euro per jaar kan hebben? En dat dit dus ook betekent dat, zodra er geen fatsoenlijke, betaalbare woning boven die grens is, je dan snel naar 1000, 1100, 1300 euro huur per maand gaat en dat geen scheefwonen is?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, letterlijk in juridische zin heet dat wel scheefwonen, maar ik ben het met u eens dat dit een vorm van scheefwonen is die in mijn optiek en de optiek van het college, absoluut geen probleem is. De oplossing daarin is zit hem dus ook in het zorgen dat er voldoende woningen beschikbaar zijn, dan wel in de koop, dan wel in de huur, juist in dat segment daar net boven. Dat heb ik net al beweerd.

De VOORZITTER: De heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor de positieve reactie om het mee te nemen. U begint al een beetje aan de duiding. Ik wil u haast uitnodigen om deze discussie over een jaar te voeren, als we de cijfers hebben in het dashboard en dan dus ook over de vragen die u politiek beantwoord wilt zien, de politieke discussie te voeren.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dat lijkt me een uitstekend idee. Ik denk dat we het daar inderdaad in de breedte over moeten hebben. En u hebt helemaal gelijk: dan moeten we beter inzicht krijgen in de aard en omvang van het zogenaamde scheefwonen. Dus die discussie gaan we graag met u aan.

Ik denk dat ik dan de meeste thema's wel te pakken heb gehad. Dan ga ik over op de moties. Ik begin bij Motie 3, 'Beperk stijgende lasten huurders' van de SP. Kijk, als je nu ziet hoe corporaties er nu feitelijk mee omgaan, zie je dat de ene corporatie zich houdt aan wat hier staat en de andere wat meer ruimte neemt. Hoewel we het idee om onnodige huurverhoging te voorkomen, zeker in een tijd van onder druk staande betaalbaarheid, op zich kunnen ondersteunen, is de motie zoals het er nu letterlijk staat iets te

rigide. Wat ons betreft moet het ook mogelijk zijn voor een corporatie om de huren bijvoorbeeld ook wat meer als de loon- en prijscompensatie te verhogen. Zeker als dat ruimte schept voor verduurzaming in diezelfde woningen bijvoorbeeld, waardoor mensen uiteindelijk qua woonlasten, dus energie plus huur, erop vooruitgaan. Dus hoewel we het idee om de stijgende lasten te beperken helemaal ondersteunen, gaat het verzoek dat u hier hebt, net een stap te ver. Dus daarom ontraden we haar.

De VOORZITTER: De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Voorzitter, u zat volgens mij ook bij het rondje met de corporaties, volgens mij zit u daar vaker bij dan ik, waar zij zeiden: “We hebben wel weer investeringsruimte dit jaar om inderdaad te gaan investeren in verduurzaming.” Dus ik vind het argument dat u nu gebruikt een beetje simpel. Als we kijken naar hoe huurders nu veel klappen van de crisis moeten betalen, vind ik het alleszins redelijk om nou een maximum van de inflatie te tellen, zeg maar.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, ik denk daar in die zin anders over, dat ik heb aangegeven wat precies de beperking is en dat wij deze motie daarvoor net te rigide vinden. Dat net te rigide geldt eigenlijk ook voor motie 4, ‘Geen sloop en verkoop zonder nieuwbouw’. Als stedelijk streven zijn we het er helemaal mee eens. Sterker nog; er kan gesloopt worden, maar dat betekent alleen maar als er meer nieuwbouw voor terugkomt. Alleen, als je dat per project of per locatie gaat bekijken, dan zijn we volgens onze mening te rigide bezig. Het kan soms heel goed zo zijn dat je op een locatie inderdaad een vermindering van sociale huurwoningen hebt, terwijl je dat compenseert door een toename op een andere locatie. Dat hebben we de afgelopen jaren ook zo gedaan. Dat kan soms ook heel verstandig zijn, als je bijvoorbeeld streeft naar een betere spreiding van sociale huurwoningen over de hele stad. Dus daarom gaat deze motie wat ons betreft net even te ver.

Motie 5 ‘Brede verduurzaming’. Ja, we zouden het oordeel aan de raad willen laten over deze motie, waarbij ik wel, maar dan moet ik even bij de indieners zijn, wat ruimte vraag. Want als je dit te letterlijk neemt, zouden we zaken als de energiesprong, nul op de meter, niet meer kunnen doen, want dat zijn niet per se de woningen die op dit moment onderaan staan. Volgens mij hebben we dat streven dus ook. Dus ik ben het ermee eens als we goed gaan kijken waar de problemen het grootst zijn en waar we winst kunnen boeken. Maar dat mag ons er niet van ontslaan dat we andere projecten op het gebied van verduurzaming, zoals nul op de meter en ook geothermie, ook ruimte moeten geven. Dus met die nuance kunnen wij het oordeel gelaten aan de raad.

De motie ‘Versterking zeggenschap huurders’. Nou, daar heb ik net in de woordvoering al veel over gezegd. Volgens mij is dat een motie die wij ook aan het oordeel van de raad kunnen overlaten, waarbij we wel goed moeten kijken naar dat fonds waar de huurdersorganisaties uit kunnen putten. Op dit moment hebben corporaties al de verplichting om voor hun huurders iets te doen. De vraag is of zo’n fonds echt nodig is, maar we kunnen in ieder geval onderzoeken hoe we dit kunnen verbeteren. Dat sluit helemaal aan bij het streven dat het college zelf ook heeft.

Dan motie 7, ‘Meer focus op beschikbaarheid’. Nou, daar ben ik eigenlijk mee begonnen. Ik denk dat dit een motie is die goed ingaat op de actualiteit, de nieuwe vraagstukken die zich aandienen op het gebied van sociale huisvesting en volkshuisvesting in de stad. Het is voor 2016 gewoon te vroeg, maar als ambitie voor de periode daarna, kunnen we dat van harte onderschrijven. Dus hierover ook het oordeel aan de raad.

Dan hebben we motie 8, ‘Meer zekerheid bieden aan huurders’. Ook daarover laten wij het oordeel aan de raad, waarbij wel enige voorzichtigheid. Het streven naar meer zekerheid is altijd goed en ik denk ook dat we de corporaties moeten aanspreken. Maar we weten ook zeker dat, als er geen sprake is van nul op de meter, waar je dit helemaal kunt vastzetten, het gedrag van mensen heel erg bepalend is of je daadwerkelijk omlaaggaat met je energielasten. Maar meer indicatie, meer zekerheid bieden, gewoon op basis van gemiddelden en prognoses, moet zeker kunnen.

Motie 9, daar is ook al in uw eigen bespiegelingen iets over gezegd. Dat is een motie die volgens mij helemaal overeenkomt met wat wij zelf ook daarover gezegd hebben, dus ik kan u toezeggen dat wij het op deze wijze gaan toepassen.

Motie 10, ‘Dashboard’ van D66. Nou, daar hebben we het daarnet al uitgebreid over gehad. Het lijkt me een uitstekend idee en ook mogelijk om dit op te nemen in ons dashboard.

De VOORZITTER: U wou nog iets zeggen, mijnheer Van der Glas? Gaat uw gang.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Voorzitter, ik heb een vraag over de mening van de wethouder over motie 7. Wij vragen ons af of instemmen met deze motie betekent dat de andere twee prioriteiten daarmee op een lager plan komen. Of moet ik het beschouwen als een toezegging van u, dat er waarschijnlijk volgend jaar meer sociale woningen komen?

Wethouder VAN DER SCHAAF: We gaan de ambitie opnemen, als we het zo kunnen formuleren, maar daar moeten we het met de corporaties over hebben want zij moeten daar natuurlijk ook iets mee kunnen, om dat vanaf 2017 mogelijk te maken. Hier is een getal van 85 genoemd. Dat is niet helemaal toevallig want dat komt uit ons eigen verhaal naar voren, dat dit aantal per jaar nodig is. Ik bedoel nadrukkelijk niet dat we dit ten koste laten gaan van andere ambities. Ik heb net aangegeven dat naar ons idee de investeringsmogelijkheden voor de corporaties het mogelijk maken om dit te doen zonder het andere te laten.

De VOORZITTER: Dat is overigens iets anders dan wat er staat. Daarom vraagt u er ook naar. Dus ik denk dat het goed is dat de indieners ook nog even aangeven dat zij deze redenering volgen.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ja, want het eerste verzoekpunt is voor mij daarbij dan een vraag.

De VOORZITTER: Ja, deze motie grijpt in de prioriteitsvolgorde in en dat is misschien niet de bedoeling geweest van de indieners.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, de voorzitter heeft helemaal gelijk. Ik heb dat niet goed gelezen. Ik denk dat wij het laatste zeker kunnen overnemen. Het eerste suggereert dat er nu een prioritering in zou zitten. Volgens mij hebben we niet gezegd dat het minder belangrijk is. Dus als ik het zo mag opvatten dat we een grotere prioriteit geven, omdat het gewoon een belangrijk vraagstuk is, zonder dat het ten koste gaat van andere, dan is het oordeel aan de raad.

De VOORZITTER: Akkoord. Zijn er nog meer vragen aan de wethouder? Dan kunnen we misschien de tweede termijn ook bekorten. Als die er niet zijn, gaan we nu de tweede termijn in. Is het nodig om nog een termijn in te gaan, nu? Als u dat niet nodig vindt, zouden wij even kunnen peilen of er nog moties zijn die wel zijn ingediend, maar mede op grond van die formele positie van die motie mogelijk kunnen worden ingetrokken. Mevrouw Klein Schaarsberg?

Mevrouw KLEIN SCHAARSBERG (Student en Stad): Ja, met de toezegging van de wethouder kunnen wij motie 9 intrekken.

De VOORZITTER: Oké, motie 9 is ingetrokken. De andere moties blijven overeind, mag ik aannemen. Mijnheer Ubbens.

De heer UBBENS (CDA): Voorzitter, mag ik even een korte schorsing om even met de mede-indieners te overleggen?

De VOORZITTER: Uiteraard. Dat is geen probleem. Een paar minuten even? Blijft u in de zaal. De vergadering is geschorst.

(Schorsing 20.30 uur - 20.33 uur)

De VOORZITTER: Het korte schorsen heeft opgeleverd dat er in het dictum van motie 7 een wijziging optreedt. Wilt u dat zelf melden, mijnheer Ubbens, of zal ik dat even doen namens u?

De heer UBBENS (CDA): Oh, dat wil ik wel even doen.

De VOORZITTER: Akkoord, gaat uw gang.

De heer UBBENS (CDA): We schrappen het eerste verzoekpunt. Er blijft een verzoekpunt over: “minimaal 85 sociale huurwoningen als doelstelling op te nemen in de Prestatieafspraken voor 2017”.

De VOORZITTER: En hiermee wordt aangesloten op de uitleg die de wethouder eraan gaf. Oké. Bent u klaar voor de stemming? Zijn er stemverklaringen? Eerst de heer Van der Glas.

De heer VAN DER GLAS (GroenLinks): Ik zou graag een stemverklaring afleggen bij moties 3 en 4. Hoewel wij het eens zijn met de uitgangspunten van deze motie van de SP, zijn we het niet eens met de uitvoering hiervan. GroenLinks vindt deze uitvoering te ver gaan. Er zijn situaties denkbaar waarin er afgeweken moet kunnen worden. Daarom zullen wij deze moties niet steunen.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van GroenLinks.

De VOORZITTER: Anderen nog? De heer Blom.

De heer BLOM (VVD): Dank u wel, voorzitter. Motie 3: alle groepen worden geconfronteerd met stijgende woonlasten en zorgkosten. Kopers en huurders. Wij zien geen reden om de ene groep wel en de andere groep niet te compenseren.

En dan motie 5: met daarbij de nuance die de wethouder eraan gegeven heeft, kunnen wij instemmen met deze motie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja, de heer Castelein.

De heer CASTELEIN (D66): Voorzitter, met betrekking tot motie 7. Motie 8. Laat ik beginnen met motie 8. Wij lezen daarin: "een streven naar" en kunnen daardoor de harde woorden steunen over garanties en zekerheden. Daarin lezen wij dan "een streven naar". Voorzitter, over motie 7, zeg ik u eerlijk dat ik het een beetje lastig vind om de motie, terwijl we nu de prestatieafspraken voor volgend jaar bespreken, over het jaar daarop mee te nemen. Mijn fractie hecht aan de insteek die de wethouder heeft genomen om het ambitieniveau zo hoog mogelijk te leggen. Die ruimte zit in de prestatieafspraken en om dat nu met een motie vast te leggen, vind ik een beetje overbodig.

De VOORZITTER: Helder. Dank u wel. Wie nog meer? Mevrouw Woldhuis.

Mevrouw WOLDHUIS (Stadspartij): Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ook instemmen met motie 5, met de toezegging van de wethouder over de stelling van de strekking van deze motie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we over tot stemming.

Ik breng in stemming motie 3, onder de titel 'Beperk stijgende lasten huurder'. 11 voor, 27 tegen. De motie is verworpen.

Motie 4, 'Geen sloop en verkoop zonder nieuwbouw'. 9 voor, 29 tegen. De motie is verworpen.

Motie 5, 'Brede verduurzaming'. 38 voor, 0 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 6, 'Versterk zeggenschap huurders'. 35 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 7, 'Meer focus op beschikbaarheid'. 29 voor, 9 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 8, 'Meer zekerheid bieden aan huurders'. 35 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.

Motie 9 is ingetrokken.

Motie 10, 'Dashboard'. 32 voor, 6 tegen. De motie is aanvaard.

Dan hebben we het voorstel zelf. De raad besluit het meerjarenprogramma structuurvisie wonen 2016 vast te stellen, met inachtneming natuurlijk van de moties die zijn aangenomen. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Ja, voorzitter, in mijn woordvoering zei ik al dat de gemeenteraad de kans had de prestatieafspraken een stuk concreter te maken. Wat ons betreft zijn ze echter nog lang niet concreet genoeg, maar ze zijn behoorlijk open. Dat zorgt er ook voor dat je tussentijds wel voorstellen kunt gaan doen en dat zullen we dan ook blijven doen.

De VOORZITTER: Dank u. Dit was een beetje een late stemverklaring. 38 voor, 0 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8.b: Instemming Meerjarenprogramma aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen 2015-2025 (raadsvoorstel 15 januari 2016, 5483004)

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Kuik.

Mevrouw KUIK (CDA): Dank u, voorzitter. Er ligt een stuk voor, waarin we veel punten herkennen en waarmee we de Nationaal Coördinator op pad kunnen sturen. Met hoofddoelen als snelle schadeafhandeling, bewoners betrekken bij de vormgeving en het versterken van de economische structuur, zijn de piketpalen geslagen voor de verduurzaming en de vernieuwing van het aardbevingsgebied.

Voorzitter, Truus woont in een huis met scheuren en slaapt al maanden niet meer. Enzovoort, enzovoort. Voorzitter, ik ben niet zo van het oplepelen van sentimentele voorbeelden. Groningers zijn vooral nuchter. Maar laten we wel wezen: het gaat in eerste plaats niet om scheuren in bakstenen. Wanneer er is ingebroken in een huis, zullen de meeste mensen zich unheimisch voelen. Je huis is je thuis, waarin je je veilig voelt. In dit geval is het geen inbreker, maar de gaswinning die voor de inbreuk op het gevoel van veiligheid heeft gezorgd. Dit doel staat voor ons met stip bovenaan: zorgen dat de inwoners zich weer veilig voelen in hun leefomgeving. Als CDA hebben we ook aangegeven dat de waardevermeerderingregeling moet worden behouden, dat schade door aardbevingen moet worden vergoed en ook schade door bodemdaling, omdat die evengoed een gevolg is van gaswinning en evengoed zou moeten worden vergoed. Het centrum Veilig Wonen moet onafhankelijk van de NAM opereren. Dat zien we niet terug in het voorstel, maar dat is ook een punt dat wij wel hebben aangegeven. En verder willen wij de nieuwbouwweging in stand houden. Voorzitter, dat zijn dus punten die voor ons blijven staan. Nu ligt er een meerjarenprogramma voor en mensen in de stad en provincie worden niet enkel geholpen doordat dit plan er ligt. De grote vraag is: kunnen we het waarmaken? Kunnen we het waarmaken dat de inwoners daadwerkelijk in een veilige omgeving zullen wonen en zich ook zo voelen? De crux zit hem in de uitvoering. We zullen daarom ook kritisch naar die uitvoering kijken. Daarom ook de vraag aan het college: wanneer krijgen wij van het college te horen hoe het ervoor staat? Wat zijn de meetmomenten? Want we moeten wel in de gaten houden dat de doelen die wij stellen ook daadwerkelijk worden waargemaakt. Voorzitter, we zullen instemmen met dit meerjarenprogramma.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koebrugge.

Mevrouw KOEBRUGGE (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD heeft al eerder aangegeven dat wij ons kunnen vinden in de vier sporen die ook de Nationaal Coördinator heeft aangegeven: veiligheid, verbetering van de leefbaarheid, economisch perspectief en schadeafhandeling en waardevermeerdering. Over die laatste hebben wij ook steeds vanaf het begin af aan gezegd: “gelijke monniken, gelijke kappen”. Gelukkig is dat ook gerealiseerd, met behulp van de reparatie tijdelijke waardevermeerderingsregel, en ook met terugwerkende kracht voor de stad van toepassing. Belangrijk is ook het economisch perspectief. De VVD diende een jaar geleden een motie in om ook de kans te grijpen voor de regio, waar het gaat om energie- en gastransitie en onze natuurlijke partners daarbij te betrekken. We hebben immers al veel kennis op dit terrein in het noorden. En ook de commissie-Meijer wees erop dat alle randvoorwaarden in Groningen aanwezig zijn; plannen, kennis en fondsen. De raad heeft vorige week bij het werkbezoek van GasTerra ook kunnen zien hoe zij meedenken over de mogelijkheden van de gastransitie, wat tot gevolg zou hebben dat we minder afhankelijk worden van het Groningse gas. Dit laat ook meteen het belang van het programma Gas 2.0 zien in het meerjarenprogramma. De VVD heeft er meerdere malen op aangedrongen bij de Nationaal Coördinator, om instellingen zoals Energy Valley, EnTranCe, Energy Academy Europe, GasTerra en Gasunie bij het programma te blijven betrekken. We zijn daarom ook blij dat dat nu lijkt te gebeuren. Ook de opdracht aan het economic board biedt veel perspectief. Met 97,5 miljoen euro moet er zeker een mooie bijdrage geleverd kunnen worden aan de groei van duurzame werkgelegenheid, bedrijvigheid en meer inkomsten in het aardbevingsgebied. Het versterken van ondernemerschap is hierbij ook een belangrijk thema. De VVD rekent erop dat de startups hier ook volop bij betrokken worden. De startupscene is groot en succesvol in het noorden en hier liggen dus prachtige kansen. Voorzitter, een ambitieus programma ligt voor ons en terecht: Groningen verdient deze ambitie en heeft de ingrediënten om dit programma tot een succes te maken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wie mag ik verder het woord geven? De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja dank u wel, voorzitter. Ik heb helaas vanwege de tijd wat moeten schrappen, maar ik ga het proberen. Voorzitter, door diverse gemeenteraden en Provinciale Staten zijn

veel zaken van belang ingebracht, die niet in het meerjarenprogramma terecht zijn gekomen. Die overheden hebben dan ook terechte kritiek op het meerjarenprogramma. Het signaal uit de ommelanden, daar waar de schade en de invloed op de kwaliteit van het leven het grootst is, is duidelijk. Het plan komt onvoldoende toe aan de ernstige gevolgen van de aardgaswinning. Het tempo waarmee de huizen in de provincie worden versterkt, is absoluut onder de maat. Mensen wachten al jaren op rapporten van de NAM, of de eerste bouwvakker, die gezien de ernst van de situatie al begonnen had moeten zijn. Bij het aanstellen van de rijkscoördinator had de NAM wakker moeten schrikken, in plaats van op de handen te blijven zitten. En de proefballonnetjes van NAM-directeur Gerald Schotman in zijn nieuwjaarstoespraak klinken leuk, maar wat zijn woorden waard zijn moet nog maar blijken. Gebleken is ook dat met de aangenomen motie van de Provinciale Staten op 18 november, weinig is gedaan in het definitieve meerjarenplan. In de motie kwam, naar de wens van deze raad, de noodzaak van onafhankelijkheid ten opzichte van de NAM duidelijk naar voren. Dit heeft echter niet geleid tot nieuwe keuzes in de procesgang. De Stadspartij heeft er dan ook weinig tot geen vertrouwen in dat de noodzakelijke onafhankelijkheid ten opzichte van de NAM, voldoende gewaarborgd is met dit plan. Een concreet voorbeeld hiervan is de geschillenregeling. Er is sprake van een arbiter aardbevingsschade. Die kan door de eigenaar of bewoner worden ingeschakeld, wanneer er geen overeenkomst is gekomen na de eerste inspectie contraexpertise. Het is echter een aanfluiting dat de NAM en het Centrum Veilig Wonen zich slechts in beginsel aan de uitspraak van de arbiter aardbevingsschade hoeven te houden. Met andere woorden: zij kunnen deze uitspraak naast zich neerleggen, wanneer de eigenaar of bewoner zich daardoor tot de rechter moet wenden. Wat ons betreft te vrijblijvend en de wereld op zijn kop. De NAM, de veroorzaker van de aardbevingen, lijkt hier dus nog steeds een sturende rol te houden. De kritiek vanuit de ommelanden en Provinciale Staten, is een helder signaal. Dat de stad nu 68 miljoen euro heeft mogen cashen voor het Forum, dat nu nog steviger gebouwd wordt dan nodig, is geen reden voor ons om deze kritiek naast ons neer te leggen. Een goed begin is het halve werk, maar dit meerjarenprogramma dreigt eerder een valse start te worden. De Stadspartij wil dan ook een helder signaal afgeven als steun voor de ommelanden en de mensen die het meest getroffen zijn door de aardgaswinning. Dat signaal is voor ons dat wij niet zullen instemmen met het meerjarenprogramma. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Ja, de missie is duidelijk: samen bouwen aan een aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen. In het ommeland nog iets meer dan hier, maar ook de stad is goed vertegenwoordigd. Er zijn heel wat gesprekken gevoerd en daarom vinden wij eigenlijk dat je na heel veel woorden er op dit moment nog heel veel meer aan kunt toevoegen, zij het dat ze wel op een aantal punten zijn aangepast op verzoek van deze en gene. En niet alles, inderdaad. Maar eigenlijk willen wij nu gewoon de daden zien. Alles wat er nu beschreven is op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, schadeherstel en economie, enzovoort, zijn de goede lijnen waarlangs gewerkt kan worden. Maar wat hier boven alles hangt is het herstel van vertrouwen. Dat is een hele uitdaging. Wat ons betreft niet onhaalbaar, maar we moeten het nog wel zien. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, de heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Dank u. Is de ChristenUnie van mening, met de kritiek die vanuit de Provinciale Staten en vanuit diverse gemeenten naar voren komt, dat de waarborgen die geboden worden voldoende zijn? En het perspectief, is dat echt voor u voldoende?

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voor dit moment is dit het programma op basis waarvan de Nationaal Coördinator gaat werken. We kunnen zeggen: "Het wordt helemaal niets", we kunnen ook zeggen: "Er ligt een programma van hier tot Tokio om heel hard mee aan de slag te gaan." En daarom zeg ik ook: we hebben nu de woorden gehad, laat nu ook de daden zien, maar ik ga wel uit van vertrouwen en niet van "het wordt toch niks", want dan kunnen we met zijn allen wel meteen stoppen.

De VOORZITTER: De heer Van den Anker.

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. We lezen een hoop mooie woorden in het programma Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen, waarvan een gedeelte voortkomt uit de zienswijze die wij hier enkele maanden geleden hebben vastgesteld. Zo zien we de intentie tot verbetering van procedures, de aanzet tot kennisontwikkeling en energietransitie en het

instellen van een loket voor bewoners en ondernemers. Er is echter ook nog een aantal punten nog niet geregeld. Het meest aanwezige probleem is toch wel de vraag of deze mooie woorden ook waar kunnen worden gemaakt met voldoende beschikbare gelden. Komt Den Haag wel over de brug, wanneer puntje bij paaltje komt? Alleen de toekomst zal dit uitwijzen. Den Haag heeft echter de schijn tegen, door de verschillende keren dat minister Kamp moest worden teruggefloten door het gerecht. Hierdoor moet je je blijven afvragen of Den Haag de veiligheid van de inwoners van Groningen wel voorop heeft staan. We zullen hem nu echter het voordeel van de twijfel moeten geven, omdat we zien dat het de enige mogelijkheid is om in samenwerking tot een oplossing te komen voor alle aardbevingsgerelateerde problemen in deze regio. De Nationaal Coördinator die met dit breed gedragen meerjarenprogramma een start maakt om het vertrouwen van de Groningers terug te winnen.

Er is echter nog een aantal zaken dat nog niet naar onze zin is, waarbij de waardevermeerderingsregeling van belang is. Hoewel de inwoners van de gemeente Groningen alsnog met terugwerkende kracht gebruik kunnen maken van de regeling, zal deze aan het eind van de week aflopen, zonder dat er dan al een nieuwe regeling voor in de plaats is. Een dergelijke regeling zorgt er juist voor dat we in heel Groningen onafhankelijk van gas kunnen worden door middel van verduurzaming. Zoals bijna de gehele Tweede Kamer recentelijk aangaf, moet een dergelijke regeling er simpelweg zo snel mogelijk weer komen.

Daarnaast blijft de rol van de NAM in het gehele proces ook erg lastig. Het is noodzakelijk dat zij aan tafel zit om de geleden schade te vergoeden. Dit geeft echter ook de mogelijkheid om hetzelfde proces te stagneren. Voorzitter, de veiligheid van alle inwoners van Groningen moet te allen tijde vooropstaan en daarover moeten de inwoners en de plaatselijke overheid de regie hebben, niet de NAM. Dat heeft het verleden wel uitgewezen. Als het vertrouwen er al is, dan is dit zeer broos. We hopen dat dit programma een startpunt kan zijn om dit vertrouwen weer op te bouwen. We zullen het proces kritisch blijven volgen en we vragen het college dit ook te doen. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadsparij): Ja, ik begrijp niet helemaal waarom de heer Van den Anker overtuigd is dat de NAM geen invloed meer heeft. Als je al die processen doorleest, de geschillenregelingen, dan heeft de NAM daar nog steeds een dikke stem in. Het is niet gelukt om de invloed van de NAM uit het voorstel te halen. Waarom stemt u dan wel in?

De heer VAN DEN ANKER (Student en Stad): Omdat wij van mening zijn dat we ergens een startpunt moeten hebben. Het heeft geen zin om altijd maar tegen te blijven en wij zien dit als een begin. We moeten hier ook erg kritisch over zijn, en ook de rol van de NAM hier goed in ogenschouw houden. Het geeft niet aan dat we nu moeten gaan bouwen en dat we ook echt wat moeten gaan doen. Tegenstemmen heeft naar onze mening ook geen zin.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Dijk.

De heer DIJK (SP): Vrij uniek, maar ik ga mij omwille van de tijd volledig aansluiten bij de woordvoering van Student en Stad.

De VOORZITTER: Eh, wij moeten dit allemaal even verwerken. Daarna geef ik de heer Leemhuis het woord.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen staat uiteraard centraal, bij het bieden van veiligheid voor de hele provincie Groningen en dus ook voor de stad Groningen, de reductie van de gaswinning. Gelukkig is die gedachte ook steeds meer aan het postvatten in de Kamer. Het is jammer om te merken dat dit bij het Rijk nog niet helemaal geland lijkt te zijn, maar binnen de Kamer zijn daar goede ontwikkelingen in. Dat geldt overigens ook voor de waardevermeerderingsregeling, waarbij het ook teleurstellend is hoe tot nu toe de regering reageert, maar de Kamer het goed lijkt te herstellen. Het is uiteraard van groot belang dat er nu in heel Nederland, en ook in de regio, werk wordt gemaakt van de energietransitie. Van het gas af. Hernieuwbare energie en energiebesparing, daar worden grote stappen in voorgesteld en daarom is het plan van de Nationaal Coördinator Groningen belangrijk. En ik zal alvast, voordat de heer Sijbolts de vraag wil stellen, hem alvast beantwoorden. Het is absurd om nu niet voor dit plan te stemmen, want als iedereen het voorbeeld van de Stadsparij zou volgen, dan hebben de inwoners van Groningen helemaal niets. Dus het is uitermate verbazingwekkend om op dit moment tegen een plan, dat zoveel wel doet, te gaan stemmen.

Is dit voldoende? Nee, dit is niet voldoende, zeker de context die ik eerder schetste. Maar dit is wat moet gaan werken. En vervolgens moeten de Nationaal Coördinator Groningen en vooral ook het Rijk gaan bewijzen dat ze al die stappen nog gaan zetten die moeten gebeuren. Het herwinnen van vertrouwen, de goede vorm van participatie, inwoners van het gebied moeten blijvende invloed hebben op hun eigen omgeving en hun eigen bezit. En tot slot: onderzoek dat gevoerd wordt, moet echt onafhankelijk zijn en losgekoppeld worden van de NAM. Ook dat is een ding dat landelijk ook in de Kamer al wel goed wordt genoemd. Dus minder willekeur, meer zekerheid. Meer herstel van vertrouwen en herstel van schade en een snellere energietransitie. Op dit moment heeft dit plan daar voldoende inhoud voor en nu moet de uitwerking het herstel van vertrouwen geven.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, ik voel me toch even verplicht om te reageren. Het gaat ons er dus om dat er signalen zijn uit het diepst van de aardbevingsregio's, dat de invloed van de NAM te groot is. Ook binnen het Centrum Veilig Wonen. Er zijn heel veel onderzoeken waarnaar in het programma wordt verwezen die zijn uitgevoerd door de NAM. Dat zijn aanbevelingen van de NAM. Wij krijgen het signaal duidelijk uit de regio en ook vanuit Provinciale Staten dat ze onvoldoende waarborg hebben en onvoldoende redenen hebben om aan te nemen dat dit het beste plan is. En dat is de reden waarom wij tegenstemmen. Er zitten heel veel goede dingen in, maar overall ...

De VOORZITTER: Oké, ik stel voor dat u afrondt nu.

De heer LEEMHUIS (GroenLinks): Ik dank de heer Sijbolts dat ik nog een keer kan herhalen hoe absurd het is om tegen iets te stemmen wat tenminste iets biedt voor de mensen in de omgeving. Vervolgens moet er meer gebeuren en moet uit de praktijk gaan blijken dat de NCG en het Rijk dit ook kunnen waarmaken.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Ruddijs.

De heer RUDDIJS (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie volgt ook het college om in te stemmen met het meerjarenplan. Ook complimenten aan het college, want ik denk dat de wijze waarop het college onze punten, maar ook de punten uit de hele raad heeft meegenomen en in heeft gebracht bij de Coördinator, goed is geweest en dat het heeft bijgedragen aan een goed meerjarenprogramma. Voor zover dit goed kan zijn, want het had natuurlijk beter gekund. Dit is een heel goed begin, dat vindt mijn fractie ook. Wij zijn blij dat ook heel nadrukkelijk die eenloketfunctie voor burgers en bedrijven en iedereen die schade ondervindt er is gekomen. De waardevermeerderingsregeling: het ziet er nu goed uit dat die er gaat komen. Daar zijn wij zeer tevreden over. De werkgelegenheidskansen die er ook nog zijn worden ook benoemd, daar zijn we ook tevreden over. En voorts zijn wij heel tevreden dat dit college aandacht heeft voor de kwetsbaarheid van de hoogbouw in onze stad, waarvan steeds meer in het licht komt te staan dat die toch risico zou kunnen lopen.

Verder hebben we nog twee aanvullingen en tips voor het college om ook in het achterhoofd te houden. Omdat wij weten dat het college altijd zo goed luistert, vertel ik die graag. Het eerste: in Den Haag leeft nog het beeld dat het pakket van 1,2 miljard euro voldoende is om al die maatregelen uit het hele pakket uit te rollen. Je voelt steeds vaker dat die 1,2 miljard euro als een soort plafond zou gaan fungeren. Dat vinden wij een zeer slechte zaak. Als het gaat om schade-afhandelingen of de waardevermeerdering, zouden het uiteindelijk openeinderegelingen moeten zijn, omdat deze regio, stad en ommeland uiteindelijk minimaal neutraal, maar idealiter natuurlijk beter uit deze aardgascrisis moeten komen. Dus dat wil ik graag meegeven. Die 1,2 miljard euro als plafond moet echt uit het denken in Den Haag. Het tweede, en het CDA refereerde daar ook al aan: dit doet natuurlijk ook wat met mensen en misschien ook wel met onze mensen. Er komt misschien een fase aan dat we ook wat nadrukkelijker moeten kijken wat de emotionele effecten zijn voor mensen, door al het gelazer met schadeherstel en dat soort zaken en onzekerheden toch ook in de problemen komen. Dus alstublieft ook daar een antenne voor uitsteken, om wat voor schaal dit in onze gemeente gaat spelen. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Luhoff.

De heer LUHOFF (D66): Dank u wel, voorzitter. Voor de veiligheid van onze regio, maar ook voor het herstel van het vertrouwen is het belangrijk dat wij vandaag instemmen met dit plan, zodat het ook snel

van start kan gaan. Het is ook een helder programma, met duidelijke procedures rondom schadeherstel, al is de sturende rol van de NAM in het onderzoek, in de schadevaststelling, maar ook in de schadeafhandeling nog niet compleet opgeheven. Maar er zit ook wel perspectief in. Perspectief op het gebied van duurzaamheid, voor de arbeidsmarkt, voor innovatie en voor onderwijs. En het is ook niet meer dan terecht dat de gemeente Groningen ook in aanmerking is gekomen voor de waardevermeerderingsregeling. Maar, voorzitter, daarmee zijn we er nog niet. Veiligheid en vertrouwen zijn hiermee nog niet gegarandeerd. De gaswinning moet nog verder terug, de waardevermeerdering moet worden voortgezet. Gisteren waren er goede tekens natuurlijk in het debat in de Tweede Kamer daarvoor, maar het moet nog gedekt worden en dat kan natuurlijk niet ten koste gaan van andere zaken die in dit programma staan vermeld. De positie en de rol van de NAM moeten verder worden teruggebracht. Voorzitter, kortom, voor de veiligheid van onze regio en voor begin van het herstel van vertrouwen is het van belang dat er met dit programma aan de slag gegaan wordt. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen nog? Niet? Het woord is aan de wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Ja, dank u wel, voorzitter. Herstel van vertrouwen is een term die natuurlijk door u ook veel gebezigd is in uw bijdragen. Dat is natuurlijk precies waar het om gaat, bij het nieuwe meerjarenprogramma van de NCG. Het herstellen van vertrouwen, daar zit natuurlijk een heel verhaal aan vast. Er zit een mentale kant aan vast, maar daar zit uiteindelijk ook aan vast, wat door een paar ook gezegd is: het gaat na al deze woorden, want het is een stevig programma waaraan veel woorden zijn gewijd, nu vooral over de daden, de komende tijd. Slagen we erin met elkaar, de NCG maar ook de lokale overheden, de regionale overheden in samenwerking met andere partijen, om al die ambities die hier staan te realiseren? Om daadwerkelijk met versterkingen aan de gang te gaan, om de schadeafhandeling, geschillen, opkoopsituaties, veel soepeler te laten verlopen, waardoor het geen permanente bron van ellende, persoonlijke ellende maar ook maatschappelijke weerstand oproept? Die kanteling, in daad en woord en in houding, is ook naar het idee van het college met dit plan van de NCG, gemaakt. Vandaar ook dat wij aan u voorstellen om hiermee in te stemmen. En ik ben blij om te horen dat u dat bijna unaniem van plan bent te gaan doen.

Er is een aantal punten aangegeven waarop ik even wil ingaan. Natuurlijk de waardevermeerdering. Natuurlijk ook onderwerp van politiek debat in Den Haag. Dat is het enige punt waar wij als regio gezamenlijk, burgemeesters van de gemeenten bij elkaar, de gedeputeerde, de CdK, tegen de minister gezegd hebben: “Wij kunnen op alles met dit plan instemmen, maar op dit punt hebben wij echt nadrukkelijk een ander standpunt. Wij willen dat de regeling in de huidige vorm wordt voortgezet en niet wordt gestopt voordat er ook maar iets van een alternatief in zicht is.” De minister wilde daar niet in meegaan, vandaar ook dat daar een clausule op gemaakt is. Het lijkt erop dat de Tweede Kamer het met de regio eens is en dat is inderdaad buitengewoon goed. Want die waardevermeerdering biedt natuurlijk ook allerlei kansen voor verduurzaming, zoals terecht is gezegd, maar is ook een van de maatregelen die juist veel steun en draagvlak in de regio organiseert. Los van het geld is de emotionele betekenis van deze regeling groter dan in Den Haag, of in ieder geval bij de minister wordt beseft, naar ons idee. Dus dat is een goede beweging die in de Tweede Kamer plaatsvindt. Het is ook mooi dat het ons gelukt is, dat de NCG ermee heeft ingestemd ...

De VOORZITTER: Moment. De heer Sijbolts

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, die motie waar de wethouder het over heeft, van de Tweede Kamer, daarin staat: “een soortgelijke regeling”. Hebt u wel voldoende vertrouwen dat het een gelijke regeling wordt? Wat “soortgelijke” kan natuurlijk alle kanten op.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Nou, ik weet niet of een soortgelijke betekent dat het alle kanten op gaat, maar we hebben er alle vertrouwen in dat als de Kamer zo een motie indient, ze de regio serieus neemt en dat er dus een dergelijke regeling zal uitkomen. Er is geen reden om daar op basis van het debat over te twijfelen, wat ons betreft.

Die waardevermeerdering is natuurlijk voor ons als stad belangrijk. Die is met terugwerkende kracht ook voor de inwoners van onze gemeente, de Stadgers, maar ook de inwoners van Engelbert, Middelbert en de andere dorpen daar van grote betekenis. Het was ook al in de gesprekken die wij voerden als college met de mensen in Beijum, met de mensen in Lewenborg, met de mensen in Engelbert, een van de grootste frustraties. Waarom zij wel, en aan onze kant van de grens, waar ook schades voorkomen, ook ruim

boven de 1000 euro en in stevige aantallen, niet? En die ongelijkheid is opgeheven en ik denk dat het ook voor het draagvlak, niet alleen in de gemeente Groningen, van groot belang is.

We hebben in dit onderwerp van die waardevermeerderingsregeling, maar ook bij het hele onderwerp meerjarenprogramma natuurlijk heel stevig samengewerkt met de regio. De tegenstelling tussen stad en regio, die in het verleden weleens gevoeld is, hebben we juist in dit dossier door onze inzet, maar ook onze samenwerking op ambtelijk niveau, maar ook aan de andere kant door de inzet van de provincie en de andere gemeentes niet gevoeld. Juist in dit dossier hebben we schouder aan schouder getreden. Dat is ook een van de redenen waarom we erin geslaagd zijn met de Nationaal Coördinator een programma neer te leggen, wat natuurlijk nog allemaal grotendeels moet gebeuren, maar wat in ieder geval een stap vooruit is, en dat, zoals de heer Leemhuis zegt, perspectief biedt. En dat is wat deze regio nodig heeft.

De energietransitie is ook genoemd. Daar staan belangrijke woorden over in en dat is een belangrijk onderdeel van het hele pakket. Het gaat niet alleen maar om herstel van de schade en het voorkomen van nieuwe schade, nee, het gaat ook om perspectief bieden. De regio Groningen biedt juist een enorme kans om hele aardbevingsdiscussie als een extra impuls te geven voor de noodzakelijke energietransitie, die tegelijkertijd onze afhankelijkheid van het aardgas vermindert. Die energietransitie kan ook een economische transitie betekenen voor ons gebied en daardoor liggen er heel veel mogelijkheden en perspectieven. Maar laten we vooropstellen: eerst gaat het erom de schade te herstellen en verdere schade te voorkomen. En daarvoor is het inderdaad ook nodig dat de gaswinning verder omlaaggaat.

De Stadspartij geeft aan tegen het programma te gaan stemmen. Dat vinden wij ook als college jammer, uiteraard. Anders hadden we u niet voorgesteld om voor te stemmen. Maar ook jammer omdat het goed zou zijn een eenduidig en krachtig beeld te geven dat wij gezamenlijk achter dit perspectief staan. U geeft als argument dat u vindt dat de positie van de NAM op een aantal punten nog te sterk is. Ook de heer Luhoff heeft daar een aantal dingen over gezegd, met name op het punt van de schade-afhandeling, de positie van de NAM en het Centrum Veilig Wonen. Het klopt dat dit een breed levend gevoel is, ook in de regio. Het provinciebestuur heeft zich daarover uitgelaten en daar kunnen wij ons ook alles bij voorstellen. Het punt is wel dat wij steeds te horen hebben gekregen, en dat geldt ook voor de regio vanuit de minister, dat de reden dat de NAM verantwoordelijk is voor al die schade op dit moment en hem ook moet betalen, in de aansprakelijkheid zit. Op het moment dat je die er afhaalt, zul je die aansprakelijkheid door iemand anders moeten laten overnemen en op dit moment is dat nog niet geregeld. Dus om nu de NAM eruit te halen, zou betekenen dat we ons voor grote problemen stellen. Maar het idee dat de positie van de NAM, ook als het gaat om kennis en onderzoek, zoals de heer Luhoff terecht zegt, te zwaar is en dat de afhankelijkheid ervan kwetsbaar is, ook voor de lange termijn, is zeker een aandachtspunt. Daar zullen we ook zeker op moeten acteren.

De VOORZITTER: De heer Sijbolts.

De heer SIJBOLTS (Stadspartij): Ja, ik begrijp de reactie van het college. Wij willen ook een duidelijk signaal afgeven en wij hebben de keus gemaakt dat dit signaal duidelijker is, ook als steun naar de regio, dan om wel in te stemmen. Dus dat is onze overweging geweest. Maar dat heb ik volgens mij ook wel duidelijk gemaakt.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Dat is duidelijk, ja.

Dan nog een aantal andere punten die genoemd zijn. Hoogbouw, de heer Ruddijs had het erover. Wat geldt voor de stad, maar ook voor Delfzijl, is dat er uit onderzoek van de NAM naar voren is gekomen dat daar toch ook wel een aantal serieuze risico's in zitten. We hebben dus ook bepleit bij de Nationaal Coördinator om op korte termijn met aanvullend onderzoek te komen en dat gaan we ook doen, welke eventuele risico's daar zijn voor de langere termijn.

Het CDA heeft denk ik terecht aandacht gevraagd, dat is echt van cruciaal belang voor onze stad, voor de nieuwbouw en de voortzetting van die nieuwe regeling. Meer dan andere gemeentes hebben wij een gigantische nieuwe opgave. We hebben het net over het wonen gehad, maar het geldt ook voor andere terreinen. Het zou buitengewoon jammer zijn als onze economie, onze stadsontwikkeling zou stagneren doordat extra kosten niet goed geregeld zijn. Dat hadden we tot nu toe goed geregeld. Dat werkte ook, dat zagen we. En het is van groot belang, en dat is ook een van onze prioriteiten als stadbestuur richting de minister en de NCG, om dit voort te zetten om te zorgen dat de meerkosten die er zijn, gewoon worden vergoed. Het CDA vraagt ook aandacht voor wanneer we nu de resultaten gaan zien. Wat is het moment dat we met elkaar gaan meten? Ik moet u even het antwoord schuldig blijven welke afspraken daar in regionaal verband over zijn gemaakt. Maar we komen daar zeker even op terug, wanneer we dat gaan doen. Het lijkt mij iets wat wij heel regelmatig moeten doen. In de stuurgroepen zijn we zelf onderdeel

van de NCG en we zullen zeker op gezette momenten, als de eerste projecten lopen, kijken of we op tempo liggen en zullen dat goed doen.

De VVD spreekt van een ambitieus programma en zou daar met name op het gebied van de gasttransitie nog een schep bovenop willen doen. Zeker een vraagstuk dat de komende tijd, ook in die hele brede energietransitie een rol zal spelen.

Dan had de heer Ruddijs nog een paar punten. Hij onderschrijft het belang, en dat doen wij ook, van de eenloketedachte en ook van de werkgelegenheidskansen die het hele programma en de aanpak bieden. Juist aan de onderkant van de arbeidsmarkt. En ook een breder perspectief dan alleen maar het aardbevingsgebied. Ook voor Oost-Groningen biedt dit mogelijkheden. En u hebt ervoor gepleit dat we moeten oppassen dat in Den Haag niet het beeld ontstaat dat die 1,2 miljard euro die ooit is afgesproken, een plafond is, dat we het daarvoor moeten doen. Ik kan u in die zin geruststellen dat een onderdeel van die 1,2 miljard euro, ongeveer 850 miljoen euro aan ramingen is. Dat gaat met name om de schade en de versterkende maatregelen. Het zijn in principe in de afspraak openeinderegelingen. Als de schade veel hoger is dan die bedragen, dan groeit dat bedrag mee en groeit ook dat bedrag van die 1,2 miljard euro mee. Dat betekent wel dat natuurlijk een aantal andere posten wel begrensd zijn, bijvoorbeeld de bijdrage voor de economic board, en de bijdrage voor de waardevermeerdering. Daar zullen we dus wel stevig met Den Haag verder over moeten spreken.

Volgens mij heb ik zo het meeste gezegd.

De VOORZITTER: Ik stel u voor dat wij geen tweede termijn houden. Akkoord? Dan ligt er een voorstel ter stemming voor. Er zijn geen moties ingediend. Ik stel u voor om over dit voorstel nu uw stem uit te brengen. 35 voor, 3 tegen. Het voorstel is aanvaard.

8.c: Voorgenomen sluiting Openbare Basisschool

De VOORZITTER: Wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Riemersma. Het wordt een zogeheten elevator pitch.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Yes. Maar, voorzitter, het is heel serieus. Als je een school ten grave draagt, moet je daarbij staan, vind ik. Dus vandaar.

De VOORZITTER: Ja, ik begrijp dat het serieus is. Dat gevoel heb ik de hele avond al, overigens.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Oké. Toch gaan we hier geen grappen over maken. Ik vind het een ernstige zaak. De Expeditie, voorheen De Dijk, daar weer voorheen de eerste montessorischool, in Beijum, op een prachtige plek aan het water. Aan de andere kant een schitterend schoolplein, toegankelijk voor de hele buurt. Die school moet nu juist het loodje leggen. Ik vind het zeer betreuenswaardig, want het had niet zo gehoeven.

Het voorstel van het college heeft twee manco's. De wettelijke termijn wordt geschonden door de opheffing al in augustus 2016 te laten plaatsvinden en de medezeggenschapsraad heeft nu zelfs nog geen brief gekregen over deze opheffing. Dus die moet zich er nog over uitspreken. Dus ik vind het behoorlijk voorbarig om het hier nu over te hebben. Desalniettemin wil ik het er wel over hebben, om ons standpunt duidelijk te maken. O2G2 heeft de afgelopen maandag een toelichting gegeven en daaruit blijkt eigenlijk dat er geen wil is om de zaak voort te zetten. Dus het heeft voor ons geen zin om te vragen om uitstel tot 2017, want intussen is er al een onomkeerbare ontwikkeling in gang gebracht. Ouders wordt al aangemaand een andere school te zoeken en kinderen worden van school gehaald. De school loopt steeds verder leeg en die ontwikkeling is niet te stoppen. Het is wel kwalijk dat de gemeenteraad hier eigenlijk geen enkele invloed op heeft kunnen uitoefenen. De oorzaak wordt door O2G2 geweten aan de fusie in 2013, werd geweten aan de ligging van de school, dat er al meerdere scholen waren, en dit en dat. Daar wil ik het fijne van weten. Wat is nu eigenlijk de oorsprong van die fusieperikelen en waarom is daarna de totale neergang van de school ingezet? Daarvoor dien ik een motie in, om een onderzoek te laten doen wat er gebeurd is in die tijd. Wat voor dingen die wij niet weten maar die we zouden moeten weten, hebben daar plaatsgevonden? Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Wie zou volgens de Stadspartij dat onderzoek dan moeten betalen? De gemeente of O2G2?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik denk de gemeente. Ik vraag het aan het college en ik kan O2G2 geen opdracht geven, lijkt mij.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Ja, een korte vraag. Wie zou het onderzoek moeten uitvoeren en wie zou er lessen uit moeten trekken? Bent u het met mij eens dat dit O2G2 zou moeten zijn?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Uiteraard, maar het college ook. Het college legt zich er veel te snel bij neer, dus dit zou hier ook lessen uit moeten trekken. Het college heeft in de raadscommissie gezegd: “Ja, wij zijn altijd kritisch op fusies”. Dus nu daag ik het college uit om daar ook mee aan de slag te gaan. Dus mijn motie is ook meer bedoeld als ondersteuning voor een onderzoek dan als een soort tegenstrevende actie van ons.

De VOORZITTER: De heer Honkoop nog.

De heer HONKOOP (VVD): Ja, ik hoor nu de Stadspartij zeggen: “Het college legt zich er veel te snel bij neer”. En de Stadspartij trekt achteraf ook allemaal conclusies over wat we een paar jaar geleden blijkbaar met zijn allen al konden weten. Is het nu zo dat de Stadspartij zegt: “Het college moet zich er niet bij neerleggen en deze school moet openblijven, ongeacht het aantal leerlingen”?

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Nou, dat zeg ik niet, maar in het voorstel is alleen opgenomen: moet de gemeente de school overnemen, ja of nee? Het gaat helemaal niet verder in op de achtergrond van de hele gebeurtenis van deze school, met de fusie en dergelijke.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u de motie even aan ons overhandigt, dan kunnen wij haar laten kopiëren. Dan beschouw ik haar ook als ingediend.

Motie 11: Kritisch op fusieprocessen (Stadspartij)

De gemeenteraad van Groningen, in vergadering bijeen op woensdag 27 januari 2016, besprekende het raadsvoorstel Voorgenomen sluiting OBS De Expeditie,

constaterende dat:

- de fusie tussen De Doefmat en De Dijk in 2013 heeft geleid tot een vrije val van het aantal leerlingen van de nieuwe fusieschool De Expeditie;
- het college in de commissievergadering van 20 januari 2016 liet optekenen: “de gemeente is altijd kritisch op fusieprocessen”;

overwegende dat:

- het college op 20 januari 2017 de hoop uitsprak dat O2G2 ook leert van het gebeurde;
- er in de gemeente in de toekomst meer samenwerkingsverbanden in het openbare onderwijs zullen ontstaan;
- voorkomen moet worden dat in de toekomst mislukkingen zoals De Expeditie optreden;

verzoekt het college:

- een onderzoek te laten verrichten naar de diepere oorzaken van de mislukking van de fusie in 2013 van De Doefmat en De Dijk;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even die verder het woord wil. De heer Koks eerst.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, op 1 augustus 2013 ontstaat de fusieschool De Expeditie. In het fusiedocument van O2G2 geeft dat bestuur aan dat het drie tot vijf jaar zal duren voordat die nieuwe school tot wasdom is gekomen, ook qua leerlingenaantal. Dat wordt bevestigd in een brief van 18 september 2014 aan de MR. Ook staat er dat de naburige school De Zwerm wordt ondergebracht bij De Beijumkorf. Dat is niet gebeurd, zodat het voedingsgebied van De Expeditie fors wordt beperkt. Nu, krap twee jaar later, trekt O2G2 de stekker eruit. Met de aankondiging van een sluiting in november valt onafwendbaar het doek. Ouders zullen kiezen, in het belang van een ongestoorde schoolloopbaan voor hun kinderen, voor overplaatsing. Ouders en team van De Expeditie hebben zich vanaf de fusiedatum

volledig ingezet voor de opbouw van een goede school in een goed schoolgebouw. Inspectierapporten bewijzen dat zij daarin zijn geslaagd. Echter, O2G2 heeft zich niet aan de toezeggingen gehouden en daarmee de school onderuitgehaald. Ouders en leerkrachten hebben geen eerlijke kans gehad. Voorzitter, kinderen in de directe omgeving van De Expeditie groeien bepaald niet op onder de meest gunstige sociaaleconomische omstandigheden. Een goede school, ingebed in de buurt, is voor hen van onschatbare waarde voor het ontwikkelen van hun talenten. De PvdA stelt in de raadscommissie het heel simpel: te weinig kinderen, dan maar sluiting. Een boekhouderskijk op de wereld. Voor de SP tellen ontwikkelingskansen voor kinderen die niet in centjes zijn uit te drukken. “Er zijn toch alternatieven voor ouders”, stelt het college. Maar scholen verder weg bieden niet die meerwaarde die een buurtschool heeft.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken. De heer Honkoop heeft een vraag aan u.

De heer HONKOOP (VVD): Ja, we horen hier nu van de SP dat er allemaal mooie dingen worden beloofd, maar zou de SP dan klassen van drie of vier leerlingen instellen? Of, zoals volgens mij ook al aangegeven is, samengestelde klassen van meerdere jaren?

De heer KOKS (SP): Nee, wij zeggen dat O2G2 zich aan zijn voornemen heeft te houden dat iets drie tot vijf jaar kan duren. Ze hebben net twee jaar achter de kiezen, dus een eerlijke kans om dat leerlingenaantal op peil te brengen, heeft die school niet gehad.

De VOORZITTER: Ja, de heer Honkoop eerst nog even en daarna de heer Wonink.

De heer HONKOOP (VVD): Voorzitter, ik heb geen antwoord op mijn vraag gekregen. Mijn vraag was dus: stelt de SP voor om jaren samen te stellen of klassen van drie of vier leerlingen in te stellen? Als de school voort bestaat, is dat waar we naar uitkijken. Is dat wat de SP voorstelt?

De heer KOKS (SP): Het antwoord is: nee, wij willen dat die school een eerlijke kans heeft om het leerlingenaantal op peil te brengen. Dat is wat wij willen.

De VOORZITTER: De heer Wonink.

De heer HONKOOP (VVD): Ja dus. Dank u wel.

De heer WONINK (D66): Dank u, voorzitter. De vraag aan de SP is: de school draait nu al met een fors tekort. Wie moet dat gaan betalen? Dat moet toch ergens vandaan komen? Dat zal bij andere scholen weg moeten worden gehaald.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, we hebben een grote scholenorganisatie in deze stad. Het voordeel daarvan is dat als het een tijdje bij de een wat minder gaat, het gedragen kan worden door de grote aantallen andere scholen die er zijn. Het lijkt ons geen enkel punt dat daar een soort solidariteitsbeginsel van toepassing is. Daarbij komt ook nog dat de leegstand van die school, want daar wordt de gemeente nog mee opgehadeld, ook geld kost. Geef die school een eerlijke kans om alsnog op peil te raken. Daarmee voorkom je leegstand, hopen we.

De VOORZITTER: Laatste opmerking van de heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ja, we hebben toch in november nog een bijeenkomst gehad met O2G2, ook over hun financiële situatie. En daaruit bleek eigenlijk dat die allerminst rooskleurig is. U zegt nu: “Die koepel moet het geld maar even ophoesten en die andere scholen kunnen dat vast wel even lijden”. Dat is dus maar zeer de vraag. U was ook bij die bijeenkomst, dus ik vind het wel wonderbaarlijk dat u dit zo zegt.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat de heer Koks nu de gelegenheid krijgt om zijn betoog af te maken.

De heer KOKS (SP): Ja, dank u, voorzitter. “Er zijn toch alternatieven voor de ouders”, stelt het college. Scholen verder weg bieden niet die meerwaarde die een buurtschool heeft, al is het maar omdat daar de ouderbetrokkenheid een stuk lastiger is. Voorzitter, ouders worden de dupe, leerkrachten worden afgedankt en het ergste: de kinderen lopen een deuk op in hun ontwikkelingsgang. Zoals gezegd is de

facto de teloorgang van De Expeditie onvermijdelijk geworden. De gemeente wordt opgezadeld met een extra jaar leegstandsrisico. Alternatieven zijn niet realistisch. De raad is feitelijk buitenspel gezet. Het openbaar onderwijs in dat deel van Bijum is weg en dat is een trieste zaak.

Voorzitter, wij kunnen niet anders dan ons neerleggen bij de sluiting. De handelwijze van O2G2, ook in het geval van de Leon van Gelderschool, zet ons wel aan het denken over de nadelen van een verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Van de wijze waarop O2G2 meent te moeten omgaan met kinderen, leerkrachten, ouders, MR en gemeente, wordt de SP bepaald niet vrolijk. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals in de commissie ook al gezegd, wil ik hier nogmaals benadrukken dat de voorgenomen sluiting van De Expeditie erg triest is, voor zowel het personeel als de ouders. Maar eigenlijk net als bij een echtscheiding, worden vooral de kinderen er de dupe van. Nog maar 2,5 jaar geleden zijn ze op deze school begonnen en nu hangt hen alweer een verhuizing boven het hoofd, wat uiteraard de nodige impact heeft. Met een zo sterk teruglopend leerlingenaantal, in 2 jaar gehalveerd naar 118 leerlingen nu, lijkt de sluiting onafwendbaar. Want de mogelijkheid om als gemeente de school over te nemen, ziet ook de ChristenUnie niet zitten. Hoewel we in 2010 geen voorstander waren van het op afstand zetten van het openbaar onderwijs, worden de perspectieven voor leerlingen er zeker niet beter op als de gemeente in deze noodlijdende situatie in zou stappen. Desalniettemin blijft een aantal vragen open. Ten eerste: waarom heeft O2G2 zich niet aan de termijn gehouden? Immers, formeel hadden ze voor 1 augustus moeten melden per komend studiejaar een school te willen sluiten. Nu zou het formeel doorgeschoven moeten worden naar augustus 2017. We begrijpen weliswaar dat nadat O2G2 alle scenario's had onderzocht en besloten had tot sluiting, dit aan de wethouder gemeld is, dus dat niets onder de pet gehouden is, maar is O2G2 niet te laat met dit onderzoek begonnen? Had het zelf niet terug moeten rekenen vanaf de termijn van 1 augustus en al in het voorjaar noodscenario's moeten onderzoeken? Dat brengt mij eigenlijk op de volgende vraag: waar was O2G2 de afgelopen tweeënhalf jaar in de cruciale periode na de fusie? Had O2G2 dit fusietraject niet beter kunnen en moeten begeleiden en bijsturen? Daarmee de vragen het college: heeft dit gevolgen voor de relatie tussen het college, wethouder en O2G2? Gaat er bijvoorbeeld op een andere manier gerapporteerd worden? Hoe denkt het college, ondanks dat maandelijks overleg met O2G2, te voorkomen in de toekomst door slecht nieuws verrast te worden, op het moment dat het te laat is om bij te sturen? Graag daar ook nog een reactie van de wethouder. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ja, dank u wel. Ik hoorde de heer Koopmans ook allemaal vragen stellen aan O2G2. Volgens mij hadden we afgelopen maandag een informatieve bijeenkomst met O2G2. Had hij die vragen niet beter daar kunnen stellen?

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Dit zijn geen vragen aan O2G2, dit zijn vragen aan de wethouder.

De VOORZITTER: Ja, wat mij er overigens wel toe brengt, maar dat is een opmerking terzijde, dat veel vragen die hier gesteld worden in de raad, ook gemakkelijk vooraf gesteld kunnen worden. Het gaat om feitelijke informatie vergaren, waarop u uw standpunt kunnen bepalen. Als u dat in de raad doet, dan maakt het alleen de raadsvergadering langer en niet levendiger.

Wie mag ik het woord geven? De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals ik eerder al heb gezegd en ook gememoreerd door de heer Koks zojuist: zonder leerlingen geen school. De Expeditie is binnen een jaar van 240 naar 150 leerlingen teruggegaan en zit nu zo rond de 118. Het lijkt ons beter om niet langer te trekken aan een dood paard. O2G2 heeft met extra middelen geprobeerd de trend te keren. Dat is een goede inzet geweest, wat ons betreft, maar het heeft helaas niet mogen baten. Het is wat ons betreft daarom belangrijker om nu naar de toekomst te kijken en wat ons betreft is het vooral belangrijk om ervoor te zorgen dat de toegang tot openbaar onderwijs geborgd wordt. Zoals mevrouw Riemersma ook al zei in de commissie: 1 openbare school op 13.000 inwoners, namelijk de wijk Beijum, is wellicht wat weinig en wij willen ons er hard voor maken dat kinderen niet gedwongen zijn om hun heil te zoeken bij een conventionele school. Daarom graag de toezegging van het college dat het openbaar onderwijs gegarandeerd toegankelijk blijft. Daarnaast een ander aspect.

De VOORZITTER: Ik ga u nu even onderbreken, want de heer Koks wil u graag iets vragen.

De heer KOKS (SP): Een dood paard. Nou, zo zou ik die school bepaald niet willen kwalificeren. Waar haalt de heer Van der Laan het beeld vandaan dat het een hopeloze zaak is? Het is een goed schoolgebouw, enthousiaste leraren, goede ouders, er zijn voldoende kinderen in Beijum. Waar haalt u dat vandaan?

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ik weet niet in welke wereld de heer Koks leeft, maar wij hebben gehoord over leerlingen die massaal wegblijven, ondanks extra investeringen van O2G2. En zonder leerlingen geen school, precies zoals ik al eerder gesteld heb.

Dan ga ik verder. Als je kijkt naar de toegankelijkheid van het onderwijs, vind je het montessorionderwijs nu nog alleen in Groningen-Zuid. Het is eigenlijk jammer dat Beijum deze vorm van onderwijs verloren heeft. Misschien is het een idee om in De Beijumkorf of de resterende OBS in Beijum, een montessori-afdeling te openen. Wat zou de wethouder hiervan vinden? En tot slot is het wat ons betreft belangrijk om lessen te trekken uit de fusie. Is het een goed idee om een zwakke en een zeer zwakke school te laten fuseren? Of een montessorischool en een reguliere school? We willen daarbij meegeven dat wat ons betreft de sleutel hierbij het luisteren naar ouders is. Dank u wel.

De VOORZITTER: De heer Koks nog voor een laatste vraag aan de heer Van der Laan? Gaat uw gang.

De heer KOKS (SP): Als de PvdA luistert naar ouders van die school, zult u bevestigd worden in mijn stelling dat het een goede school is, die op termijn potentie zat heeft om leerlingen aan te trekken.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ja, voorzitter, dank u wel. Wat een treurige situatie voor alle betrokkenen, leerlingen, docenten en ondersteunend personeel en ook voor de ouders natuurlijk. Nog in juni 2013 hebben we als raad unaniem ingestemd met het fusieplan voor De Dijk en De Doefmat en ook de beide medezeggenschapsraden gingen akkoord. Van twee in zwaar weer verkerende scholen zou een nieuwe school gemaakt worden, die wel komstperspectief had, De Expeditie. Samen op pad met een onderscheidend onderwijsprofiel. Het heeft helaas niet zo mogen zijn. Inmiddels is duidelijk dat OBS De Expeditie geen toekomstperspectief meer heeft. De fusie werd een botsing tussen onderwijsopvattingen. Leerlingen en docenten liepen weg. Het leerlingenaantal is inmiddels ver onder de benedengrens van 164 gezakt en de prognose voor 2018 is minder dan 80 leerlingen. Waar we vandaag als raad over moeten besluiten, is of de gemeente de school in stand moet houden. Dat achten wij, gezien de prognoses van de leerlingenontwikkeling, onwenselijk. Een school openhouden waar te weinig leerlingen zijn om een gezonde begroting mogelijk te maken, is verspilling van onderwijsmiddelen. Dat geldt voor de gemeente maar dat geldt natuurlijk ook voor O2G2. Wel was er bij D66 nog verwarring over de rol van de gemeente bij opheffing van scholen. In het verleden was het altijd zo dat alleen de gemeente tot de opheffing van een school kon besluiten. Vanuit dat perspectief hebben we ook in de raadscommissie aangegeven dat zonder formeel advies van de medezeggenschapsraad, wij een dergelijk besluit niet kunnen nemen. Echter, er is in 2014 een wetswijziging geweest, waardoor niet de gemeente, maar de schoolbesturen tot opheffing, of formeel de uitschrijving van het BRIN-nummer kunnen overgaan. We besluiten vandaag dus niet of we de school willen opheffen, we besluiten alleen of we de school in stand willen houden of niet. O2G2 was te laat met het kenbaar maken van het voornemen tot sluiting. In plaats van voor 1 augustus, is dat nu veel later gebeurd.

De VOORZITTER: Ik ga u even onderbreken, want de heer Bolle wil u graag iets vragen.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. D66 gaat even in op het feit dat ze in de commissie heeft gezegd het onacceptabel te vinden dat de medezeggenschapsraad nog geen advies heeft uitgebracht. Maar in het raadsvoorstel stond ook al dat dit de bevoegdheid van de gemeente was, waar wij nu over besluiten. Waarom moest u toen nog terug naar een wetsvoorstel van 2014, om te zien dat dit de wereld is waarin wij leven?

De heer WONINK (D66): Ja, dat is een heel terechte vraag. Bij ons heerste daar verwarring over, dus we hebben dat eerst nog even moeten navragen. We waren in de veronderstelling dat er wellicht nog een

tweede raadsvoorstel zou komen om de school ook echt uit te schrijven, om dat BRIN-nummer uit te schrijven. En dat is dus niet het geval.

De VOORZITTER: Laatste opmerking nog, de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Voorzitter, ja, in de commissie kwam het in ieder geval op mij heel erg over dat u vooral zei dat de medezeggenschapsraad niet betrokken was en dat het feit dat ze niet betrokken was, het punt was om te zeggen: “dit vinden we niet oké”. Nu gooit u het op iets procedureels, maar zo kwam het in de commissie in ieder geval niet over.

De heer WONINK (D66): Klopt. Ik kom daar zo nog aan toe, dus ik zal daar zo meteen nog even over uitweiden.

De VOORZITTER: Eerst krijg mevrouw Riemersma nog de gelegenheid een vraag te stellen.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ja, D66 noemt een wetswijziging, maar vindt u het desalniettemin niet belangrijk om het advies van de medezeggenschapsraad te horen, voordat u hier ertoe overgaat te beslissen dat de school maar opgeheven moet worden?

De heer WONINK (D66): Ja, zoals ik net al aangaf in mijn antwoord op de heer Bolle, kom ik daar nu nog aan toe in mijn woordvoering.

Ja, formeel werden wij als raad dus ook pas eind december geïnformeerd. Daarmee doet zich het probleem voor dat het voornemen van O2G2 nog niet door het traject van de medezeggenschap is gegaan. Zodoende weten wij niet wat het formele advies van de MR is over het voornemen van O2G2. Voorzitter, voor ons weegt dat formele advies bijzonder zwaar. We vinden het ontbreken van dit advies in het raadsvoorstel eigenlijk niet acceptabel. Vandaar dat we een motie zullen indienen, samen met de SP, om voortaan altijd dit advies af te wachten en mee te nemen. En dan rest dit voorstel. Wij kunnen instemmen met het besluitpunt, namelijk om de school niet in stand te houden, mits wij als raad goed geïnformeerd worden over het verdere verloop van de medezeggenschapsprocedure. We zouden hier graag middels een collegebrief over geïnformeerd worden, waarbij de gevolgen voor de leerlingen en personeel goed staan weergegeven en waarin nadrukkelijk ook het advies van de MR en het vervolgtraject beschreven staan.

De VOORZITTER: Ik ga u weer onderbreken. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Waar ik wel benieuwd naar ben in uw woordvoering: O2G2 heeft in november aangekondigd voornemens te zijn die school te sluiten. Dat betekent dus vervolgens direct dat ouders een betere of steviger plek voor hun kinderen gaan vinden. Dus de teloorgang van de school zet zich dan in gang. Wat heeft het dan nog voor zin om dat MR-advies af te wachten? De school loopt al leeg. Zou u mij kunnen vertellen hoe u vindt dat O2G2 daarin procedureel gehandeld heeft?

De heer WONINK (D66): Goede vraag. D66 hecht heel veel waarde aan die medezeggenschapsraad. We hebben natuurlijk het openbaar onderwijs hier in de stad verzelfstandigd en daarmee op afstand van de gemeenteraad gezet, maar ook dichterbij ouders en leerlingen gebracht. Dan speelt die medezeggenschapsraad een cruciale rol in de controle in de inspraak bij schoolbesturen. Vandaar dat we ook de motie met u gaan indienen.

Wij kunnen dus instemmen, mits het college ons goed gaat informeren over het vervolgtraject. Een van de voorwaarden die de gemeente stelde bij de fusie in 2013, was het actief betrekken van ouders bij alle stappen. Die voorwaarden moeten we nu ook stellen om de sluiting van de school zo goed mogelijk te laten verlopen, voor ouders en alle betrokkenen. Ik wil graag een toezegging van het college om dit traject goed en uitvoerig met de raad te communiceren en we willen ook graag van het college horen wat de gevolgen zijn voor O2G2 en de gemeente, als we vandaag niet instemmen met het voorstel.

De VOORZITTER: Eerst de heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Los van het feit dat er nog geen procedureel advies is uitgebracht door de MR, heeft D66 de indruk, na het overleg dat we hebben gehad met O2G2, dat de MR hier bewust buiten is gehouden, of überhaupt slecht is geïnformeerd in dit hele proces?

De heer WONINK (D66): Nee, die indruk heb ik niet. Ik heb zelf contact gehad met leden van de MR en die zijn wel heel verdrietig over dat voornemen van O2G2, maar volgens hen is deze keuze ook eigenlijk onafwendbaar.

De heer BOLLE (CDA): Maar, voorzitter, vervolgens, met deze conclusie, is de motie die u nu gaat indienen toch een beetje obligaant? U zegt eigenlijk: "De MR is eigenlijk wel goed meegenomen in het hele proces. Het enige wat we nu niet hebben is een formeel advies." Dan begrijp ik niet zo goed waarom u die motie indient.

De heer WONINK (D66): Omdat wij het heel belangrijk vinden dat het formele advies voortaan bij dit soort raadsvoorstellen wordt bijgevoegd. Kijk, die procedure is nu niet goed gevolgd, O2G2 is te laat naar de gemeente toegestapt met dit voorstel. Daardoor heeft de MR nog niet de tijd gehad en is het medezeggenschapsberaad nog niet afgerond. Zitten daar eigenlijk een beetje middenin. U vraagt mij: "Hebt u de indruk dat de MR wel goed betrokken is bij dit proces?" Ja, tot dusver heb ik die indruk wel. Hebben we al een formeel advies dat we mee kunnen wegen? Nee, dat is er nog niet en dat betreuren wij. Dat vinden we jammer en daarom dienen wij ook deze motie in om te voorkomen dat dit ooit nog een keer gebeurt.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Ja, ik vraag mij af, als wij inderdaad doen zoals u voorstelt, of wij altijd zo'n formeel advies afwachten: lopen we dan niet het risico, als bijvoorbeeld de MR niet in staat blijkt om tot een formeel advies te komen, vanwege een intern conflict of een conflict met de directie of om andere redenen, dat wij dan voor niets eindeloos zitten te wachten? En lopen wij daarnaast, met uw idee, niet het risico dat het besluitvormingsproces in de raad soms flink vertraging oploopt? Er speelt iets in de stad, er dreigt een sluiting van een school, maar wij moeten nog tweeënhalve maand wachten op de uitkomsten van het advies van de MR.

De heer WONINK (D66): Nou, er speelt iets in de stad en kijk, die sluiting van een school moet altijd voor 1 augustus worden aangegeven, zodat de raad ook juist lang genoeg heeft om daarnaar te kijken, maar vooral om het medezeggenschapstraject goed te laten plaatsvinden. Dat medezeggenschapstraject is allemaal vastgelegd in een wet en in die wet staan ook allemaal termijnen vermeld, waarbinnen bijvoorbeeld een MR een advies moet geven. Daarna kan er nog weer een conflict bestaan met het schoolbestuur, daar kan ook bij wijze van spreken de bestuursrechter aan te pas komen. Maar het kan niet zo zijn dat een MR een procedure eindeloos kan ophouden en dat dit de besluitvorming zou verlammen.

De VOORZITTER: De heer Honkoop nog en dan sluiten we het af.

De heer HONKOOP (VVD): Dus ik mag hieruit concluderen dat het enkele maanden langer kan duren, voordat wij een stuk voorgelegd krijgen. Maar u vindt dat een acceptabel risico.

De heer WONINK (D66): Ik vind inspraak en medezeggenschap dusdanig belangrijk, dat ik dan inderdaad graag even tweeënhalve maand wacht.

Voorzitter, ik wil daarnaast ook van het college horen, dat heb ik al gezegd, wat de gevolgen zijn voor O2G2 en de gemeente, als we vandaag niet instemmen met dit voorstel. Het is voor ons in ieder geval van belang dat onderwijsgeld besteed wordt aan onderwijs en niet aan de huur van een leegstaand schoolgebouw. En het is voor ons ook van belang dat er snel duidelijkheid komt voor alle betrokkenen. Dank u, voorzitter.

Motie 12: Medezeggenschap moet (D66 SP)

De gemeenteraad, bijeen op 27 januari 2016, besprekende het raadsvoorstel Voorgenomen sluiting OBS De Expeditie,

constaterende dat:

- het raadsvoorstel Voorgenomen sluiting OBS De Expeditie zonder formeel advies van de medezeggenschapsraad (MR) aan de gemeenteraad is voorgelegd;

overwegende dat:

- sinds de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs de democratische controle en inspraak op scholen en schoolbesturen voor een belangrijk deel rust bij medezeggenschapsraden;
- deze democratische controle en inspraak een belangrijke voorwaarde is voor de kwaliteit van onderwijs;
- in het coalitieakkoord ‘Voor de verandering’ ouderbetrokkenheid als speerpunt van beleid genoemd wordt;
- door het te late indienen van het voornemen OBS De Expeditie te sluiten de MR nog geen tijd heeft gehad een formeel advies te geven en zodoende het traject zoals vastgelegd in de Wet medezeggenschap scholen nog niet is afgerond;

spreekt uit:

- altijd het formele advies van de medezeggenschapsraad of te wachten en mee te wegen en mee te nemen in besluitvorming rond fusies en sluiting van scholen;

verzoekt het college;

- bij volgende raadsvoorstellen aangaande deze besluitvorming rond scholen het formele advies van de medezeggenschapsraad mee te sturen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Is er nog iemand die het woord wil voeren? De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de woorden van de inspreker bij de commissie eerder, gaven het al aan: de opheffing van de school De Expeditie is vooral een grote tegenslag voor de leerlingen en de docenten van de school. Die leerlingen die een plaats zullen moeten vinden voor een nieuwe school en de docenten die zo hard hebben gewerkt om van deze school een succes te maken. Tegelijkertijd moeten wij concluderen, we hoorden dan de SP zeggen: “Het is zo’n goed en mooi schoolgebouw, er zijn zulke enthousiaste ouders bij betrokken”, maar het is wel zo dat net zo goed als een bedrijf niet kan functioneren zonder klanten, ik richt deze woorden ook tot de SP, een school niet kan zonder leerlingen. En 118 leerlingen is te weinig, maar vooruitzicht op 79 leerlingen in 2018 is zeker te weinig. Slechts enkele nieuwe leerlingen binnenhalen binnen een jaar is ook te weinig. En ook het idee om andere scholen in de stad een solidariteitsheffing op te leggen, zoals gesuggereerd werd, betekent dus minder geld voor goed onderwijs in de rest van de stad. Dat is geen idee dat wij kunnen omarmen.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, wat vindt de heer Honkoop van de waarde van de prognoses van O2G2? In het fusiedocument werd voorspeld dat 250 leerlingen in 2015 die school zouden bevolken. Helaas is die prognose niet uitgekomen. Denkt u dat de volgende prognose van O2G2 wel uitkomt?

De heer HONKOOP (VVD): Ik baseer mij op de meest recente cijfers wat betreft de nieuw aangenomen leerlingen. Dat is überhaupt vaak bij prognoses, kan ik als halve marktonderzoeker wel zeggen, een goed idee. De meeste recente cijfers zijn dat slechts enkele nieuwe leerlingen zijn aangenomen. De kans dat we van vier nieuwe leerlingen in een jaar in een keer weer terugschieten naar dertig, acht ik vrij klein. Dus die prognose wil ik zelf wel doen. Daarnaast is het ook zo dat een school die slecht in het nieuws komt, over het algemeen eerder minder leerlingen gaat aantrekken dan meer. Dus dat zou mijn antwoord zijn op uw vraag.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, dat deze school slecht in het nieuws zou komen, is een situatie van twee, drie jaar geleden, toen die fusieschool gevormd werd. De afgelopen twee jaar heeft die school alleen maar een goede pers gehad, ook in de buurt daar.

De heer HONKOOP (VVD): Het feit dat nu naar buiten is gekomen dat er opheffing dreigt, is wat ik noem “slecht in het nieuws komen”. Ik vermoedde dat de SP dat ook zo zou zien.

Dat gezegd hebbende, zitten wij natuurlijk nog wel met vragen. De grote vraag is: wat is de oorzaak van het mislukken van de fusie in 2013? Het is wat ons betreft aan O2G2 om dit te onderzoeken en aan O2G2 om hier conclusies aan te verbinden en lessen uit te trekken naar de toekomst toe. Wij zien geen mogelijkheid en ook geen aanleiding voor ons als gemeente om de school over te nemen. Het is dus nu

zaak om zo goed mogelijk de leerlingen naar een nieuwe school te begeleiden en ook de docenten zo goed mogelijk naar nieuwe scholen en werkplekken te begeleiden. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ik heb nog een vraag die niet gesteld is. Die had ik misschien ook in de commissie kunnen stellen, maar die stel ik omdat die naar voren kwam in het overleg met O2G2. De extra kosten die de gemeente nu heeft, doordat we dat gebouw een jaar eerder krijgen, door de fout of de keuze van O2G2 door de termijn niet te volgen: hoe is het college van plan om daarmee om te gaan? Omwille van de tijd sluit ik mij verder aan bij de ChristenUnie.

De VOORZITTER: Ik kijk nog even naar mevrouw Chakor.

Mevrouw CHAKOR (GroenLinks): Ja dan, voorzitter. Een trieste zaak inderdaad, dat de school moet sluiten. Het belangrijkste vinden wij dat er een oplossing gevonden wordt voor de leerlingen. We vinden ook dat O2G2 lering moeten trekken uit dit hele proces, vanaf de fusie tot en met het informeren van het college. Mochten ze hier in de toekomst tegenaan lopen, hoe gaan zij dat dan aanpakken? Hoe informeren ze dan het college? En hoe nemen ze ons in het proces mee?

De school openhouden is volgens ons geen optie meer, gezien de leerlingenaantallen en ook aangezien er al leerlingen aan het verhuizen zijn. Er zijn al processen gestart om de leerlingen ergens anders te plaatsen. We kunnen ons aansluiten bij de vragen van de VVD en we zijn benieuwd naar het antwoord van het college daarop.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Geen andere woordvoerders? Het woord is aan de wethouder.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dank u wel. In algemene zin, maar dat is door vele partijen natuurlijk al gezegd, is het treurig en ook zeer onplezierig dat een school met de verwachting dat het toch goed zou gaan na een fusie, toch helaas de poort moet sluiten. Dat bericht kwam bij mij ook in november. Ik moet zeggen dat ik wel twee keer goed moest luisteren, toen ik hoorde wat er aan de hand was. Inderdaad had ik het idee dat het wel goed ging. Nog even wat tijd en dan trekt het wellicht wel aan. Ik had ook niet eerder van O2G2 signalen gekregen dat de ontwikkeling negatief was. Ik kan u ook zeggen dat de manier waarop O2G2 gehandeld heeft, qua procedures, natuurlijk niet volgens onze afspraken, maar ook niet volgens de rijksafpraak is. Die is namelijk dat het in augustus bekend moet zijn en dan kan het traject formeel gestart worden. Nu is het wel zo dat O2G2 door de MR zelf is gewezen op dit probleem. Ja, ze wisten het alle twee, maar de MR heeft bij O2G2, is mij in ieder geval verteld, aangedrongen: "Het gaat niet meer, we moeten hier ook wat sneller over gaan praten dan procedureel misschien handig is, dan wel dat we nog langer gaan wachten. We moeten nu iets doen", want ook de MR zag in dat dit niet goed gaat zo. Dat is ook het begin geweest van een versneld en verdiept gesprek tussen O2G2 en de MR om te kijken hoe de situatie is, hoe die zich ontwikkelt en of het tij nog te keren is. En de conclusie toen, toen heeft O2G2 het heft in handen genomen en ook gezegd te kijken naar de prognoses, die hebt u gekregen en die hebben wij ook gezien: "Dan komen we tot de conclusie dat dit geen haalbare zaak is".

Nou, dan twee dingen vooraf. Dan ga ik even kort naar de vragen. Het besluitpunt is niet om de school op te heffen. Daar gaan wij namelijk niet over. Dat doet O2G2, in goed overleg met de MR zelf. Ze hebben dit nu als voorgenomen besluit gecommuniceerd. U weet, er is terecht op gewezen, dan gaat het lopen hè, als zo iets gecommuniceerd wordt als voorgenomen besluit. Dan weten we ook allemaal dat ouders hun maatregelen gaan treffen. Dan is het ook niet te keren, dat ben ik wel met u eens. Dus feitelijk sluiten zij. En het besluit dat hier voorligt is: nemen wij in het geval van sluiting de school over? Dat is het formele besluit dat u moet nemen en daar gaat het hier over. Maar goed, ik snap best dat er ook allerlei vragen zijn over de schoolinhoudelijke keuze en ik zal mijn best doen om daar waar ik kan in ieder geval een antwoord op te geven.

De snelheid, ik heb het er net al over gehad hoe dat is ontstaan. Wij hebben natuurlijk wel even overwogen, omdat O2G2 zich niet aan de termijnen had gehouden die daar normaal voor staan, om dit voorstel nu niet te doen. We hadden ook kunnen zeggen: "termijn niet gehaald, jammer, volgend jaar een nieuwe kans". Dat vonden wij eigenlijk onverantwoord. Het proces met het voorgenomen besluit, gecommuniceerd met de MR, gecommuniceerd met de ouders, door O2G2 vanuit hun bevoegdheid en recht om dat te doen, leidde al tot een proces waarbij de gemeente en het college zoiets hadden van: ja, dan kunnen wij wel net doen alsof die termijnen leidend zijn en dit niet bestaat, maar dan gaat er een

proces ontstaan waar u als raad totaal niet bij betrokken bent, want dan ligt hier niks, waarbij u in de krant moet lezen hoe het gaat en waarbij u er überhaupt niet over kunt spreken. En op het moment dat we dat dan formeel doen, is het de facto zo dat driekwart jaar een school leegstaat. Dat was dan de werkelijkheid geweest. Nou, daarvan heb ik gezegd dat het geen wenselijke situatie is. Dan moeten we er versneld ook hier over spreken en ik beseft dat daardoor de procedure niet helemaal precies loopt zoals ik ook het liefst zou zien. Dan kom ik gelijk terug op de rol van de MR. Laat helder zijn dat wat ons betreft de MR ook een hartstikke belangrijke positie heeft in dit soort zaken. De MR is ook betrokken bij het verhaal en natuurlijk hadden wij als college veel liever het MR-advies als bijlage ter kennisgeving ook bij u neergelegd, zodat u ook in uw hoofd mee had kunnen wegen wat daarin staat. Dat is niet gebeurd en ik vind ook, dat is ook de boodschap richting O2G2, dat dit niet zo gaat. Dat we ons houden aan de termijnen, waarbij de MR ordentelijk het advies kan afgeven en dat meegenomen kan worden in dit soort besluiten, met de mededeling dat ik hoop dat wij dit soort besluiten natuurlijk niet al te vaak meer op ons bordje krijgen.

De VOORZITTER: De heer Bolle.

De heer BOLLE (CDA): Ja, voorzitter, dank u wel. Dan probeer ik het even bij elkaar te krijgen. Net zei u: “Nu ligt er een besluit voor of de gemeente de school gaat overnemen of niet.” Maar daarvoor hebben wij toch het advies van de MR niet nodig?

Wethouder SCHROOR: Dat is correct. Daarvoor hebt u het niet nodig. Maar het is wel zo dat in het normale proces natuurlijk ingebakken zit dat er tijd voldoende is voor de MR om samen met O2G2 het besluit voor te bereiden, inclusief de adviezen. En dat dan de vraag hier bij de gemeente komt: “Horende dat, neemt u dan nog uw recht om de laatste strohalm te pakken, namelijk de school over te nemen? Maakt u daar gebruik van of niet?” Nou, dat is zoals we het met elkaar hebben afgesproken. Feitelijk is het zo dat een MR-advies vooral voor O2G2 van groot belang is, of zij wel of niet met elkaar in proces komen of dat zij er met elkaar goed uitkomen. Maar feitelijk is het zo dat u daar voor uw besluit in principe geen juridische rechten aan hoeft te ontlenen. Laat ik het zo maar even formuleren. Maar ik snap als geen ander dat het wel prettig is als dat advies beschikbaar is, op het moment dat u toch voor een zwaarwegend besluit staat als het overnemen van een school.

De VOORZITTER: De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wanneer er wordt gezegd “altijd het formele advies van de medezeggenschapsraad af te wachten”, ik probeer even het woord ‘altijd’ te begrijpen, dan betekent dat toch dat als we weer voor een keuze staan zoals we die vandaag hebben, we dan de volgende keer eerst nog een keer wachten totdat we dat advies van de medezeggenschapsraad hebben?

Wethouder SCHROOR: Nou kijk, voorzitter, de heer Honkoop stelt een terechte vraag. Wat mij betreft zou de lezing zo zijn: idealiter, normaliter, dit af te wachten en mee te wegen en beschikbaar te stellen. Dat is onze taak, het beschikbaar stellen van die kennis. Het is natuurlijk wel zo, en nogmaals ik hoop dat het niet te vaak gebeurt, dat je natuurlijk naar bevind van zaken moet handelen. Dan kan het best zo zijn dat er een keer halverwege het jaar iets gebeurt. Dan hoeft het niet eens opheffing te zijn. Het kan ook een ander punt zijn waar de MR bevoegdheden heeft. Dan moet je nog steeds handelen naar bevinding en dan kan het nog steeds zo zijn dat wij met uw raad in gesprek gaan als college, misschien hangende een advies of tijdens een procedure met een MR. Maar dan zullen wij dat gewoon goed moeten uitleggen, zoals we dat hopelijk in dit geval ook gedaan hebben. En dan kijken we met elkaar wel of u het acceptabel vindt om het op die manier te doen. Maar ik lees de motie zoals ware het gewoon de ideale situatie, zoals we het normaal gesproken met elkaar zouden moeten doen.

De VOORZITTER: Ik ga eerst nog even naar de heer Bolle en daarna naar de heer Koks.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Maar u zegt net: “De gemeenteraad gaat feitelijk niet over het sluiten van scholen.” En in deze motie spreekt de raad uit “dat we het meenemen in besluitvorming rond sluiting van scholen”, waar we dus helemaal niet over gaan.

Wethouder SCHROOR: Voorzitter, dat klopt, maar u neemt ook de stellingname mee van O2G2 over de sluiting van de school. Het schoolbestuur zelf geeft ook aan waarom het wil sluiten, namelijk omdat het

denkt dat er geen perspectief meer is. Dat verhaal hebt u ook tot uw beschikking, ondanks het feit dat u daar niet over gaat. Het is wel volstrekt logisch dat een belangrijk orgaan als een MR ook vertelt en kan uitleggen wat hierin staat, tegenover of naast O2G2. Dat is het enige wat ik zeg. En hoe u dat meeweegt is aan u. Formeel niet, maar ik kan me heel goed voorstellen dat u daar toch absoluut informeel waarde aan hecht en dat ook mee wilt nemen. Zo zou ik het ook het liefst zien.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Ja, voorzitter, even uw reactie op wat de heer Honkoop vroeg. De MR, net zoals een ondernemingsraad, heeft wettelijke bevoegdheden, heeft termijnen, enzovoort, zoals D66 daarstraks ook al zei. Die heeft gewoon zijn trajecten af te wikkelen en heeft daar rechten in. Het kan toch niet zo zijn dat omdat het ons niet zo goed uitkomt, in dat soort procedures en termijnen getreden wordt? Die wet respecteren wij toch gewoon?

Wethouder SCHROOR: Zeker, maar ik ben door O2G2 ook verzekerd en volgens mij u ook, tijdens het gesprek van afgelopen maandag, dat de positie van de MR op geen enkele wijze in gevaar is.

De heer KOKS (SP): In deze situatie. Maar de motie gaat over toekomstige situaties.

Wethouder SCHROOR: Nou ja, nogmaals: ik vind ook dat wij O2G2 te allen tijde moeten houden aan de positie van de MR en de rechten en de plichten die daaruit voortkomen. Daar zullen wij ook op blijven toetsen. Als dat in gevaar is, zullen wij ook optreden en zullen we er ook gesprekken over aangaan met O2G2. Maar daar is nu geen sprake van en ik verwacht dat in de toekomst ook niet. Maar ik vind gewoon met u dat men normaliter en idealiter eerder naar ons toe moet komen, dan kunnen we daar gewoon wat rustiger over praten. Dat is nu niet het geval.

De VOORZITTER: Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): U hebt er heel veel moeite mee, ik ook. Ik vind dat O2G2 de gemeenteraad dwingt om de wet te overtreden. Er staat gewoon duidelijk in de wet dat voor primair onderwijs die periode geëerbiedigd moet worden. Dan kun je wel zeggen: "Er heeft zich een ontwikkeling ingezet die niet meer te stuiten is, dus wij passen maar gauw onze besluitvorming aan", maar ik vind dat heel erg moeilijk. Wilt u daarop reageren?

Wethouder SCHROOR: Ik hoor dat u het erg moeilijk mee hebt. Maar ik kan u wel zeggen dat wij geen wetten overtreden, ook niet met deze procedure. Helaas voor u is dat niet waar. Voor ons is dat gunstig, overigens.

Ik ga even naar een aantal vragen, als u dat goed vindt, want anders gaat de voorzitter mij onderbreken. Volgens mij zijn er nog een paar dingen die wij moeten verduidelijken. De termijn van drie tot vijf jaar om tot wasdom te komen; ik heb ook begrepen, ik heb het even uit laten zoeken, dat er wel degelijk sprake is van geweest dat de MR en O2G2 verwachten dat de school drie tot vijf jaar nodig heeft om tot wasdom te komen, enzovoort, enzovoort, enzovoort. Door de gemeente is overigens een dergelijke verplichting niet afgegeven, daar kan ik helder in zijn. Dat hebben wij nooit op tafel gelegd. Maar de conclusie is dat de situatie zo is en ook in november was, nog voordat het voornemen er was om te gaan sluiten, dat drie tot vijf jaar wachten gewoon niet opportuun meer was. Dat is de conclusie van O2G2. Wat mij ook verteld is, is dat dit de kop in het zand steken zou zijn. Dit was een ontwikkeling die ook niet met wachten te draaien was. Dan de terechte vraag: heeft O2G2 er voldoende aan gedaan om de school daadwerkelijk een goede kans te geven? Dat zijn natuurlijk vragen die vast aan O2G2 gesteld zijn en die daar ook eigenlijk gewoon thuishoren. Ik kan u alleen maar mijn lezing geven van wat ik heb gehoord van O2G2 en dat is dat zij deze school echt heel veel kansen hebben gegeven om te groeien. Er is geïnvesteerd in het lerarenkorps om de kwaliteit op orde te brengen, er is geïnvesteerd in het materiaal, er is geïnvesteerd in de school. Er is geïnvesteerd in communicatie, maar als we kijken naar de aantallen: op het moment van de fusie gingen de leerlingen al weg. En dat tij is niet gekeerd, dat is alleen maar versterkt. Dan de opmerking over De Zwerm. Dat was dan een voorwaarde; nou, het was door O2G2 inderdaad wel eens gesteld bij het visiedocument dat als De Zwerm sluit, dit beter was voor De Expeditie. Wij hebben daar in ons integraal huisvestingsplan afstand van genomen als gemeente. Daar is pas sprake van als er daadwerkelijk tekorten zijn en als er sprake van is dat bij de Beijumkorf De Zwerm kan worden opgevangen, zonder dat dit tot allerlei problemen leidt. En we zagen de leerlingenaantallen in Beijum

gewoon al dalen. Wij hebben daarvan als gemeente gezegd dat daar wat ons betreft nog geen sprake van is. Laten we maar even kijken hoe het loopt. Is er dan een correlatie te leggen tussen De Zwerm en De Expeditie? Het antwoord daarop is nee. Dat hebben we even uitgezocht: de leerlingenaantallen van Beijumkorf, De Zwerm en wat is de andere ook alweer, de naam schiet mij even niet te binnen, maar de gezamenlijke Beijumkorf, zijn uiterst stabiel gebleven de afgelopen jaren. Die zijn altijd ongeveer op hetzelfde niveau gebleven, er zijn geen uitschieters naar boven en ook niet naar beneden. Wat je wel ziet, is dat op het moment dat De Expeditie begon te zakken, er twee effecten plaatsvonden. De Dom Helder Camaraschool van de VGOG ging omhoog, niet met hetzelfde aantal, maar met een fors aantal. Een directe correlatie met de opening van De Expeditie. En het tweede punt is dat ook de afgelopen jaren de totale leerlingenpopulatie in Beijum in de jaren met vijftig tot zestig is afgenomen. Als je die twee bij elkaar optelt, zie je dat De Expeditie die klappen dubbel heeft gekregen, zowel de autonome daling van het aantal leerlingen, als de overstap van ouders naar Dom Helder. En dat is direct gebeurd na bekendmaking van de fusie. En dan is het wel heel ingewikkeld, zeker als die trend zich blijft voortzetten en dat is ook gebeurd.

“Kinderen geen kans”, dat zie ik zelf niet zo. Wij hebben natuurlijk wel de verplichting om te kijken of er sprake is van goede spreiding van onderwijs en aanbod van openbaar onderwijs. En naar onze mening is er binnen een overzichtelijke straal en afstand voldoende onderwijsaanbod, zowel openbaar als christelijk, in de omgeving beschikbaar, dat ook gewoon de leerlingen kan opvangen. En ik heb begrepen van O2G2, dat de meeste leerlingen al een andere plek hebben en vaak ook bij elkaar. Dus die begeleiding gaat hartstikke goed en in die zin maak ik mij daar ook geen zorgen over.

Wat is dan de consequentie? Voor O2G2 is het nu zo dat deze school 250.000 euro verlies draait per jaar.

De VOORZITTER: De heer Van der Laan even.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Ja, voorzitter, even terug naar uw vorige punt. U geeft dus bij dezen de toezegging dat er voldoende toegang tot openbaar onderwijs is, in principe, voor die 118 leerlingen die nu nog over zijn?

Wethouder VAN DER SCHAAF: Absoluut. Dat is absoluut nu het geval. Mocht dat in de toekomst in de knel komen, dan zullen we natuurlijk weer naar uitbreiding kijken, bijvoorbeeld bij De Beijumkorf. Maar daar is op dit moment geen noodzaak voor, gelet op de cijfers die wij kennen. Er is absoluut voldoende aanbod.

Ja, de kosten. 250.000 euro is mij verteld, moet er nu per jaar achteraan gedragen worden bij De Expeditie. Dat is onderwijsgeld dat nu gewoon weggaat. Dat is zonde. Daar staat niets tegenover. Dat zijn tekorten. De vraag van D66, als u nu dit besluit niet neemt en de school een BRIN-nummer behoudt, niet kan worden opgeheven, betekent dat op zijn minst dat de huisvestingslasten door blijven lopen voor de school zelf. Je zult het gebouw moeten onderhouden, enzovoorts, het blijft van jou. Wij nemen het niet terug als gemeente. Geen BRIN-nummer erop, geen noodzaak voor de gemeente om het terug te nemen, dus zullen zij de lasten voor het gebouw moeten betalen, ongeveer 100.000 euro. Niet 250.000 euro, want ze trekken er wel uit, is mij verteld, maar de kale lasten zullen altijd nog blijven bestaan. Dan heb je 100.000 euro onderwijsgeld eigenlijk gewoon weggegooid. Ook dat is natuurlijk wel een overweging om mee te nemen.

Dan is de vraag: zijn er ook gevolgen voor de relatie tussen de gemeente en O2G2? Wat mij betreft niet. Met name omdat zij, vind ik, dit proces zo goed en zorgvuldig oppakken. Daar kunnen we van mening over verschillen, maar dat is wel mijn observatie. Ik denk dat het proces met de ouders goed wordt opgepakt, met de MR, dat krijgt ook gewoon zijn volle recht. De docenten die herplaatst worden met voorrang en voorkeur, de leerlingen die begeleid worden naar een nieuwe plek; ik vind dat er alles aan gedaan wordt om dit goed op te lossen. Vind ik dat ze de procedure iets sneller hadden moeten doen? Dat vind ik eigenlijk wel en daar heb ik ze ook op aangesproken.

De VOORZITTER: De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Voorzitter, de wethouder begon zijn betoog met te constateren dat hij in november toch onaangenaam verrast werd door de melding van O2G2, dat het absoluut niet goed ging met het leerlingenaantal op De Expeditie. Dan zou je toch zeggen dat er iets schort aan de verhouding met O2G2, als je onaangenaam verrast wordt?

Wethouder SCHROOR: Ja, maar mij is verzekerd, en daar ga ik gewoon maar van uit, dat ook zij dat niet eerder zo nadrukkelijk op het netvlies hebben gehad. Anders hadden ze het me vast eerder verteld, daar ga ik dan maar van uit. O2G2 was ook onaangenaam verrast en heeft het terstond ook aan mij gemeld. Toen heb ik ook gevraagd: “Wat gaan jullie eraan doen?” En het traject heb ik net geschetst, dat schept vertrouwen. Overigens schept ook de totale aanpak van O2G2 met het openbaar onderwijs in de hele stad veel vertrouwen in de toekomst. Laat ik dat ook maar gezegd hebben. Dus nee, er is geen gevolg voor de relatie en wij zullen intensief met elkaar blijven praten.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Voorzitter, ik hoor de wethouder zeggen dat volgens hem het proces goed verlopen is, ook in relatie met de MR. maar dan begrijp ik niet helemaal zijn advies op de motie, dat de medezeggenschap wel beter kan en dat de relatie met de MR beter moet.

Wethouder SCHROOR: Nee, u hoort mij niet goed. Ik heb gezegd dat het proces van O2G2 met de MR goed en zorgvuldig zal lopen. Dat hebben ze mij verzekerd. Daar ga ik niet over, maar dat zullen we gewoon zien. Ik zal ook toezeggen dat ik een update geef wanneer dit proces klaar is en gelopen is, om u even mee te nemen in de vraag wat daar nou uitgekomen is op alle aspecten, zowel de definitieve advisering van de MR, als ook waar de leerlingen en docenten naartoe zijn gegaan en hoe zich dit nu afwikkelt. Dat zeg ik u toe en dat krijgt u van het college. Dat zullen we toesturen. Maar u zegt: “Het gaat goed, dus waarom dan die motie?” maar ik lees de motie zo, correct me if I’m wrong, dat wij in een toekomstige situatie van sluiting, de termijnen gewoon willen handhaven met O2G2, zodat zowel het O2G2-advies en alle overwegingen, alsook het MR-advies met alle overwegingen als bijlage bij zo’n besluit als u krijgt, kunnen worden toegevoegd, zodat u dit al dan niet kunt meewegen in uw besluit om een school al dan niet over te nemen. Dat is hoe ik de motie lees. Als het anders is, hoor ik dat graag van de indieners. Dus die brief komt er. De rol, daar heb ik het al over gehad en de motie heb ik met deze toevoeging van commentaar voorzien.

De extra kosten voor de gemeente; het CDA vroeg daarnaar. Dat is mijn laatste opmerking, voorzitter. De extra kosten voor de gemeente, omdat we een jaar eerder een school terugkrijgen, zijn eigenlijk geen issue. De kosten zitten met name bij O2G2. We hebben het schoolgebouw gemaakt. Het zit bij ons in de meerjarige afschrijving en die termijnen blijven gewoon doorlopen. Het is alleen zonde als er geen gebruik van wordt gemaakt, maar financieel zit het al zo in de boeken dat het niet leidt tot extra afboekingen of een versnelde afboeking. Het is wel zo dat wij, als we het snel geleverd krijgen, ook sneller kunnen nadenken wat we met het gebouw gaan doen. Dat zou ons een huuropbrengstvoordeel kunnen opleveren. Maar goed, daar kan ik niet op vooruitlopen, want je moet het tenminste nog verhuren. Maar we kunnen daar wel sneller over nadenken. De extra kosten zitten vooral bij O2G2. Ik dank u hartelijk.

De VOORZITTER: Mijn voorstel is om niet nog naar een tweede termijn te gaan. Zijn er nog vragen die aanvullend kunnen worden gesteld? De heer Honkoop.

De heer HONKOOP (VVD): Ik heb een korte vraag aan de indieners en dat is of wij daadwerkelijk onder “spreekt de raad uit” het woord ‘altijd’, in lijn met wat door het college is gezegd, kunnen lezen als ‘idealiter en normaliter’ of dat zij hiervoor een andere lijn kiezen dan door het college is aangegeven.

De VOORZITTER: De heer Wonink.

De heer WONINK (D66): Ik denk dat wij ons kunnen aansluiten bij de uitleg van het college. Volgens mij hebben we hem ook in die geest, ik in ieder geval, opgesteld. Er kan natuurlijk altijd sprake zijn van een situatie van overmacht. Daar refereerde het college ook al aan. Ja, dan moet je misschien een keer een uitzondering maken. Maar we willen gewoon een signaal afgeven, dat het formele advies van de medezeggenschapsraad er voortaan gewoon bij moet zitten om een goede afweging te kunnen maken.

De VOORZITTER: Als u die ruimte wilt geven overigens, zou u eigenlijk beter kunnen zeggen ‘in beginsel altijd’.

De heer WONINK (D66): Nou, dan mag het dictum wat dat betreft aangepast worden tot ‘in beginsel altijd’, tenzij er sprake is van overmachtsituaties.

De VOORZITTER: Ik houd er wel van dat de tekst in overeenstemming is met de bedoeling van de indieners. De heer Koks.

De heer KOKS (SP): Daar ben ik het als mede-indiener van de motie mee eens. Temeer omdat de wethouder gezegd heeft dat het wettelijk recht van de MR gewaarborgd wordt.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor dat wij aan de motie het woord 'in beginsel' toevoegen. De heer Van der Laan.

De heer VAN DER LAAN (PvdA): Dank u wel, voorzitter. We zouden graag nog even de mening van het college willen horen over motie 11, ingediend door de Stadspartij.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder VAN DER SCHAAF: Voorzitter, ik voel er niets voor om een onderzoek te doen met gemeentelijke middelen naar de oorzaak van de mislukking van de fusie. We hebben daar in het stuk ook het een en ander over gezegd. Mijn suggestie zou zijn, dat past volgens mij veel beter bij uw positie als raad, dat u als uiteindelijke toezichthouder op O2G2, weer eens een gesprek hebt met O2G2. Net gehad, maar u hebt ze ook regulier. En dat u, daaraan voorafgaand, een signaal afgeeft dat u heel graag eens wat meer wilt weten over de analyse waarom dit niet is gelukt. Dat zou ik echt op zijn plaats vinden. Dan ben ik ervan overtuigd dat zij dat ook zullen doen en daar ook een goed verhaal bij houden. Maar een diepgaand onderzoek doen met gemeentelijke middelen, zoals de Stadspartij zei, ontraad ik.

De VOORZITTER: We gaan over naar de besluitvorming. De heer Bolle nog.

De heer BOLLE (CDA): Een stemverklaring.

De VOORZITTER: Ja, die gelegenheid krijgt u nu.

De heer BOLLE (CDA): Dank u, voorzitter. Ja, motie 11 van de Stadspartij. Ik zou op zich wel benieuwd zijn naar het onderzoek, maar niet uitgevoerd door de gemeente, dus daar zullen we tegenstemmen. En die motie 'Medezeggenschap moet', daar zit ik wel een beetje mee in mijn maag, omdat het inderdaad heel belangrijk is dat die MR meegenomen wordt. Maar ik zie de wethouder zich ook in allerlei bochten wringen om dit wel aan het oordeel van de raad over te laten. Dan vervolgens een signaal afgeven, op een school die nu gesloten wordt, ja dan weet ik niet of dit echt het goede moment is om dit signaal af te geven bij zo een school en zo'n vervelende situatie. Dank u.

De VOORZITTER: De heer Koopmans.

De heer KOOPMANS (ChristenUnie): Ja, voor wat betreft motie 11 sluit ik mij aan bij de stemverklaring van het CDA.

De VOORZITTER: Zijn er ook stemverklaringen, om even te voorkomen dat we met de stemming bezig zijn over het voorstel en dat er nog verklaringen komen, over het voorstel zelf? Niet? Mevrouw Riemersma.

Mevrouw RIEMERSMA (Stadspartij): Ik werd net weer wakker. Ja, wij zullen tegenstemmen. Niet dat wij voor overname van de school zijn. Helemaal niet. Maar gewoon vanwege de slordigheid waarmee dit gepresenteerd is en dat de termijnen worden overschreden. Echt wettelijke termijnen worden overschreden. Daarom gaan we tegenstemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We brengen in stemming motie 11, onder de titel 'Kritisch op fusieprocessen'. 3 voor, 35 tegen. De motie is verworpen.

Motie 12 met het gewijzigde dictum. 35 voor, 3 tegen. De motie is aanvaard.

Het voorstel zelf. 35 voor, 3 tegen. Het voorstel is aanvaard.

9. Sluiting

De VOORZITTER: De vergadering is gesloten. Wel thuis.

(Sluiting 22.01 uur)